

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Via Illustrativæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

INTRODUCTIO
PRÆLIMINARIS

Ad Tabernaculum Eliæ in via
Illuminativa.

THEOPHOBUS.

Vm Israelitica Gens pari
felicitate, atque labore
immundâ Ægypto pedem
extulisset, ductuque Moy-
sis sicco vestigio mare ru-
fecti.

Israelitæ
post transi-
tum maris
Mannâ re-
fecti.

brum pervadâisset, cœpit divina Bonitas,
consumptâ jam omni Ægypticâ farinâ,
caelesti mannâ esurientis populi famem
opsonare: jussitque, ut sexto die parent,
quod inferant, & sit duplum, quàm collige-
re solebant per singulos dies: quibus tan-
quam novis terræ sanctæ prælibatis de-
licijs alacriores reliquû viæ prosequerê-
tur. Emensi estis hætenus, dilectissimi
Fratres, difficiles viarû anfractus per Mo-
saiici Tabernaculi stationes mecû digre-
diendo. Verûm Sexta dies vobis lætior,
apponet divinæ consolationis manna,
quod degustando sensim cognoscetis,

Exod. c.
16. v. 5.

Quam

quàm suavis sit Dominus inquirent
 se. Agite igitur, pergamus hilares
 alterum ELIÆ Tabernaculum in
 ri. Fuit iste sacerdos magnus, et
 Propheta, solitudinis incola, fide-
 nus, devotione summus, fortis in
 ribus, in meditatione assiduus, in
 citatione disciplinæ rectus. Et quæ
 modum Moyses oppressos Irah
 Pharaonica servitute exemit, ita Eli
 Achab Tyranni, Sacrificulorum
 & petulantissimæ Iezabelis glori-
 mus victor existens, vos docebit
 dum in Rege Achab, Carnem in Sa-
 na Iezabel, & Dæmonem in Sa-
 tibus dæmonum triumphare. Dicit
 vos quoque trium Votorum obser-
 tiam; ac primò PAUPERE TATIS,
 dem ipse congregatis centum disci-
 pulis, monasticam vitam in Sa-
 te Carmelo (unde Carmelitarum
 etor deprædicatur) professus: Om-
 vites vincebat, quoniam pauper erat,
 paupertatem ex mentis opulentiâ elige-
 Secundò CASTITATIS, nam Virgo
 mansit, & illustris suarum viduarum
 num, qui nullis captus illecebris, omnem
 secundum corpus habitationem celestis
 tate conversationis obduxerat, mentem
 gens, carnem subiciens, & regis quæ

Elizæ virtu-
 tes.

S. Isido.
 Pelusi. l.
 de ortu, &
 interi.
 Proph. 6.
 55.

Conclior.
 Evangel.
 Religiosus
 Observa-
 tor.

S. Ioan.
 Chrysof.
 homil. 2.
 ad pop. S.
 Amb. lib.
 1. de Cain.
 6. 2.

authoritate castigans. Denique O B E D I -
E N T I Æ; jussus enim tantisper à facie
Achab, & Iezabelis infano furore se
subducere, *abijt, & fecit juxta verbum*
Domini. Vnde tandem in Illuminativæ
stadio exercitatus promeruit, per Vni-
tativæ, ad Deum curru igneo triumphā-
bundus evehi. Vos hoc triduo Elisæ-
um imitando, ne latum unguem ab
ejus tabernaculo discedite, priusquam,
sicut ille duplicem Magistri sui spiritum
postulando, ita vos triplicem PAVPER-
TATIS, seu frugalitatis, CASTI-
TATIS, & OBEDIENTIÆ
exercendo acqui-
ratis.

Die Sexta.

De Voto Paupertatis.

MEDITATIO XVI

De præstantiâ, & conditi-
nibus tum Religiosæ Paupertatis
tum generosi contemptûs diviti-
rum in Ecclesiasticis.

Text. Re-
gul. c. 33.

cap. 55.

Ræcipuè hoc vitium am-
ne quis &c. præsumat
habere vel effectû, vel
immodico proprium :
omnino rem. Et si cui

peculiare) inventum fuerit, quod
bate non acceperit, gravissima disciplina
jaceat. Omni (verò) vilitate, & extraneis
e. 7. gr. 6. contentus sit.

Matth.
20.

Præludium. Imaginare Christi
suis Apostolis, & omnibus eorum
Apostolicâ dignitate, & officio
foribus paupertatem Evangelicam
commendantem his verbis: Nolite
dere aurum, neq; argentum, neq; peram
neq; peram, neq; duas tunicas, neq; cal-
menta &c.

Punct. I. Confid. I. Christum ex tribus causis paupertatem suis Apostolis præcepisse. 1. Ut ab omni rerum temporalium cura, vel saltem cupiditate excederet totos se divinæ providentiæ committerent, tunc omnium ditissimi, quando erunt ab omni terreno affectu soluti, Deum habentes pro Oeconomo, & Conditorem suum pro censu. 2. Ut liberius ejus servitio, amplificandæ divinæ gloriæ, ac salutis animarum incumbere. 3. Ut omnibus hominibus contemptis divitiarum, voluptatumque, in super sanctæ simplicitatis, ac sobrietatis exemplum darent. Eisdem autem rationes non pro Religiosis tantum, sed æquè etiam pro Ecclesiasticis Apostolici officij munere fungentibus militare; unde Apostolorum Successores & Viri Apostolici nuncupantur.

Cur Deus
Apostolis
paupertatem præcepit.

Verè magna sublimitas, esse pauperis Christi discipulum, Apostolorum Successorem, Principum super omnem terram hæredem. Sed æquè ingens libertas, nullis, etsi aureis, vel argenteis compedibus esse illaqueatum; summa securitas, quies & cordis lætitia, spinis non pungi, curis non lancinari, & tamen nullius rei ad vitam necessariæ defectum pati! *Qui potest capere capiat, non enim omnes capiunt verbum hoc.*

Paupertatis
Evang.
commoda;

Matth.
29.

Punct.

Punct. II. Confid. Innumeras
 geminae sive corporalis, sive spiritalis
 Evangelicae & Apostolicae paupertatis
 utilitates. I. Quam plurimas peccandi
 occasiones praescindit, revocat mentem a
 carnalibus concupiscentiis, a
 luxuria, avaritia, prodigalitate, gula,
 ebrietatibus, sollicitudinibus, & contentio-
 nibus mei, ac tui, quibus perpetuo
 trahuntur divites & saeculares. II.
 est prima omnium virtutum, servitium
 vini, puri amoris Dei, charitatis
 proximo, misericordiae in pauperibus,
 devotionis & verae Religiositatis,
 perfectionis cuicumque statui compo-

Illius praerogativa.

Matth. 9.
 21.

...tis parens, dicente Christo: Si
 factus esse, vade, vende omnia & da
 bet singularem praerogativam omni-
 bundantiae & benedictionis divinae.

Psal. 33.
 21.

Divites eguerunt, & esurierunt, in-
 quiescentes autem Dominum, non minuentur
 no.

O quam bonus, & benignus
 Deus! quam laudabilis, & mirabilis
 ipsius providentia erga virtutis
 Apostolicae sequaces; qua fit, ut eorum
 lentissimi divites, sed voluntate pauperum
 hil habentes & omnia possidentes san-
 tissime sancti, & sanctissime copiosi
 nomen Domini benedictum in saecula
 amen.

S. Aug. de
S. Paulino.
2. Cor. 6.
 10.

Punct. III. Confid. Hujus vero pauperum
 Spiritus in Ecclesiasticis conditionibus

1. Inordinato affectu ad divitias expoliatum esse. 2. Avaritiam fugere. 3. a negotijs secularibus & litibus propter temporalia abstinere. 4. in victu, & amictu, non superfluum, sed frugalem, esse. 5. Misericordem in pauperes. 6. Sacra officia Ecclesie ex pura servitutis, & gloriae Dei, & salutis proximorum intentione obire, citra respectum alicujus stipendij, aut lucri præcisè temporalis.

Paupertatis autem Religiosæ conditiones esse. 1. Omnino nihil habere, quod Superior non dederit, aut permisit. 2. Nullam omnino rem dare, aut accipere sine præcepto, vel licentiâ illius. 3. Nihil omnino peculiare habere, aut proprium dicere. 4. Omni vilitate, & extremitate contentum esse, adeoque non superflua, meliora, molliora, delicatiora, in victu, vestitu, aut quomodocunque desiderare. 5. Non contristari, aut murmurare, in defectu, vel subtractione aliquarum rerum, vel si cui alteri aliquid pro indigentia plus, vel melius detur. (Instituatur utrobique examen &c.)

Planè doleo, & erubesco, quòd multoties has suavissimas leges non observaverim; erravi, & erro sapius ex innata cupiditate, quæ omnium malorum radix est, semperque repullulat: sed

Conditiones spirituales paupertatis Ecclesiasticæ.

Conditiones paupertatis Regularis. Regul. c. 33.

c. 7. gr. 6.

Regul. c. 34.

deinceps cum divinâ gratiâ præcave-
 ne contra Deum, aut conscientiam
 am, proposita & Vota mea, quod
 injustè ambiam, vel inordinate
 tam, aut ut proprium possideam,
 superfluis inhiem: futurus per
 Prov. 30. contentus, si bonus Deus tantum
 meo tribuerit necessaria.

DIGRESSIO XI

*De Voto, seu observatione Voti
 taria paupertatis in re, sive in
 ritu: & Vitijs Proprietatis, Avaritiæ
 Superfluitatis, ac Prodigalitati
 contrarijs.*

THEOPHOBUS

(1.)

Satis spatiosus & amplus hodie
 sionum campus aperitur, ad pau-
 tatis Religiosæ quoad temporalium
 dicationem; ad Ecclesiasticæ, quoad
 ordinati affectûs ad illa mortificationem
 & tertio quoad spiritualis paupertatis
 quæ est contritio spiritûs alta sapientia
 discutiendas essentias & præstantias
 de verò ad exterminanda vitia illius

posita. De hac tertia sermo erit à prandio; nunc ad priores. Tres sunt in hac Ecclesiæ militantis Hierarchiâ Deo ex speciali Voto famulantium status, quos Evangelicæ & Apostolicæ paupertatis amulatores esse oportet. Prior antiquitate, est status Religiosorum, qui illud Iobi animo revolvētes: *Nudus egressus sum de utero matris meæ, & nudus revertar illuc*, statuerunt etiam in hoc intermedio itinere, vitam omnibus bonorum temporalium impedimentis exutam ducere. Alter est præcellentior dignitate, videlicet Clericorum & Ministrorum Ecclesiæ, in Canonicatibus & Parochijs, qui pariter in primitiva Ecclesia Voto specialiter ad Apostolicæ paupertatis leges se obligabant, nihil proprij possidentes. Tertius est Canonicorum Regularium Sancti Augustini, qui Religiosos inter & Clericos sæculares intermedij, de utriusque prædictorum perfectionibus participant, Monachis autem in hoc præcedentes, quòd illi ex suo instituto non teneantur esse Clerici, isti autem immediati Apostolorum Successores Clericorum seu Regularium Canonicorum munere in Ecclesijs, unà cum vitâ contemplativâ, purè Religiosis communi, fungantur; qui eandem cum istis paupertatem profitentur.

Tres status pauperum Evangelicor.

Iob. 1. 21.

Clerici olim ad Votum paupertatis obligati.

Canonici Regular. S. August.

Pauperum
Evangelic.
gloria.

II. Horum omnium respectu
voluntariè pauperum gloria floret
contemptu, honor in abdicatione,
limitas in conculcatione, divitiarum
cumulatio in dispersione, lucrû in
sione, usura in scenerandò Domino,
sus centuplicatus in cœlo, hæreditas
paradyso, patrimoniû in ipsâ Divinitate.

Felicitas
Deum ha-
bere pro
possessio-
ne.

Quid felicitius? quid gloriosius? quam
habere in delicijs, delicias non amare,
summis divitijs reputare, à divitijs
possideri, nec eas possidere, de
nec teruncium habere, sed supra
dum eminentiorem existere, pro
regnum Dei inopiâ laborare, & pro
inopiam regnare cum Deo. Eligant
alij, inquit præfatus illuminatus

S. Aug. in
Psal. 15.

Ecclesiæ Doctor: Eligant partes, quibus
antur, terrenas, & temporales, portio
eternorum Dominus Deus aternus est:

S. Isidor.
l. 2. de off.
c. 1.

alij mortiferas voluptates, pars calidior
Dominus est: & S. Hispalensis Ant.
Qui Deum hæreditate possident, ab
impedimento sæculi, Deo servire studium
pauperes spiritu esse contendunt, ut
illud Psalmistæ dicere possint; Dominus
hæreditatis meæ.

III. PHILOTH. Ostendit
fuêre non dudum ab aliquo familiaris
mo mecum, Seraphici Ordinis
ex Chronicis Wadingi, hæc
Paupertatis encomia, à S. Fran.

suis FF. sapientius inculcata : Hæc est illa
 cellitudo altissimæ paupertatis, quæ vos
 charissimos, hæredes, & REGES REG-
 NI cælorum instituit, pauperes rebus
 fecit, virtutibus sublimavit. Hæc est
 virtus, quæ animam adhuc in terris po-
 sitam facit in cælis cum Angelis con-
 versari. Hæc est, quæ dotem agilitatis,
 super cælos volandi, animabus ipsam
 amantibus etiam in hac vita concedit,
 cum veræ humilitatis & charitatis alas se
 amantibus impertiat. Hanc scitote, Fra-
 tres, specialem esse viam salutis, humilita-
 tis fomentum, perfectionis radicem, cujus
 fructus multiplex, sed occultus: est enim
 Evangelici agri thesaurus absconditus,
 &c. Hæc ille incarnatus Seraphinus.

VVā:
 ding. in
 Annal.
 Min. ad
 annum
 1210. n.
 50.
 S. Francisci
 e logia de
 paupert.

MONOPH. Memini & ego,
 quod legerim aliquando, eundem ob-
 servantissimum Paupertatis Evangelicæ
 cultorem in omnibus pœnè sermonibus
 ad suos habitis, eandem tanto spiritûs
 fervore deprædicasse, ut e facie ejus ig-
 nis emicare videretur; eandem nunc
 matrem, nunc sponsam suam, modò
 Dominam & Reginam appellando, quia in
 Regem Regum, & Regina Matre eius tam præ-
 stanter effulsi.

S. Bonav.
 in Vit.

THEOPH. Scire desideratis,
 quanto splendore perfectionis hæc vir-
 tus in Cæli Dominam effulserit? Audite
 ipsam

B. Virgo
paupertatis
cultrix.

ipsam suæ dilectæ Brigittæ sic de se
lare dignatam. *Omnia, quæ habere potu-
di indigentibus, nihilque nisi victum
& vestitum reservavi. Nulla mihi, ni-
us, placuerunt. Ego semper optavi, ut
rem ad tempus nativitatis ejus, si forte
mererer ancilla indigna Matris Dei, fieret
etiam in corde meo, si esset ei acceptabile
vare virginitatem, NIHIL VNQVAM
POSSIDERE IN MVNDO. Quod si
aliter vellet Deus, fieret voluntas
non mea. Ecce vobis absolutissimi
fectionis & statûs vestri ideam in
ne Matre, quæ Voto castitatis
lis emissio, conformem divinæ volun-
ti Obedientiam professa, tam
Paupertatis Votum adjunxit, ut
proprietate abdicatâ, ab omni
(quod principalius est) affectu ad
terrenas alienissima, omnem
superfluitatem, victu & amictu
contenta, nec fortunarum, nec
ris, sed nec propriæ suæ voluntatis
vitæ commoda sibi reservârit.*

Religiosi
propriarij

IV. Hic jam ad Monophilos
fermo dirigitur, cum magnâ animi
passione, si qui inter eos reperiri
juratæ paupertatis parum memores
vel proprietatis, vel superfluitatis
splendoris alicujus sæcularis plus
studiosi, de quibus. Trithemius,

vobis, ait, qui votum vestrum infrin-
 gitis, & iram Dei contra vos provoca-
 tis, quoniam levius habebunt fures, &
 meretrices in die Domini, quam vos, si
 morientes in proprietatis nequissimo vi-
 tio fueritis deprehensi. Non enim sim-
 plex vitium in Monacho censetur pro-
 prietas, ubi multa in unum crimina
 concurrunt; pactum cum Deo intum
 frangitur, votum solemne violatur, cha-
 ritas fraternæ unitatis spernitur, furtum
 committitur, sacrilegium perpetratur,
 dicente Augustino: Si aliquis rem sibi
 collatam celaverit, furti iudicio con-
 demnetur. Veruntamen observate SS.
 Patrum contra detestandam propieta-
 tem tonitrua, atque statuta. Si quid Pe-
 culiare, aut aliquid inventum in aliquo
 fuerit, grandi eum Abbas, & diuturnâ
 excommunicatione condemnet. San-
 ctus verò Columbanus Abbas: Operis
 PECULIARIS præsumptio centum plagis
 emendetur. Gravia quidem, sed leviora
 sunt Canonum decreta. Si proprietatem
 aliquam habere deprehensus quis fuerit, regu-
 lari monitione præmissâ, de monasterio ex-
 pellatur. Et rursum. Si proprietates apud
 quemquam in morte reperta fuerit, ipsa
 cum eo in signum perditionis, extra mona-
 sterium in sterquiliniū subterretur: secundum
 quod Beatus Gregorius Papa fecisse legitur.

*S. Aug. rei-
 gul. c. 29.
 Pœnæ con-
 tra proprie-
 tarios.
 Magist.
 in Reg.
 S. Columb.
 l. de quor.
 pœnitentijs
 Monach.
 In Decre-
 tal. Can.
 Cum ad
 Monaste-
 rium.
 S. Greg.
 l. 4. Dia.
 log. c. 55.*

R Ne

Proprietas
Regular.
indispensa-
bilis.
cii. Can.
Cum ad
Monast.

Trith.
loc. cit.

Proprieta-
rius in Per-
quilino se-
peliend.
Can. Mo-
nachi. de-
statu Mo-
nachali.

Religiosus
Ord. Min.
proprietati
deditus.

Ne verò quisquam seipsum præfatis
licentiæ excusatione seducat, sta-
stitutum est. *Nec æstimet Abbas, quilibet
habenda proprietate possit cum aliquo
nacho dispensare, quia abdicatio prop-
tis, sicut & custodia Castitatis admodum
est regulæ Monachali, ut contra eam
mus Pontifex possit licentiam indulgere.*
his omnibus supra memoratus
mius duo corollaria ponit. Primum
Omnia vitia Monachorum levi qua-
miseratione puniuntur; sola pro-
est, quæ reum à communione
rum tanquam mendacem Spiritum
esto eliminat. Vnde præcipitur
Monasterio proijci, tanquam leprosus
& mortuus extra Cœnobium in
linio sepeliri. Alterum: Carcerum
tiorum pœnitentiæ post mortem
deficiunt, hoc proprietatis vitium
solum in hac vita strictissime cor-
tur, sed etiam in morte, & post
terribili animadversione punitur.

V. En lamentabile exemplum
provincia Siciliæ Fr. quidam Or-
nor. multis successivè perfunctus
cijs, existimando eapropter libere
plura corrådere ad omnem futurum
commoditatis eventum, pecunia
esculentis, vestitibus, strophis
bris, utensilibus, & cujuscunque

reculis accumulandis deditus fuerat. Is ubi mortem appetijt, & aliqui de Fratibus noctu ad Ecclesiam se contulerant locum pro sepulturâ corporis inquisitioni, ecce istis spectantibus, apparent Divi Cœlites Franciscus, Ludovicus & Antonius, cum faculis accensis, ad locum miserandi cadaveris accedentes, ubi se verâ voce interrogans S. Franciscus, quis es tu mortue, mortuo respondente: *Ego sum Frater Ordinis Minorum, mi Sancte Pater: replicavit Seraphicus: Noli me Patrem tuum appellare scelestè, quia nunquam te filium meum demonstrâsti, maledicte à Deo, Vota paupertatis, obedientiæ & castitatis jurata impiè violando: & SS. Regulas temerè transgrediendo. Et converso ad ceteros Sanctos vultu, quid faciemus (ait S. Pater) cum isto nefario statutoram prævaricatore? illis dicentibus, ecce in mânu vestra fors ejus est, illicò Franciscus putido cadaveri, & capiti scelerato cappam habitûs Sacri abstraxit, & cum allatis è cella omnibus præinsinuatibus (ad sensuales commoditates asservatis) maledictum corpus, simulque omnia injecta in flammam & cineres redegerunt, prout præacti Fratres præfentes spectaculo, & nimio terrore percussi, cum accurrente P. Guardia-*

R 2

no,

Mortuus
non agnos-
citur a S.
Franc.

Cum om-
nibus suis
rebus à San-
cto concre-
matur.

no, nec in cella, nec alibi quidem
cadavere, aut rebus prædictis præ-
neres repererunt.

Dubium
circa pro-
prietatem.

VI. MONOPH. Tremende-
sus, & omnibus Religiosis in studio
cautelam formidabilis, sed eò
anxietate perplexus reddor, eò
ignorem, quis talis proprietarius
censendus sit, nunquid enim tanta
minibus dignus existat, qui aliquam
vel accipit, retinet, occultat, vel
alio permutat, non interrogatis
inscijs Superioribus? Quis præter
tam inurbanè, pro accipienda, vel
da litterula, sive munusculo tenentis
& exili, auribus illorum toties
tunus esse? Quis pro oblato ab
nummo, aut aliquo potùs vini
lenti, obsonij, condimenti que
tam scrupulosus sit? An ergo pro
lis minutijs, & pro quavis, sic dicta
guncula sunt molestandi? aut si hoc
fiat, num propterea proprietarius,
que gravissimarum comminatio-
reus ero?

VII. THEOPH. Nolo equi-
hîc scholasticè ventilare, quod for-
jus, aut instituti nostri non est, de
aut pœnis proprietatis in Religio-
num prædicta omnia, in parva
materiæ quantitate, de qua inter-

procedant ; qualisve requiratur Superioris licentia , expressa , an tacita , seu prudenter quoque praesumpta : sufficiat enim dixisse , in dando , vel accipiendo , multo vero magis in tenendo , vel possidendo absque ulla licentia , ad committendum proprietatis leve , aut grave peccatum ex quantitate materiae , eandem esse cum furto , aut sacrilegio proportionem . Caterum , ut audio ex temetipso , necdum Minimorum curam didicisse probaris , dum denuo antiquam illam crambem repetis : *Quid hoc ? quid illud leve ?* At cur amabo , rursus in disputationem , vel dubium trahis illa , quae sanctissimus tuus Legifer conceptissimis verbis expressit : *Ne quis praesumat aliquid dare , aut accipere , sine iussione Abbatis , neque aliquid habere proprium ?* Et ; quasi haec dixisse non sufficeret , vehementius inculcavit nullam omnino rem . Neve parum , & parva pro nihilo reputandi daretur occasio , addit specificando : *Neque codicem , neque tabulas , neque graphium , nec quidquam : sed nihil omnino : quippe quibus nec corpora sua , nec voluntates licet habere in propria potestate .* Ex quo deducitur , tam parum licere proprietatis contra Pauperatam , quam parum corpore suo contra Castitatem , ac voluntate sua contra Obedientiam abuti ; videlicet ,

Peccati proprietas gravitas regulatur a quantitate materiae .

Regul. e. 33. Nec minimum quid proprii conceditur a S. P. Bened. loco cit.

Peccata contra castitatem & pauperatam pari passu ambulat .

R 3 nihil

nihil omnino. Quid clarius? Num quidem
 go jam audeat excipere aliquid, nisi
 tam frequens negationis inculcatio.

S. Bern.

Species pro
 prietas.

VIII. Porro nequissimi huius
 species aliæ quoque enumerantur
 mentalis rei cuiuspiam non necesse

Heffen.

disquis.

monast. tr.

7. diq. 2.

Trith. loc.

cit. Cassi.

an. l. 4. c.

16. Regul.

Isidor.

concupiscentia: importuna, & rei
 alicuius à Superioris suo exterioris
 affectus, atque possessio rerum
 suarum, quæ à cæteris Fratribus
 habentur: extraordinaria, atque
 va cibi, vel potûs sumptio: rei
 cuiusdam QVANTVLVSCVNI
 amor: & si quis rem sibi collatam
 permissam celaverit, aut Superioris
 um latere desiderat, proprietatis

Res Mo-

nasterij for-

didè tracta-

etare, qua-

le pecca-

tum.

um in pectore clausum portat. Porro
 mō quicumque res Monasterij ad
 vestitum, usum, sibi concessas, pro
 bitu suo sine cura, sine sollicitudine
 & nitore, negligenter, sordide, tractat,
 deliberatè maculando, lacerando,
 frangendo, prodigendo, ac dissipando
 (cùm omnia velut altaris vasa sacra

Trith. tr.

de 1. Re-

gione clau-

stratum

a. 6. n. 2.

res Deo dicatæ custodiri, & tractari
 debeant) in Regulam sicut proprietatis
 infidelis, falsarius, & sacrilegus pro
 dignoscitur.

IX. Nunc restat, ut proprietatis
 pugnata, alterum paupertatis
 aggrediamur, quæ est superflua

quâ materiâ nolim equidem tam rigidum censorem agere, ut omnia quandoque in recreationibus, in victu, & amictu à Superiorum discretione concessa, indulta, vel data, pensatis Religionis, ætatis, personæ, temporis, officij, laborumve circumstantijs, & secundum modum Congregationis, & positionem loci solaria, inter superflua, & amputanda referre intendam, sed illorum (sicubi reperirentur) planè irreligiosam præsumptionem meritâ correptione perstringere, qui, cum victum, & tegumentum in clauastro recipiunt, qualia nec in sæculo foris habere poterant, erigentes cervicem, unde solent in mundo divites contentari, inde ipsi murmurandi sumunt occasionem. Quibus sanè timendum, ne Sanctissimi Ordinis eorum Protoparentes omnis semper rerum omnium tenuitatis studiosissimi, si quem inter suos Religiosos deliciarum, vel superfluitatum sectatorè agnoverint, sub austero aliquando vultu & voce ita sint reprehensuri: Quid hoc audio, fili mi, quòd in domo paupertatis, in clauastro penitentiae ultrà constitutam tibi à me sufficientem annonam, plus semper, cibi, potûs, vestitûs, somni, & recreationum appetas? delicatiora conquiras,

R 4

com-

Solaria indulta Regularibus: Reg. c. 35.

Interpretatio Sancti Fundatoris contra ambientes superflua.

commodiora ambias? Recordare si
quid ad sacrum meum Ordinem venisti
utique non eâ intentione, aut petendo
ut post sacram Professionem & emissa
sanctâ paupertatis Votum paulatim
prias delicatulum agere, gulam exacer-
oressi tuorum appetituum inferas
quia hâc tuâ intentione perversa de
& capitulum, & confratres tuos
mè decepisses.

MONOPH. Beatissime Patris
tentio & petitio & mea pura, simplici
recta fuit, in hunc Ordinem per
specialem gratiam ingrediendi, ut in
nibus vilitate & tenuitate cõtentus
meosque sensuales & animales
mortificem. Veruntamen etiam
Regulâ vberiora indulgent solatia
Religiosi iisdem indiget infirmitas
âtas, vel complexio, aut labores
defatigationes siue animi, siue corporis
maiores incumbant: quò natura
maximè etiam in floridâ âtate non
terantur, & laboribus reddatur inhabilis.

X. THEOPH. Non impro-
(respondet tuus Patriarcha) adductas
tiones, non solatia, & quacunque
terioribus concessa, uti No. præ-
te dictû, sed is reprehensione mea
dignus est, qui vel Ordinis mei legem
paupertate fundatas pervertendo,

Excusatio
palliata su-
perflua ap-
petentium.

pioſa gulæ commenta, & adinventiones Gula ſub
 neceſſitatis centone palliat, vel qui cōcef- neceſſitatis
 ſis & appoſitis non contentus in omnibꝫ pallio.
 ſtuvia, agris, hortis, promptuarijs &
 cellarijs inquiri, quæ guſtui ſuo ſapi-
 ant; ille animadverſione dignus non
 vulgari, qui putans non Monachum, aut
 Religioſum, ſed Salernitanæ ſcholæ pro-
 feſſum & Medicum ſe eſſe, *de omni victūs*
appoſiti qualitate & ratione, dijudicare,
 quodque intolerabile eſt, murmurare
 præſumit dicendo, *legumina ventofa, caſeus*
aut macilentus, aut durus ſtomachum gra-
vat, lac capiti nocet, potum aquæ non ſuſti-
net pectus, caules nutriunt melancholiam, pi-
ſces de ſtagno, aut de lutoſa aqua meæ non
conveniunt complexioni? Panis jam nimis
 niger, jam nimis eſt vetus, jam non ſa-
 tis piſtus? Vinum nunc leve, acetofum,
 mutatum, permiſtum? pulmentaria ſor-
 dida, inſipida, inſulſa; non pinguedine,
 butyro, pipere, aut aromatibus ſuffici-
 enter condita? ô miſeria! iſtæne eſt
 tua, ô Fili mi, Monastica, vel medica
 profeſſio? vel putas fortatſe, te olim
 de complexionem ſtomachi tui fore judi-
 candum, non verò de profeſſione?
 Mandavi, *delicias non amplecti: jejunium*
amare: deſideria carnis non perficere: non
eſſe vinolentum, non multum edacem; & ſi ti-
bi præſcripta v. g. vini meſura inve-
 niri

S. Bern.
ſerm. 30.
in Cant.
 Murmura-
 tio de qua-
 litatibus ci-
 borum.

C. 4. in-
ſerum. 12.
13. 59. 35.
36.

Regul. c.
40.

Accusabit
S. Fundator
deliciosos.

Sanctorum
victus aspe-
ritas.

niri non posset, sed multò minus, aut et
nihil, benedicas Dominum, & sine
murationibus persistas. Et tu si in
sterio tanquam albæ gallinæ filius
Etari præendas; an in morte de
sperabis, quin te coram tremendo
dice tanquam proprietarium, super-
um, delicosum, inabstemium, irac-
tum, molestum, murmurolum, in-
tinentem, & novellum paupertatis
varicatore[m] acculem? Dum, quæ
omnibus mei instituti Ordinis
in numero Sanctis vel olus, vel
mina fuere in cibaria, potumve
pha præbuit, humusque dura lectu-
dum tot delicatissimè in sæculo
ti Imperatores, Reges, Principes (quæ
que sexus personæ) Religiones præ-
si omni ciborum vilitate, & parsimo-
tot innumerabiles in exercitiis
tes solis sæpissime radicibus, allis-
fumo; dū denique tot pauperum
nodochijs & trivijs millia solis vel
lis, vel mucidi panis frustulis
pauperem & affl. Etiam trahunt; &
omnia meliora, & abundantiora habent
etiamnum malè contentus, plura
dinatè concupiscis? & aequè ad cœ-
cœlique perrennes delicias cum
aspiras? O tua fatuitas! & mea
ma indignatio, nî ocyùs resipiscas.

& talia Sanctissimus tuus, O Religiose, Legifer.

XI. PHILOTH. Ecquid, mi Theophobe, de Ecclesiasticorum divitijs, aut bonis patrimonialibus? Quid de proventibus Ecclesiasticis, eorumque dominij, proprietate & usu decernis, cum prædicta omnia principaliter Regulares præcisè concernere videantur.

THEOPH. Sed neque hîc Scholasticum agere intendo, cum suppetant Theologorum copiosi de hoc themate libri. Cæterùm petitioni tuæ hoc etiam in puncto maximi ponderis, & summe considerabili satisfacere volens, præmittendo, Ecclesiasticos suorum bonorum patrimonialium absolutos esse ad disponendum Dominos, & ex aliquali apparente probabilitate etiam bonorum Ecclesiasticorum, cum suis limitationibus, & secundùm quid duntaxat: nempe Dominos, quoad usum regulatam & conformem ad sacros Canones: & SS. PP. opiniones (uti mox videbitur) Et certè quemadmodum Religiosus in proprietatis, & superfluitatis vitijs offendit, ita non minùs Sacerdos sive per avaritiam, sive prodigalitatem, utriusque impingit. Ad quod notanda sunt duo fundamentalia Canonum documenta. Primum: quia *Clyros græcè, fors latinè*

Clerici sunt bonor patrimonialium Domini. Non verò reddituum Eccles.

Causa 12. q. 1. C. Clericus. tunc appellatur, propterea vocantur Clerici vel quia de sorte sunt Domini, vel quia

minus fors, id est, pars Clericorum est. Quod si ipse pars Domini est, vel Dominum partem habet, &c. si quidpiam aliquid fuerit præter Dominum, pars ejus non

Clericorum fors Deus est.

Dominus. V. g. si aurum, si argentum, si supellectilem; cum istis partibus Dominum fieri pars ejus non dignatur. Secundo

Ib. Cap. Duo.

Duo sunt genera Christianorum, Prælati & Clerici, quod mancipatum divino officio, Clerici &c. hi victu & vestitu contenti sunt, & inter se proprietatem habentes, & non

habere omnia communia. Ecce communia mem Ecclesiasticorum cum Religiosis regulam. Ex quibus, & plurimam Canonum decretis inferunt SS. Patres

(eliguntque sententiam contra permissibilitatem talis dominij, omnes prælati & Clerici tanquam securiorem

Sunt solum administratores suorum reddituum.

dicunt, dico, quod beneficium Ecclesiasticum possidens, vel quasi, illius minus non sit, sed solummodo

administrator, & usufructuarius, cum obligatione restituendi ex justitia communis est) ideoque talis beneficium circa Ecclesiastica bona facile vitat

Scyllam, vel Charybdim, aut proprietatis, aut profusæ superfluitatis, & naufragari queat.

XII. Avaritiam inprimis hâc lege
 B. Carolus à Sacerdote jubet esse alie-
 nam : Avaritiæ quoque notam tanquam sta-
 tuti Ecclesiastico noxiam , & sordidam ma-
 culam inurentem , quantum possunt , fugiant,
 nec lucri cupidi habeantur. En , ipsam for-
 didam Sacerdotalis dignitatis maculam
 appellatam. Quid si graviori notetur
 ab alio censurâ ? attende : Quidquid præ-
 ter necessarium victum , & vestitum de al-
 tari retines , tuum non est , quia alijs debi-
 tum ; rapina est , Sacrilegium est. Quid si
 talis congerro per eam fur , & latro , di-
 spersor , mactator , & sanguinarius Do-
 minici Gregis excoriator efficiatur ? Au-
 di Prophetam . Væ Pastoribus , qui disper-
 dunt , & dilacerant gregem pascuæ meæ , di-
 cit Dominus ; quasi lupi , rapientes prædam
 ad effundendum sanguinem , & ad perdendas
 animas , & avarè ad sectanda lucra . Et quid ?
 si tandem eapropter tremendo illo lu-
 dicis fulmine percutiatur : Væ , qui præ-
 dabis , nonne & ipse prædaberis ? cum con-
 summaveris deprædationem , deprædaberis :
 pecunia tua tecum sit in perditionem . Qua-
 re instanter te admoneo , Venerande Domi-
 ne , ut non plus pecuniæ , quàm animabus stu-
 deas , quia Redemptor noster è Sacerdotis officio
 non requireret aurum , sed animas .

*In constit.
 S. Caro. c.
 Regul. 8.
 Avaritia
 valdè inde-
 cens Sacer-
 doti.*

*S. Bern.
 Ep. 2. ad
 Canon.
 Lugdun.*

*Ierem. 23.
 1. & 22.
 27.*

Isa. 33. 14

*Act. Ap.
 8. 20. S.
 Greg. Ep.
 ad Mari-
 an. Epis-
 cop.*

XIII. Alter scopulus sive Charyb-
 dis tantò periculosior , quantò in eum
 lon-

*Sic & præ-
 digalitas.*

S. Bona-
ventur.

longè plures Ecclesiasticorum im-
gunt, est superfluus, nimius, & in-
lis bonorum spiritualium abusus, & in-
sio, & prodigalitas: Væ enim, Abi-
Domine Deus! quanti hodie infelices
cerdotes ad sacros Ordines, & divina
steria accedunt, non Christo servire
corde, & corpore, sed deliciari, ditari,
perbire, luxuriari de patrimonio Christo
elemosynis populi quærentes; non vultu
Deo, sed impulsî à diabolo. Pro beneficiis
& dignitatibus decertantes, ut Ecclesiam
redditis in superfluitatis, & vanitatis
impendant.

S. Bern.

PHILOTH. Avaritiam equivo-
cè ac luxum in Dei Sacerdote
approbo: verùm quis interdicit
qui altari insecravit, de altari & vasa
concedente Doctore Gentium? & quid
dem non nihil splendidiùs, genitum
lautiùs? aut, quid injustum est, si cum
na non rapio, diligentius mea servem
mea, vel amicorum, & consanguineo-
rum aliquando utilitati profutura?

1. Cor. 9.
18.

S. Amb. in
Luc.

XIV. THEOPH. Duomelle
tores suis aculeis objectiones tuas
figant. Quid tibi (inquit primus)
piens deliciae sapiunt? quid divitiæ illas
delectant oculos, quibus mercaris tam
judicium, tam duræ temetipsum obliga-
tioni? Conceditur, ut, si altari deservit

S. Bern. in
decl. super
Ecce nos
nos reli-
quimus.

figant. Quid tibi (inquit primus)
piens deliciae sapiunt? quid divitiæ illas
delectant oculos, quibus mercaris tam
judicium, tam duræ temetipsum obliga-
tioni? Conceditur, ut, si altari deservit

altari vivas ; non autem, ut de altari luxurieris, inebrieris, pergræceris, & de altari superbias. Conceditur, ô Philothee, divitiarum possessio, sed non ab his possideri, at eas possidendo, contemnere, & non sibi, sed alijs possidere. Conceditur divitiarum affluentia, sed ne cor apponatur. Porro cor prohibuit apponere, non manum ; potestis itaque licitè bona Ecclesiæ possidere, si tamen eorum vos non reputaveritis Dominos, sed Ministros: ut pauperum necessitatibus erogentur. Conceditur, concedentè S. Ambrosio, si aliena non rapis, ut propria conserves ; sed ô imprudens, vel impudens dictum ! propria dicis ? quæ ? ex quibus reconditis in hunc mundum intulisti ? aut quænam nuncupas tua, præter propria patrimonialia ? Vota sunt fidelium, præter peccatorum, patrimonialia pauperum (definit Urbanus Papa) & ideo obligationes vocantur, quia non debent in alijs usibus, quàm Ecclesiasticis, & Christianorum fratrum indigentium converti. Nunquid tua possides ? (eloquitur Os Aureum) Res pauperum tibi sunt creditæ, ut in eleemosynam erogares, non in delicias absumeres. Omnia, quæ habet sacerdos, sunt pauperum, (docet Augustinus) idcirco quod superest : pauperibus dare non differat. Clamant nudi, clamant famelici, (& pro ipsis Bernardus) nostrum est, quod effunditis, nobis crudeliter

sub-

De altari
vivendum
non græ-
candum.
Concil.
Paris. 6.
l. 1. c. 18.
Biblioth.
SS. P. 10.
3. ex Con-
cil. Turon.

S. Amb.
loc. cit. in
Luc.

Beneficio-
rum reddi-
tus sunt bo-
na paupe-
rum.

Hom. 51
ad pop.

S. Aug. in
Ps. 119.

S. Bern.
Ep. 42.

subtrahitur, quod inaniter expenditur
& quidquid accedit vestris vanitatibus

Apud Ca- Denique nostrum est aurum, & op
rolum An- tum (clamant & exprobrant paup
dr. Bassum tes in piacularibus flammis anti
p. 4. c. 14. quod in arcis vestris reconditis, avari
cerdotes, aut dissipatis prodigi, &
ge vobis datum est, ut peccata nostra, &
bita redimatis: quare carnibus nostris
turamini?

Super Ec- XV. Ergo res pauperum, (con
ce nos. saepe citatus Bernardus) non paup
dare, & quidquid sibi Ministri, & l

Pauperib. satores, **NON UTI QV B DOM**
non dare ultra victum, & vestitum accipiunt, pa
quasi Sacri- legij crimen esse dignoscitur. Quapropter
legium est. meant, Clerici, & Ecclesie Ministri
superflua, quibus egeni sustentantur
rent, vel sibi appropriare, & corr
re per avaritiam, vel in usus vanos
que profanos dilapidare per prodig
tatem (ne dicam per hospitiorum
dalosas frequentationes, aliosque
tos usus) duplici iniquitate se obli
gentes, quod & aliena sibi corrumpunt
& sacris ad vanitates abutantur. De
liquo, ut mentem meam explicem
Ecclesiasticis bonis in confanguine
impensis, vel impendendis. Illud
mune & gravissimum Ecclesiasticum
penè omnium onus est, & heu!

timis proximæ ruinæ causâ, quod (uti
est apud P. de Ponte)

„Cum Factor rerum privavit semine
Clerum;

„Ad Sathanæ votum successit turba
Nepotum:

Seu, quod Clerici propriâ sobole carentes, ex Dei instituto, ut suo Sathanas voto potiatur, ijdem ordinariè nepotum ceterâ prægraventur, aut aliorum

propinquorû molestijs. Quo casu ex Cō-

cil. Trid. sequens *Philoteis* porrigitur in-

structio: *Ne res Ecclesiasticas, quæ Dei sunt,*

consanguineis donent: sed si pauperes sunt, ijs

ut pauperibus distribuant. Assentitur melli-

ficus ille Mediolanensis Archiepiscopus: *Est*

& illa probanda liberalitas, ut proximos se-

minis tui non despicias, si illos EGERE cog-

noscas: quemadmodum è contra dete-

standa crudelitas, vel intra loculos in-

cludere salutem inopum consanguineo-

rum, & tanquam in tumulis sepelire

vitam pauperum suorum; vel hilce de-

relictis, in alienos omnia, & maximè

in divites, & potentes sæculi, ex splen-

dida prodigalitate profundere, quod

non est nisi in Danaidum dolia aquam

comportare. Experieris enim certo cer-

tius, te in extrema aliquando necessi-

tate cujusdam malignantis fortunæ, ne-

que calicem aquæ frigidæ a similibus

S

ipe

*Sess. 25 c. 1. de Re-
form.
Quomodo
liceat bona
Eccles. pro-
pinquis
dare.
S. Amb l.
i offic. cap:
30.*

sperare posse, imò non nisi vultu
sinu fovisse.

XVI. Ad ultimum memora-
clesiastice, memento Religiose
antiquorum; cogita generationes
gulas tuorum Antecessorum, &

*S. Ioan. Damas in
h'ist. 10-
saph. cap.
12.* cernes eorum vitæ caelestis fastidium
am firmis mentis oculis rerum
& voluptatū inconstantiam reprobam
nem suam fame, siti, ac vigilijs con-

Contemp- Spectate Sacerdotes Dei altissimi
tus divitia- cite à vestro consorte Marciano
rum in san- bytero utilem divitiarum ac bono-
ctis Presby- ulum & impensam; dum ille pro
teris, Mar- dibus, ac bonorum patrimoniorum
ciano, & haredibus egenos adoptavit.
Felice No- vestro confacerdote & Martyre
lano.

*Polland in
Vit. 10.* Nolano pro illatis temporalium
vestro confacerdote & Martyre
Iano. 8.

non contristari, pro recuperandis
litigare: pro residuis vestris, pro
in societate assumere, velut ille
omnibus suis bonis spoliatus, &
*Idem ad
14 Janu.
n. 15.* persecutione, nunquam ablata, in-
nitus, reperijt, sed unico agello
tulo contentus, eorundem fructibus
egenis communes habuit.

XVII. Imitemini denique
conditione vestra, & modulo
num illum & verè per omnia
S. Carol. Borrom. di- giosissimum Antistitem CAROLUM
vitiar. con- qui rejectis duodecim Abbatibus
emptor.

que nobilissimis titulis, & officiis (qualia fuere: summi Pœnitentiarii Romæ, Archi-Presbyteri S. MARIÆ MAIORIS, Ducis Auriacensis, Protectoris Portugaliæ, Germaniæ inferioris, diversorum Ordinum, & Congregationum Regularium &c.) Ecclesiasticos quoque redditus ad centies mille annuos coronatos generosissimo non solum contemptu dimisit, unice ad suos, & pauperum usus retentis laboriosissimi Archiepiscopatus Mediolanensis proventibus. Sed & quadraginta aureorum millia ex vendito Britano Principatu persoluta, ne uno quidem die in ædibus asservare, vel retorto contueri oculo dignatus est, quin omnia actutum pauperibus erogari præcepit: lautitias verò, ac rerum superfluitates adeò exosus, ut singulare abstinentiæ prodigium nuncupari queat, illud vobis quàm maximè commendandum subjungens; abstinere se à cibo & potu, non tam temperantiæ virtutis intuitu, quàm ob assequendam, & integre retinendam pastoralium functionum facilitatem.

Largus in
pauperes.

XVIII. Non minùs adeste vos quoque Religiosissimi PP. & alterum Carolum Villariensem Monachum pro

Carolus
Villariensis
asper in visu.

exemplo vobis statuere, qui de
 lissima Germanorum pro sapia or
 cum sapius ab alijs interrogaretur
 modo fabarum jam, atque pilor
 alijsque malè preparatis cibis vit
 leraret in Monasterio, prius omni
 licijs assuetus in mundo; respondi
 piperis grana se omnibus cibis pe
 cere, quibus eos valde saporat
 deret. Primum esse laborem assue
 Alterum longas vigilias. Tertium
 recogiter, sapidiores cibos in
 paupertatis expectandos non esse.
 imitari studete, observandi sum
 alijs dispensatores frugales, & d
 pro vobis verò modico contenti
 discite, aut pergite, sacra auri,
 perfluitatum famem pià fraude tan
 obsonare in via, donec cælestium
 rum affluentijs perfruamini in Pe

MEDITATIO XVII

*De Paupertate Spiritus, seu
 luate ac vitæ estimatione sui
 ejusque conditionibus.*

*Text. Re-
 gul. Prolo-
 gi.*

Timentes Dominum, de bonâ obli-
 tia sua non se reddant elatos,

se bona non à se posse, sed à Domino fieri existimantes, operantem in se Dominum magnificant. Malum verò semper à se factum sicut, & sibi reputent.

c. 4 Instrum. 43.

Præludium. Imaginare tibi miserabilem Lazari mendici, famelici, nudi, ulcerosi, & sanie fluentis ante januam divitis jacentis speciem.

Luc. c. 16. v. 20.

Punct. I. *Consid.* Christum, illos pauperes, dixisse, esse beatos, qui tales sint SPIRITV, per voluntariam humilitatem, & vilem sui ipsius existimationem mediante, cognitione, 1. infinitatis absolutissimæ sui Creatoris in magnitudine, potentiâ, majestate, immensitate, sapientiâ, aternitate, & incommutabilitate &c. 2. Sux e contra propria vililitatis, infirmitatis, ignorantix, corruptibilitatis, mortalitatis, & totalis nihilitatis. 3. Conditionis sui corporis, in quo nihil habet nisi cinerem, vermem, horrorem, foetorem, & finalem putredinem. 4. In omnium suorum sensuum organis, nihil præter meras sordes, fæces, & plurimos defectus.

Alia paupertas Spiritus, humilitas.

Inspiciendo defectus corporis.

Quid ergo superbis pulvis, & cinis, cuius conceptio culpa, nasci pœna, & gemus, vivere miseria, mori angustia, post mortem vermis, & cibus vermicum?

S. Bern. l. medit. cap. 3.

Punct. II. *Consid.* Quid homo sit in
S 3 ani-

Et anima. anima, ejusque potentij. 1. In intellectu, nimirum insipiens, ignorant, libilis, cæcus, & erroneus. 2. In memoria labilis, vagus, immemor & beneficiorum &c. 3. In voluntate proprius, appassionatus, impatient, contumax, superbus, contumax, spiritui, rationi contrarius, sensualis & carnalis. 4. In anima verò corrupta, foedata miserabilior cæco, clauduro, surdo; leproso, damoniaco deterior, & ingrator bestijs. 5. In operibus etiam bonis suis operibus tardus, piger, negligens, distractus, incuriosus, remissus, tepidus, inutilis. (Exemplum in singulis.)

O Deus meus! apparebo in conspectu tuo, & loquar ad te, cum speraveris & cinis? si me amplius reputaveris, stas contra me, & dicunt testimoniorum iniquitates meæ, nec possum cavere, quia in veritate nihil sum, nihil, & merum peccatum.

Punct. III. Confid. Hanc paupertatem requirere triplicem humilitatem. 1. Cordis: desiderando gaudendo vituperari, vilipendi, humiliari, suppressi; humilem esse, & humilem nolle videri, in laudibus non extolli, in vituperijs non irasci, in correptionibus, vel adversitatibus non indignari.

Humilitas
cordis, oris,
operis.

bona, quæ in se viderit, Deo applicare, in illis non sibi complacere, mala verò sibi soli imputare. 2. Oris: in nullo gloriando, ostentando, alios contemnendo, judicando, carpendo, criminando, aut se excusando, sed semper, & ubique se potius accusando, aut humiliter tacendo. 3. Operis: in incessu, oculis, habitu, conversatione, & occasione quâcunque modestiam, morum compositionem, & submissionem præferendo, vel propter Deum subijciendo se Superioribus; æqualibus amicabiliter conformando; & inferioribus affabiliter condescendendo. (Super hæc examina te. &c.)

Mitis, & humilis IESV, utinam hæc omnia corde, ore, opere exequi possem, uti frequenter intendo: vide humilitatem meam, laborem meum, & adjuva, quæso, infirmitatem meam maximam &c.

Rursus igitur firmissimè propono, humilitatem toto mentis conatu amplecti, omnem de bonis actibus fugere elationem, stare in omni bonorum actuum observantiâ cum timore Dei, ipsius sanctissimo nomini omnem, & solam gloriam attribuere, Deumque, si quid boni in me, vel alijs mihi commissis præstitero, per me, & in me indig-

dignissimo operantem magnificare,
malis autem me solum confundere
fiat: sic precor, & rogo &c.

CONSIDERATIO I. A
TEMERIDIANA.

*De Sanctorum perfecto contemptu
rerum mundanarum.*

Gerf l. 2. **S**ancti, & amici Christi omnibus digni-
t. 28. n. 3. **D**ignitatibus, honoribus, amicis, & con-
natis renunciabant, nihil de mundo laudabile
cupiebant: vix necessaria vite summa
corpori servire etiam in necessitate delibabant.
Pauperes igitur erant rebus terrenis
valde divites in gratia, & virtutibus. **E**ge-
gebant, sed intus gratia, & consolatione
reficiebantur. Mundo erant alieni, sed
proximi, & familiares amici.

CONSID. II.

De illorum victus asperitate.

Id. ib. n. 2. **Q**uam strictam, & abdicatam
SS. Patres peregerunt! pro magno
cedine contemplationis etiam oblivioni
dabatur necessitas corporalis refectio-
mino servierunt in fame, & siti, in frigore
& nuditate, in labore, & fatigatione.

vigilijs, & jejunijs, in orationibus, & meditationibus sanctis.

DIGRESSIO XII.

De humilitate, & vitijs ipsi contrarijs.

THEOPHOBVS.

(1.)

Post exactam paupertatis, & frugalitatis, quæ in temporalium rerum omnimoda abdicatione, vel contemptu saltem consistit, superest de altera ejus parte, quæ paupertas spiritûs vocatur, differere; nam paupertas illa, quæ nec habet, nec habere quidquam desiderat, collateralem adjunctam sibi quærit paupertatem, VIDELICET SUPERBIE LATENTIS CONTRITIONEM, ut, qui membrum Dei est, pauper sit spiritu, id est, humilia, & abjecta de seipso sentiat, & judicet; non applaudat sibi, nec infletur de quocunque dono, aut talento naturali, vel supernaturali, spiritali seu temporalis, sive animæ sive corporis cælitus sibi concesso. Et certè si viam salutis com-

S. Bern.
serm. 2 in
Coen. Dom.

Est certissi-
ma via fa-
lutis.

compendiosissimam quæritis, vel in
tot viarum diversitates certissimam
quit Hipponensis Præsul) prima ex
lis est humilitas, secunda humilitas
tertia humilitas, & quoties interre-
res, hoc dicerem, non quòd alia
sint præcepta, quæ observentur, sed
si humilitas omnia, quæ bene fiunt,
præcesserit, & comiteretur, & subsequeretur
jam tibi de aliquo bono facto gratias
totum extorquet de manu superbia
tia quippe cætera in peccatis, superbia
etiam in rectè factis timenda est, su-
la, quæ laudabiliter facta sunt, in
laudis cupiditate amittantur.

Consistit
in cognitio-
ne sui ip-
sius.

II. Ut verò perfectè cognoscatur
quo humilitas consistat; noveris, quomodo
mam illius basin, ac fundamentum
intellectu collocatum esse, sive in
fecta, & propria sui ipsius, suarumque
imperfectorum, atque defectuum
spiritualium, quàm corporalium
nitione, quòdque adeò nihil ex his
ribus possit, ut non modò nec verbum
IESVS, testante Apostolo, prole-
queat sine gratia Dei, & Spiritu
cto, sed insuper omni momento ab
divino influxu in nihilum cum anima
& corpore prolaberetur. Hæc præ
intellectus cognitione, incipit homo
actus, & affectus voluntatis sese vult

1. Cor. 6.
12. v. 3.

& nihilum æstimare, omnibus Dei donis indignum, & non nisi pœnas, plagas, opprobria, vilipendia, tanquam mundi peripsema, promeritum: fitque, ut in bonis operibus se non extollat, minimè sibi in ijs complacet, divinæ voluntati perfectissimè conformare se studeat: ac pro Dei amore omni obedientiæ se subdat majori, æquali, & infimo: in duris, & contrarijs rebus, vel etiam quibuslibet irrogatis injurijs, tacitâ conscientia patientiam amplectatur, in omnibus non nisi operarium malum, indignum, & reum se omni hora de peccatis suis, jam se tremendo judicio Dei præsentari existimet.

Porro humilitatis praxin sequentibus observationum punctis tibi demonstro.

III. *Primò.* Omni conatu humilem esse, ac semper; sed nunquam humilem velle videri, aut prædicari. *Secundò.* Omnibus, etiam inferioribus se indigniorem reputare, nullique prorsus præferre. *Tertiò.* Omnem contemptum, ignominiam, & vilem apud alios de se existimationem non modò hilariter & patienter sufferre, sed ultrò etiam appetere: nam, qui agrè fert vilem de se hominum opinionem, talis, etiamsi miracula faceret, non est perfectus. *Quartò.* Ab omnibus libenti animo

Ac vili æ-
stimations.

Regul. e.
7. gra. 3.
¶ 4.

Ib. gr. 12.

Praxis &
gradus hu-
militatis,
S. Bern.

serm. 16.
in Cantie.

S. Thomæ
Aquin.

mo

mo velle discere, & doceri, quam
 sibi ipsi plus alijs, vel sufficienter
 re videatur; ita Divus Chryso-
 stomus non erubuit ab aniculâ ob-
 jiciente nimiam suorum conceptuum, & con-
 munitati inutilem sublimitatem, aut
 concionandi modum doceri. *Quintò.*
 Neminem judicare unquam, aut
 demnare erroris, præterquam se
 continuè, magnum propriorum
 etuū catalogum suis oculis præferen-
 do. *Sextò.* Nec in proprias suas
 jactanter efferri, nec laudibus
 extolli, vel illas appetere, aut sibi
 placere, quasi aliquid sciat, vel magis
 in se, vel alijs fructus fecerit, nam
 erit doctior, vel in vita perfectior,
 et plurium, & longè plurimarum
 rerum ignorantia & multis primariorum
 imperfectionum navis se laborat
 comperiet. *Septimò.* In adversis,
 probrijs, irrisionibus, illusionibus,
 vexationibus, aut contumelijs sibi illatis
 non excandescere, non vindictam
 minari, vel meditari, non in iram
 erumpere, sed piâ taciturnitate & pa-
 tientia sufferre. Nusquam igitur in
 mas ferveat, nusquam fumum ex-
 let, cervicem erigat, alijs arroganter
 præferat, nusquam vanè de suis talen-
 tis sibi complacet; illa enim reverè

*sua, sed Dei sunt, solum peccatum in se su-
m est.* *Blas. in
Reg. spir.*

IV. Quod utinam assidue cogitare staderet, quisquis in primis religionum recenter, & modice a sæculi vanitate, & moribus conversus, sive ex proprio superbiæ spiritu, sive diaboli, ejusmodi ad meliorem frugem redactio instigantis suggestione seductus, si quando insigne alicujus boni operis ovum peperit, mox illud gallinarum more decantat, & quasi phylacteria sua dilatans, dicit: *Dives sum, & locupletatus, devotus sum, diligens sum, perfectus, & jam penè sanctus sum &c.* & nescit, quia *miser est, & miserabilis, & pauper, & cæcus & nudus; imò ineptus in hoc, & puer, & infans.* Vidisti quandoque, **MONOPH.** pueros pannosos propter unam exilem rubeam ligulam lacertatæ manicæ affixam, sive novam laciniam veteri vestimento assutam, valde se pulchros, & decoros existimare, circumquaque aspicere, sibi complacere, & ostentare, gloriari, & credere se ab omnibus eapropter conspici, placere, atque laudari. Quis nisi æquè infans infantilem gloriolam rideat, ne dicam, stultitiam? At certè vana gloria luos sequaces istis simillimos reddit, dum videntur sibi coram Deo magni devotione,

*Stultitia
propriæ
complacendi
in bonis
operibus.*

*Apoc. c. 3.
v. 17.*

*Trith. 11.
1. de 1. re-
gio. claus.
n. 1.*

*Illius pue-
rilicas,*

*Idem
serm. 6. de
cognit. gra
via spirit.*

ne, atque præcipui, perfecti, & stulti; sensibilem in orationibus devotionem habentes, & lacrymantibus oculis jam Dei familiarissimos amicos se putantes, cum tamen in passionibus suis animalibus necdum sint mortificati: quid enim illæ devotiones exterræ nisi rubra ligula, seu nova lacinia veteri centoni, & homini vetusto, etiamnum mille defectuum centonibus suto superinducta?

V. Huic puerilitati accedit & terra vanæ gloriæ, & elationis miseræ, & stultitia, & stultissima miseria, quæ ubi sæculares per rapinas, usuras, & luxurias, carnis voluptates, adhibent saltem per bonum utile, & delectabile seipso in perpetuas flammis præcipitant, hæc ipsa suos quoscunque devotos, sed vanæ gloriæ cupidos per summum mundi contemptum, pauperitatem, obedientiam, castitatem; penitentias suas austeritates, vigiliis, flagellationibus, inediis, jejunia; per orationes, & asperas mortificationes post mortem, tanquam è purgatorio strali eductos, æternis ignibus mancipat. Unde propriissimè, mater gehennæ est gloria ignemque illū vehementer accendit, & memque pestiferum confovet. Verum adhuc honorificè de vana gloria lo-

*Illam ambientes
sunt alijs
peccatorib.
miseriores.*

*S. Chrys.
hom. 35. in
Epist. ad
Corinth.*

Unde propriissimè, mater gehennæ est gloria ignemque illū vehementer accendit, & memque pestiferum confovet. Verum adhuc honorificè de vana gloria lo-

tus sum, siquidem illa furtum est, & rapina omnium simul & semel thesaurorum, meritorumque gratiæ, & gloriæ. Vnde restissimè à Divo Bernardo vocatur proditor, occultus suffossor, negotium perambulans in tenebris, & sagitta leviter volans, leviter penetrans, sed non leve vulnus infligens: malum subtilissimum, secretum virus, pestis occulta, doli artifex, mater hypocrisis, virtutum exinanitio, laborum dispersio, sudorum perditio, thesauri proditio, infidelitatis proles, & omnis tinea sanctitatis.

VI. PHILOTH. Existimârim, illam etiam furtum idcirco esse appellatam, quia se immiscet bonis operibus, & non per ostium, sed furum, & latronum more, quasi aliunde, & clanculario subintret in ovile humani cordis, ac rapiat, perdat, & maceret omnem rectam, puramque intentionis fœrum. Ita enim mihi contingere solet, dum vel actum privatæ devotionis, vel publicæ erga Deum charitatis, aut officij mei perficio, radicem meæ intentionis inspiciendo, cognosco quidem me soli Deo placere voluisse, sed huic eidem intentioni, quâ Deo placere contendo; FURTIM se, nescio quomodo, intentio humanæ laudis interserit, quod cum postea tardius

Quale malum sit vana gloria.
S. Bern. serm. 7. in F. qui habitat.
S. Cypr. l. de tent. & jejun.

Furtivè subintrat in bona opera.

dius discerno, inuenio me aliter agere quam sciam, me inchoasse. Farendum igitur, quod rectam intentionem solum Dei beneplacitum quaerit, nunquam intentio minus recta, quod donis Dei hominibus placere cupit, sidiando comitetur: Si vero hanc aduerteris miserentis Dei gratia profuso, ecce mox aliam deteriore vexationibus meis ita insulurrante: Euge ge: bene fecisti, quia gloriam euicisti: adeoque mihi continua victoria, & utinam non rara victoria.

Affidua
pugna cum
illa.

VII. THEOPH. Optime ris: & gaudeo, te jam virtute exteriorum spiritualium eo processisse, tentationibus diabolicis ad gravia peccata immunis, per Dei miserentis gratia de bonis operibus impugneris, non tua solum, sed te longe quos sanctiorum hominum pugna est: videt enim desperationis spiritus, videt multiplicari peccata, Cencos

S. Zosimas
tentatus
vanam gloriam

Polland. in
Vit. S. M. a
ria Egypt
z. Apr. n.
z.

verò gaudet, cum virtutem multiplicari videt. Beatissimus Zosimas sanctos, cum quinquaginta tres annos sanctam vitam solitariam exegisset, modum vanam gloriam cogitationibus stebatur: Putasne in terra est Monachus qui possit me docere aliquid novum pat

ercitationis genus, quod necdum ipso opere
 expertus sum? Aut erit in eremo quispiam,
 qui me præcedat bonis operibus & sanctita-
 te? Ad hæc talis vox ad eum allapsa est:
 Bene certasti Zosima, verum nemo est, qui se
 perfectum dicere possit, iussusque Monaste-
 rium quoddam apud Iordanem ingredi,
 longè majora & sibi incognita perfe-
 ctionis cœlestis exercitia fieri conspexit,
 & didicit. Sed & S. Gregorius Mag-
 nus ille Ordinis & Orbis splendor, eo-
 dem à te supra recensito modo hujus
 hostis insidias expertus est: & ita de
 se sanctissimus confessus est Bernardus;
 qui aliquando per suggestionem à dæ-
 mone laudatus, quàm insigniter, &
 fructuosè pro concione diceret, is au-
 tem ab hoc nihil ad superbiam move-
 retur, & idcirco quatinus malig-
 nus spiritus tentationē mutans suggere-
 ret: *Cessa, cessa, nihil est, quod agis: dia-
 bolum hisce verbis abegit: Propter te
 non ceppi, propter te non finiam. Quoties
 itaque vos malus Genius animi elatione
 impugnat, toties eundem, aut illo
 veteris quondam Anachoretæ responsò
 dispellite: Avertantur statim erubescentes,
 qui dicunt mihi: Euge, euge. Aut stultis
 extollentiæ cogitationibus arma humi-
 litatis obijcite, & frequentissimè intra
 vosmetipsos replicare illud Apосто-
 li: quid*

Sic etiam
 S. Gregor
 Mag.

Et S. Bern
 ard.

Ps. 69. 43

Modi resi-
 stendi va-
 næ gloriæ.

I. Cor. 4.
7.

li: Quid habes, quod non accepisti? Quod accepisti, quid gloriaris, quasi non accepisti? Certè non movetur diabolus, abscedat, nisi unde torquetur; perterret vos vigilare, jejunare, & orare, sed hæc omnia ipsi nõ sunt credenda, si vestram conversationem militas non commendet; at si commoverit, vos magna facere, & de humiliis sentire: jam certè commoveretur, quoniam vestris virtutibus & humilitate, quam ipse nec ferre potest, nec tolerare, ipsius faceremur maximoperè torquetur. Hæc autem munus humilitatis hostem expugnandum sufficiant.

S. Greg.
hom. 17. in
Luc.

Aliquor.
Clericor.
ambitio.

VIII. Alter est, elata mentis arrogancia, humani respectus & litigiosa reputationis ambitio, de quo illa gravissima Sancti Gregorij Magni lamentatio procedit: *Lucum majus præjudicium, quam à sanctis tolerat Deus, quando eos, & aliorum correctionem posuit, dare deinde exempla pravitatis cernit. Quando ipsa ta compescere debuimus. Nulla enim lucra querimus &c. humanam verò ambitionem intentam à mente captamus. Eo ipsa quæ teris prælati sumus, ad quolibet majorem licentiam sumimus, & salutem benedictionis ministerium vertimus ad*

TIONIS argumentum. Et planè non
 leviter dolendum est, apud nonnullos
 præsertim juniores Sacerdotes invales-
 cere, ut intrent in Sanctam Ecclesiam,
 per speciè regiminis gloriam affectantes
 honoris, videri Doctores appetant,
 transcendere ceteros concupiscant, pri-
 mas salutationes in foro, primos recu-
 bitus in cœnis, primas in conventioni-
 bus cathedras concupiscant, sed tantò
 minus susceptæ curæ pastoralis officium
 queant adimplere, quantò vel ad hujus
 humilitatis magisterium ex sola elatio-
 ne, & aucupato hominum favore, non
 autem divinâ vocatione pervenerunt,
 vel in eodem non ministrare, sed mi-
 nistrari, timeri, adorari, aut prædo-
 minari se extollendo, indignando, ter-
 rendo, minando, exostulando, at-
 que conviciando quærent, velut ipso-
 rum ministerium non humile, pacatum,
 placidum, mite, ac divinum, sed tri-
 butum quoddam, aut civicum munus,
 imperium turgidum, & regnum inflatum
 pompis, ac insolens foret, regno Manli-
 no, aut despotico similis, quàm pa-
 storali, sive paterno. Meminerint,
 quæso, tales, quòd forma Apostolica
 hæc est, ut dominatio interdicator, in-
 dicatur verò ministratio, ac sentiat qui-

Idem
 hom 27?
 in Evanga

Isid. Pelus
 de grad.
 humil. & c.
 42.

Sacerdotes
 quærant
 magis ama-
 ri, quam
 metui.

S. Bern. l.
 2. consid.
 c. 9.

T 2 vis

vis Sacerdos, impositum sibi esse
sterium, quo amari; non datu
perium, quo metui debeat.

IX. PHILOTH. Si pauca qu
licet. Quid, obsecro, censes de mo
quorundam Clericorum, aut euan
cerdotum exotico incessu, habitu
mâ, ac vestitu? quo similiores
& ioculatoribus, quàm Sacerdotibus
ab ipsa etiam plebe, nedum à
prudentiore, ipsorum, nescio, an
superbiam, an verò ridendam
& exhibendam vanitatem trad
dijudicantur.

THEOPH. Dicam, quod
quòdque te ipsum valde prudente
sere, ex tuâ propositione adverte
cam, quamvis id ipsum quoque
dicere dubitem: quòd serpat hodie
tida quædam tabes superbie per
corpus Ecclesiæ, & quò latius, et
ratiùs; Sacerdotes nimirum, &
dam vix inter Levitarum numero
censos, debitæ gravitatis, honest
decoris, ac majestatis oblitos, non
reri in publicum prodire, vel con
strata, & sive per artem, sive in
pulveres comprâ cæsarie nullâ app
te clericali tonsurâ: vel turgentibus
prominentibus è subtiliori tela de
tiji, & ad manus defluentibus man

S. Bern.
serm. 33.
in Cant.

Indecorus
aliqui Cleri-
cor. habi-
tus.

non paucos adeò laxis, dissutis, & penè integro palmo ultra vestem Clericalem protensis laciniatis, ac fibulatis caligis, non præcingentes juxta Dei mandatum lumbos, sed incompositos, solutos, discinctos, ac ita verissimè dissolutos, ut jurares, illos in theatrum, aut histrionicam scenam procedere, comicum, aut ludionem acturos. Alios etiam intueri licet, nimum exquisitè comptos, nitidos, circumamiectos varietatibus, tanquam sponso procedentes de thalamo suo. Inde videas splendidas mensas, cibos, & scyphos; inde cytharas, & tibias & lyras; inde redundantia torcularia, & promptuaria plena eructantia ex hoc in illud. Sed unde illis (interrogat Bernardus loc. cit.) exuberare existimas rerum affluentiam, vestium splendorem, mensarum luxuriam, congeriem vasorum aureorum, & argenteorum, de bonis Sponsæ (scilicet Ecclesiæ) inde est, quòd illa pauper, inops, & nuda relinquitur facie miserandâ &c. Hæc ille.

X. Dixi, quod censeo: dicant SS. PP. dicant Canones, sive statuta, quid de istis censendum. Quid tibi de his videtur Ambrosi? Quòd sint insipientes, si credant, per hoc se inter alios esse altiores, si vestem induerint clariorem, verbi gratiâ,

T 3

casto.

Idem.
serm. 1.
Cant.

Et serm.
33.

Clerici
splendidi,
Ecclesia
pauper.

Notabilis
sententiæ
SS. Patrum.
S. Ambr.
de dign. Sa.
cerd. c. 4.

Concil.
Const. sess.
43.

S. Hier.
Ep. 22. ad
Eusto.

Contra va-
num vesti-
tum Cleri-
cor.

Aug. l. 2.
de serm. D.
in mont. c.
1.

S. Bern. in
Apol. ad
Guil.

Graviores
censuræ S.
Bernardi.

S. Bern.
Ep. ad
Henr. Se-
non.

Idem
serm. 1. in
Cano.

castorinam & sericam. Quid Concil. C
trahente? Specta in vestibus forma
fastiæ honestatis, plurimi delectant
deformes; ergo deformes, dum qui
esse formosi? Quid placet de his
ronymo? Quibus omnis cura de vesti-
bene oleant & niteant, tales cum
sponfos magis existimato, quam Cl
Quid tu Augustin iudicas? Qui immo
to cultu corporis atque vestitu, vel
rum rerum nitore præfulget, facile
citur rebus ipsis, pompærum seculi
tator. Verum quid de his S. Bernar
Vanum cor vanitatem ingerit corpori
terior superfluitas interioris vanitatis
cium est.

XI. Sententiæ hætenus utro
lenes. Sed quid ultra Bernardi
indumenta animi molliem aperte
non tantum curaretur corpus, nisi præ-
glecta fuisset mens inculta virtutibus.
ne sufficit tuæ censuræ? minime
ultra: Cernitur in nonnullis Sac
vestium cultus plurimus, virtutum
lus, aut exiguus. Non Christi signa
hæc, muliebria potius esse noscuntur
Sint muliebria, quid tum, si sic
Clericis placet? Atqui sic eos ornari
est ornare spensam (live commissam
cielam) sed spoliare, non est

sed perdere, non est restituere, sed proster-
nere, &c. mactare, & devorare. Sed
nonne habitus nitidus Sacerdotis est in-
gens honestas, decor & statui illustri,
nobili, omnibusque sæculi statibus emi-
nentiori conveniens? Bernarde, ne ni-
mis rigidè: Dixi & dico, replicat ille:
Si quid in habitu, gestu, incessu à Sacer-
dote præfertur nisi grave, moderatum
pietate, ac religione plenum, totum
quod video, est meretricius nitor, histrio-
nicus habitus, & apparatus.

PHILOTH. Satis aculeata & amara
videtur tam mellifluæ linguæ censura:
sed quid circa hæc promanat ex illo au-
reo sacræ eloquentiæ flumine?

THEOPH. Quid ex auri fluvio nisi
aurea fluentia, quid ex ore aureo, nisi
verba exspectas aurea? attende. Talis
cultura corporis cura, est meretricijs amoribus
implicatorum, ac perditorum scænicorum, men-
tisque deploratæ hominum. Quos proinde
si Sacerdos aliquis, Lux mundi, & Sal
terræ nuncupatus, sæculari (quod absit)
levitate ductus æmulari non abhorret,
præterquam, quod Sacerdotij majestas, at-
que dignitas passim apud plebem non aliam
ob causam vileat, contemnatur, & prope-
modum concidat, quàm propter multorum
Ecclesiasticorum levem, & minùs probatam
vitæ, & Habitûs rationem: extimescat

S. Chryso-
stomi gra-
vissima.

Consti-
synod.
Diœc.
Const.

Bern. serm.
33. in
Cant.

saltem terribilem illam sæpediti
nardi censuram: Qui honorati incedunt
bonis Domini, & Domino honorem
deferunt, at suismet vanitatibus ve
cant, hi Ministri Christi sunt, sed
Anti-Christo.

XII. Metuant pariter illum

Pœnæ gra-
ves contra
tales Cle-
ric.

Concil.
Matiscon.
can. 5. An-
no 581.

In summâ.

Non por-
tantes ton-
suram & ha-
bitum de-
centem.

Apostatis
accensentur.

Qualis ha-
bitus de-
centis?

nem: Nullus Clericorum, sagum, aut
menta, vel calceamenta secularia; nisi
Religionem deceant, induere præsumat.
CV S à seniore ita coërceatur, ut
dierum inclusione detentus, aquâ
& modico pane diebus singulis sustentetur.
Horreant demum id, quod ex SS.
nonum Decretis concludit S. Rayn-
dus, his verbis: Nunquid Clerici secularium
qui non portant coronam, vel Tonsuram
vel Habitum congruentem &c. sunt
mero salvandorum? Ad hoc licet aliqui
dalizentur, volentes applaudere sibi in
gatis, & dicentes, omnia Iura, que
hoc emanaverunt, esse de consilio intelligenda
dico, quod non, cum enim protali apostasia
pœna gravis & multiplex imponatur, non
quod non est consilium, sed præceptum.
ce apostasiam vocat, non portare o-
ronæ tonsuram, aut habitum congruentem.

PHILOTH. Sed quis tandem
setur habitus iste congruens? Quæ
vestimenta Ecclesiastica?

THEO

THEOPH. Respondeat tibi breviter

Bernardus: Illa, in quibus nihil possit notari
novitatis, nihil superfluitatis, nihil vanita-
tis, nihil quod pertineat ad superbiam & va-
nam gloriam.

S. Bern. de
Mod. bene
viv. serm.
9.

XIII. Tempus est, ut à calce ad
caput revertamur, & quia Divinus sa-
pè Bernardus per hanc totam dissertatio-
nem potissimum Magisterij Cathedram
tenuit, vanitatis ac superbiæ probra,
fastus & arrogantia dedecora, indecen-
tis in Clerico vestitus propudia, & vanæ
gloriæ damna exponendo: eundem vo-
bis pro absolutissimo perfectæ humili-
tatis speculo propono, & quidem ta-
cendo repudiatas ab eo complures Epif-
copatum dignitates; delatos ubi vis ho-
nores, applausus, encomia; adeo in
sui nihili abysso absorptus fuit, ut quam-
vis ob splendidissimos quaquaversum e-
micantes sanctitatis suæ radios, & patrata
quotidie miracula totâ passim Europâ
famosus impedire non posset, quin ve-
stigij ejus acciderent, ea deoscularen-
tur, certatim pilos vestium illius vellire-
rent, soloq; tanti viri visu, vel tactu sese
beatos existimarent, in tanto tamen ap-
plaudentium accursu nunquam aliud de
se senserit, aut dixerit, quàm se O P E-
R A R I V M I N D I G N V M omnipo-
tentis Dei esse. O summum humilis de
fe

Humilitas
S. Bernardi.

Vana gloria fugien-
da.

se æstimationis prodigium! Quis vestrum præsumat, nova, & alta sapere, jactare, ostentare? Procul, ô Sacerdotes pars Domini-ssima indole vestra! procul, Religiosi ab insituto, à mentibus, ore, actibus vestris, omnis super-animositas, arrogantia, fastus, affectus levitas. Inistite totis viribus omnis humanæ gloriolæ vanitas, vanitatis cupiditas, omnium vitæ pestis, omnium meritorum rapina, gloriæ Dei furtum sacrilegum, in- nibus deinceps functionibus vestris motissimè proscribatur.

MEDITATIO XVII

De utraque Paupertate am-
plè, exemplo CHRISTI Do-
mini.

Textus Re-
gul. c. 7.
gra. 7.

SEptimus Humilitatis gradus est: In omnibus inferiorem se, & viliorum solum suâ linguâ pronunciet, sed intimo cordis credat affectu; humiliatis dicens cum Propheta: Ego autem sum mis, & non homo.

Prælud. Imaginare tibi pauperem nudum, & despectum IESVM.

è eunis vagitu suo, seu de Cruce tibi clamantem: *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis.* Ioan. e. 13. v. 15.

Punct. 1. Confid. Corporalem Domini IESV paupertatem, quam pro cælo, throno, corona, sceptro, purpura, divitijs, gaudijs, & voluptatibus Extrema Christi paupertas.

elegit. 1. In nativitate extremam inopiam, stabulum, bestias, præsepe, stramen, laceros panniculos, famem, & frigus. 2. In vita summam austeritatem, eleemosynas, jejunia, vigilias, labores, pernoctationes in oratione. 3. In morte extremam nuditatem, flagella, spinas, crucemque, ut non haberet, ubi caput reclinaret.

Et non pudeat, sub Rege paupere, & nudo militem cupere mollibus vestiri, cubare, cibari, potari, abundare? non pudeat, sub capite spinoso membra esse delicata?

Punct. 11. Confid. Ipsius quoque paupertatem spiritûs, infimam humilitatem, quâ, cum in forma Dei esset, voluit 1. In nativitate exinaniri in formam servi, infantis, peccatoris, fugitivi, discipuli, subditi. 2. In vita, vivere ut mendicus, fabri filius, reputari ut blasphemus, dæmoniacus, prosterni ad pedes discipulorum in genua, illos lavando, tergendo, deosculando, etiam erga suum Summa eius humilitas. Philip. 2. 6.

suum proditorem Iudam. 3. In manus capi, illudi, calcari, flagellari, contumeliosè demnari, crucifigi, ut mancipium, & latronum primus, malefactor, & latronum primus.

O prodigia humilitatis! O humillime, qualia mihi dedisti exempla! Absit ergo à me, ut ego velut culus me velim magnificare super eos, vel ambulare in magnis in spiritu, sed elegi mihi, abjectissimus esse in domino tua, & viliozem me omnibus putare.

Hæ virtutes sunt bases perfectionis.

Punct. III. Confid. Christum hanc vitam paupertatem idcirco voluit primam, & totius vitæ suæ sanctissimam basin. 1. Quia reverà omnis perfectionis est principium. 2. Ut hominum moderatas cupiditates divitiarum, & voluptatum suo exemplo confunderet. 3. Ut omnes Religiosos, & pauperes animaret, omnia peccata tatis incommoda, & contemptus paterenter ferre, amplectique vilis, abjecti, & infima. 4. Ut suos dein Apostolicorumque in officio & gradu successores ad eandem virtutem institueret. *Matth. c. 23.* illud: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.* 5. Ut per Apostolos, & quosque Apostolicos, (quales sunt Sacerdotes) Ecclesiam suam in mera humilitate

tate & paupertate Spiritus fundaret, conservaret, omnesque fideles humilitatis suorum ministrorum exemplo edificaret. Ah! dulcissime Domine, qui clamas ad nos, *discite à me* (non mundum fabricare, non cæcos illuminare &c. sed) *quia mitis sum, & humilis corde*: ecce de abyſſo nihilitatis meæ clamo ad abyſſum misericordiæ tuæ &c.

Matth. c. 23. v. 29

Da mihi hanc gratiam, quâ pro ſtatu meo poſſim perfectam ſemper paupertatem, & humilitatem amplecti, omnibus me inferiorem toto cordis affectu tenere, credere, & pronunciare, omnem arrogantiam ſpiritum extingueri, omni mundanæ vanitati & levitati renunciare, inanem gloriam detestari, quia in veritate viliffimus vermis ſum, & non homo, humiliatus, & confuſione omni digniffimus.

CONSIDERATIO I. POMERIDIANA.

De vana elatione mentis cavenda.

Non placeas tibi ipſi de habilitate, aut ingenio tuo: ne displiceas Deo, cujus eſt totum, quidquid boni naturaliter habueris. Non te reputes alijs meliorem, ne forte coram

Genſ. l. 1. v. 22
c. 7. n. 2
n. 12
ram

ram Deo deterior habearis, qui scit, quod
in homine. Non superbas de operibus bonis
quia aliter sunt iudicia Dei, quam hominum.
Si aliquid boni habueris, crede de aliquo
ra, ut humilitatem conserves.

CONSID. II.

De præstantia Humilitatis, & utilitate
tionis, & vilis estimationis
ipsius.

Ab. c. 2. 4. **H**Æc est altissima, & utilissima
sui ipsius vera cognitio, & de
De se ipso nihil tenere, & de alijs sentire
ne, & altè sentire, magna sapientia
perfectio, Talem humilem Deus præcipue
& liberat: diligit, & consolatur: humi
homini se inclinat, humili largitur gratiam
magnam, & post suam depressionem levat
gloriam. Igitur non reputes, te aliquid
fecisse, nisi omnibus inferiorem te esse.

CONSID. III.

De Exemplo humilitatis Sancto-
rum.

Ad. l. 1. **D**Eo proximi, & familiares amici
88. 4. sis videbantur tanquam nihil, & in
mundo despecti; in vera humilitate præstanti.

Et ideo quotidie in spiritu proficiebant. Sic etiam nū hodie summi Sancti apud Deum, ^{1. 2. 16. 43} minimi sunt apud se, & quanto gloriosiores, tanto in se humiliores. Et, qui totum Deo adscribunt, quidquid boni acceperunt, gloriam ab invicem non querunt.

II.
CONSID. IV.

Humilis confessio suae nihil-
tatis.

Domine ! hoc me coram te confundit, ^{Id 1234} quia tam labilis sum. Ego vanitas, & ^{20. 20} nihilum ante te, inconstans homo, & infirmus. Nihil sum, nihil boni ex me habeo, sed in omnibus deficio : & nisi à te fuero adju- tus, totus efficior tepidus & dissolutus. Vnde ergo possum gloriari, aut cur appeto reputari ? Nunquid de nihilo ? & hoc vanissimum est. Verè inanis gloria, mala pestis, vanitas maxima : quia à vera trahit gloriam, & caelesti spoliat gratiam.

Die

Die Septima.

De Voto Castitatis.

MEDITATIO XII

De incomparabili excellentiâ Castitatis.

Textus
Regul. in
Prolog.

Vi malignum spiritum
suadentem sibi, cum
sione sua à conspectu
sui respuens, deduxit
bilum, & parvulos
ejus tenuit, & allisit
stum; requiescet in monte sancto Dei.

Prælud. Imaginare tibi, videre
ab Angelo educi ab incendio Sodomæ
& Gomorrhæ, & supra montem
Gen. c. 19. v. 17. ri; sic homo eductus de sæculo in
ligionem, sive abstractus de
conjugio in sacerdotalem calibatem.

Punct. I. Consid. Cælibem, fore
ligiosum excellentiâ voti Castitatis
quasi restitui in statum originalis
centiæ Adami ante peccatum, nimirum
in gratiam priorem, innocentiam
tissimi, integritatem corporis, qualis
poris expertem, 2. Obtinere speciem

Cæliebs
sunt quasi
corporis
expertes.

Dei auxilia, ad domandos carnis stimulos; erui ex infinitis malis occasionibus, & consortijs; immunem fieri ab omnibus gravaminibus, & tribulationibus conjugij; allici meritis, conscientia tranquillâ frui, & minimè tot jactari concupiscentiæ fluctibus, quot sæculares soluti, & conjugati.

*s. Chryf.
hom. 36.
in Matth.*

O fœlix, & beatâ generatio quærentium Dominum! ô singularissimam hujus virtutis, ac voti prærogativam! quis non aspiret? quis non, cum potest capere, capiat? & quod accepit, intemeratè custodiat?

Punct. II. *Confid.* Cælibatum servantibus 1. Angelos reputari, non quidem ex infimo quovis ordine, sed certè illustrissimos, & nobilissimos. 2. Illos quoque ipsorum Angelorum statui quoad hoc præcellere, nam illi sunt puri ex natura, fœlicitate creatiõnis, loco habitationis; pugnæ, & meriti expertes. 3. Cælibes è contra sunt casti ex virtute, quâ voluptates damnant: ex casta, quâ concupiscentijs resistunt: ex fortitudine, quâ diaboli tentationes vincunt: ex temperantia, quâ corpus variè mortificant: & ex amore divino, quo Angelorum Domino copulantur.

*s. Basil.
Angelis
pares;*

Quid ergo Castitate decorius, quæ corpus, mundum de immundo concep-

V tum

tum semine, de hoste domesticum
gelum de homine facit? quam vere
seri, qui per momentaneas voluptates
mundi, diaboli, & carnis mancipia
dunt?

Punct. III. Confid. Duas quoque
as ejusdem excellentias. 1. Quod
mortale corpus ad similitudinem
rum Beatorum post resurrectionem
quando vera quidem habebunt cor

Matth.

22. 30.

Et Deifor-
mes.

Idem S.
Basil.

Sap. c. 5.
v. 20.

Quod hominem proximè transfor-
in Deum, qui merus & purissimus
ritus; unde illud: *Virginitas hominum
corruptibili Deo simillimum facit.*

Amplectere talem, ô anima
tiosissimam margaritam, amplectere
Etimoniam vitæ, quæ te efficit
rum similem, & domesticam Deo
cente Scripturâ: *Incorruptio facit
ximum Deo.*

Quidquid autem contra hanc
gelicam virtutem malignus spiritus
gesserit, totum à penitralibus cor
respue, & ad nihilum deducere
atque ut sis Angelus in carne, ut
ta, mea anima, ut Deo incorruptio
simillima, parvulos cogitatus immo
dos sine ulla mora ad IESVM CH
STVM allide, & expugna.

DIGRESSIO XIII.

De præstantiâ, & medijs Castita-
tis, quæ sunt memoria Omnipresentiæ
Dei, resistentia velox, fuga otij, &
conversationis mulierum.

THEOPHOBVS.

(I.)

TAmetsi in commendationem An-
gelicæ virtutis Castitatis sat præclâ-
ra meditati estis, facturû me tamen ope-
ræ pretium confido, si adhuc nonnulla
de ejus excellentia, & è contra de turpi-
tudine vitij luxuriæ producâ atq; ad hanc
detestandam, illam verò illibatim con-
servandâ per remedia è pluribus effica-
ciora & commodiora æquè Religiosum
hodie ac Sacerdotè cohorter. Ac in pri-
mis de ejusdem Castitatis ineffabili præ-
stantiâ ita differit exclamando S. E-
phr. *O Castitas mater dilectionis, & Angelica* 9. Ephr.
viræ ratio! O Castitas, quæ Angelis similes sermo. de
reddis homines! O Castitas, quæ cor possiden- castit.
ti te latificas, animæque ad cælestia a-
las ministras! O Castitas, quæ passio- Castitatis
nes minuis, & animum à perturbationibus elogia,
liberas! O Castitas, quæ rosæ instar in me-
bris animæ & corporis flores, universamque do-
nam odoris fragrantia replet! O cælestis
V 2 *casti-*

Ex Ven.

Beda &

Mens. Be-

ned. 25.

Maj.

S. Aldhel-

mus l. de

lau. Vir-

gin.

Compara-

tio ex S.

Aldhelmo

Virginita-

tis, cum

cælibatu,

& conju-

gio.

castitas, quid de tua dicam dulcedinet
de tua incomparabili pulchritudine
ecquid de inæstimabili pretio? Illud
octavum sæculum ferventissimus vir-
nitatis cultor, & divinarum Scrip-
turarum eruditione mirandus Aldhel-
mus, familiæ Benedictinæ, è regio sang-
Occidentalium Saxonum Episcopus
de laudibus Virginitatis, Castitatis
scriptum reliquit: Cùm tres sint
in Ecclesia, Virginitas, Cælibatus
& Conjugium, ex Angelica revelati-
one didicimus, si meritorum ratio
benda est, has inter virtutes
dum esse ordinem, ut sit virginitas
primum, cælibatus argentum, conju-
gium aurum: virginitas pax, cælibatus
redemptio, conjugium captivitas: vir-
ginitas divitiæ, cælibatus mediocritas,
conjugium paupertas: virginitas
cælibatus lucerna, conjugium tenebræ,
virginitas Regina, cælibatus Domina,
conjugium Ancilla.

Alia ex S.

Martino de

virginit.

conjugio

& luxuriâ.

II. Sed & Divus Martinus Turonensis
suis aliquando videns pratum, cap-
unam partem boves depaverant, secun-
dam porci iussoderant, tertiam illam
quæ diversis floribus vernabat, in
stilitatis elogium dixit: prima pars
ciem gerit conjugij, quæ à pecore
pasta, etsi non penitus gratiam

herbarum, nullam tamen florum retinet dignitatē. Secunda, quam porci suffoderunt, fornicationis fœdam imaginem repræsentat. Tertia, quæ nullam sensit injuriam, gloriam virginitatis ostendit. Est autem in duplicis statûs hominibus, etiam in duplici differentia hæc cœlica castitas. Altera quidem in abscondito, & altera in publico; una sub testo & una sub dio; prima quasi lux sub modio, secunda quasi supra candelabrum, seu dicas, unam esse liliolum horti conclusi, alteram florem campi. Illa est castitas Religiosorum in claustris; hæc Sacerdotum in sæculo custoditu difficilior, eò quòd pateat & proster plurium oculis ad intuendum; plurium naribus ad odorandum, plurium digitis ad tangendum, & obvia manibus ad decerpendum. At neque Religiosus per hoc nimium sibi fidat, nec diffidat Sacerdos; quia & Princeps hujus mundi potest eijci foras; & callidus hostis etiam fortis arma domum occupare, & diripere spolia.

III. Econtra verò de luxuriæ fœditate in genere, & quàm maximè in particulari personas Deo sacras inficere satis excogitari, vel dici nunquam potest. Etenim non est fel, aut absynthium

V 3

thium

Comparatio castitatis claustralium cum sæculari.

Luxuriæ
turpitude

thium amarius, non aconitum
virulentius, non toxicum penetrabilius,
non pestis incurabilior, non canceribus
edacior, non impetigo purior,
non mordacior scabies, non ulcus
ruptius; non est foetentior cloaca
porcus sordidior, non hircus malicio-
tior, non venenosior basiliscus, et
nullus formidabilior; non violentior
ignis, non malum in orbe latius,
insatiabilior infernus, quam luxuria.

Propter
eam ex ad-
ultis pauci
salvantur.
Apud Cor-
nel. à Lap.
in c. 7. Ec-
cli.

bes per incuriam irrepens, per neg-
tiam succrescens, per moram pro-
cens, per actus frequentatos roboratus,
per consuetudinem membris in-
carni infermentata, incorporata ve-
ribus, & imis ossium medullis in-
cata: omnia tam in Micro-
Megalo-Cosmo contaminans, peccata
consumens, depascens, exterminans
condemnans. Unde S. Remigius
mensis Archiepiscopus non dubitans
tam formidabilem proferre sententiam
Demptis parvulis, ex adultis propter
vitium pauci salvantur.

IV. Quam ergo in consecra-
to personis infinite turpius, gravius,
dolosius atque detestabilius erit hoc
ritum? Si sanctum, ac in paracleti
rerum Conditore institutum, & a
Salvatore sanctificatum conjugium

interdictum est: si licitus alioquin il-
 lius usus, in templo tamen veritus, si fe-
 minis, aut sanguinis in Ecclesijs facta ef-
 fusio, illas profanat & polluit, quid fa-
 ciet hæc abominatio desolationis re-
 perta in loco sancto, videlicet in cor-
 de Religiosi, vel Sacerdotis vivo templo
 Spiritus Sancti? qui per elevationem
 sacrum Christi Corpus & Sanguinem at-
 tollit in Missâ, ut adorentur ab alijs,
 ille verò per actus luxuriæ ea projicit
 ad pedes, ut conculcet: qui de manè
 reficitur ad mensam Angelorum, & de
 nocte luxuriando cœnat ad mensam
 dæmoniorum. An ergò mirum, si ex-
 emplis terribilibus constet, Sacerdoti
 carnali ad sacrum Altare celebraturo,
 ex erumpente subito igne de ipso Al-
 tari, manus usque ad cubitos ambustas
 esse; alteri verò Missam facienti, illi-
 cò os, nasum, mentum, & linguam
 computruisse.

Horrendū
 scelus luxu-
 riæ in per-
 sonis Sa-
 cris.

Cælestis
 vindicta
 contra ta-
 les.
 Magn.
 spec. Ex-
 empl. verb.
 Missa.

V. Sed jam ad expugnanda & re-
 stinguenda lasciviæ fomenta, & casti-
 tatem juratam illibatè servandam re-
 media investigemus. Primum est timor
 Dei, respectusque suæ omnipræsentiæ,
 de qua S. Pater Benedictus monet: In
 omni loco Deum se respicere pro certo scire:
 estimare, se de cælis à Deo semper respici
 omni horâ, & facta sua in omni loco; ab a-

Castitatis
 tuendæ re-
 media.

Viva ima-
 ginatio
 præsentia
 Dei.
 Regul. c.
 4. inst. 49.

V 4 spectu

ε. 7. gra. 1. spectu divinitatis videri, & ab Angelis
horâ renunciari: in desiderijs carnis Deo

1b. bi credere semper esse præsentem. V
hortatur; Actus vitæ suæ omni horâ

In Prolog. Reg. dire. Communi planè SS. Patres
culo, viva omnipræsentia Dei in

natio fortissimum concupiscentia
nalis frænum est. Dic enim, oblat

quis vel solis cogitationibus ve
(ut de gravioribus illicitis actibus

am) inhærere, non erubesceret, nec
ijsdem vel delectari, vel consenti

vel unicum virum honoratum, &
giosum, & gravem talis cogitationis

spectorem haberet, aut suæ impu
tia testem. Quotò igitur magis op

*S. Greg. 1.
2. Mor. c.
12.* ter Religiosum, aut Clericum vocat
stitatis obstructum ab omni voluntate

corporis inquinamento se continet
oculis omnipræsentis Dei, qui non

lum, ut testis oculatus, & scrutans
da, sed etiam ut districtus Iudex

nibus cogitatis, & factis est intimè
sens, ac intra omnia, extra omnia

pra omnia, & infra omnia manet
lum regens, deorsum continens, &

tra circumdans, interius penetrans
VI. Potuit ergò illa castissima S

*Dan. c. 13.
v. 23.* lanna eligere, citius probrosissimam
mortem oppetere, quàm peccare, &

motis licet arbitris, IN CONSPECTU
DO

DOMINI; potuit illa profligatissimæ
vitæ mulier Thais Alexandrina ab im-
pudico opere per S. Paphnutium; & al-
tera prostituti pudoris fœmina per B.

Illius ima-
ginat. effi-
cacia ex-
emplis o-
stenditur.

Ephrem à flagranti facinoris desiderio
arceri, & converti ad frugem, ex solo
hoc pronunciato: DEVS OMNIA

VIDET, à Sanctis illis istarum auri-
bus inculcato; quis dubitet, personam
Deo sacram, atque diligentem posse

*Regul. 6.
7. gra. 1.*
custodire se omni horâ à peccatis, & vitijs
cogitationum, oculorum, ac manuum? posse

Castitatem amare: & immunda carnis de-
sideria non perficere, si iisdem pulsata,
sibi dicat: *c. 4. instr.
64. & 50.* DEVS OMNIA

VIDET; videt purissima, & imma-
culatissima Dei Mater; videt Angelus
Custos; videt purissimorum spirituum,

& Sanctorum cohors? Ergò, ergò, de-
sideria carnis amputare FESTINA.

*Cap. 7.
Gra. 1.*

VII. Hoc porrò efficacissimum in-
violatæ Castitatis præsidium iuvabitur
ab altero; nimirum ut sollicitus sit circa

loc. cit.
cogitationes suas perversas semper utilis Fra-
ter, & Clericus, respuendo, quod im-
mundum, & suscipiendo, quod castum
est, atque sanctum. Sicut enim mo-
lenda nullatenus cessare possunt ab o-
pere suo aquarum impulsibus circumam-
bata; in ejus autem situm est potestate,
qui præest, an triticum malit, aut hor-
deum

Expulso
subita pri-
mæ cogitat
inhonestæ

deum, loliúmve comminui, ita
 humana undique ingruentibus tentat
 num torrentibus acta, vacua que
 cogitationum æstibus esse non potest
 quales verò admittere, quales resistere
 debeat, sollicità providebit indolentia
 Nam quia mors secus introitum delicti
 nis est posita, idcirco propulsanda est
 ne mora omnis, vel minima oblatio
 cogitatio, & mens sanctioribus in
 enda; quod aliud non est, quam pa
 los cogitatus allidere ad petram,
 est Christus. Memineritis, que
 rius in Digressione octavâ circa
 etum minimorum dicta sunt de
 nariâ strage innumerabilium hominum
 per solas & unicas acuum veneno
 etarum infixas membris & corporibus
 puncturas. Quid acu minus? quid
 eturâ levius? Ita dico, quid sub
 mã aliquâ cogitatione castitati
 riâ, vel incauto fœmineæ venustatis
 spectu tenuius? Attramen & iste
 la, quantumvis minimæ acicula,
 mortifero veneno illitæ, à membris
 punt in venas, & membra, membra
 rerum visarum, seu delectabilium
 cupant, moyent phantasiâ, mo
 causant, & ardores, inferiorem
 portionem ad appetitum apparentem

Regul.
 loc. cit.

Damna in-
 valescentis
 talis primæ
 cogitat.

ni delectabilis inflammant, superiorem
dein tacitâ violentiâ trahunt in pericu-
lum, fortissiméque tandem alliciunt,
atque impellunt voluntatem ad con-
sensum, & actus illicitos, quibus infici-
tur, & contaminatur corpus; anima
verò in momento ex Dei sponsa fit te-
rerrimum diaboli prostibulum. Quam-
obrem beatus est miles Christi spiritua-
lis, qui semper in timore Domini vi-
gilat, & omnes inordinatos motus car-
nis statim à principio refrænat. *Veram
enim castitatem illæsam custodire non suffi-
cit, quisquis eum immundis cogitationibus
quasi deliberans ludit.*

*Trith. de
vera ca-
stit. hom.
21.*

VIII. Subsequitur tertium Casti-
tatis adjumentum; Otij nimirum fuga,
& ex eo consequentis otiosæ, & ni-
miæ circumvagationis, atque ad trivialia
plebeorum consortia frequentationis.
Commune laicorum proverbium est; vi-
tam Sacerdotum jucundissimam esse,
quod amplius beneficij sui redditus merè
cantando, vel deambulando, otandó-
que lucrentur. O insensatæ linguæ!
quid dicitis? Ô inconsideratum, & lon-
gè miseriosem Ecclesiasticum! qui hæc
credit, atque credendo, & sequendo
in æternæ perditionis barathrum sese
præcipitat. **AUSCULTA VIR DEI:** nón-
ne propter officium datum est tibi be-
nefi-

Parochi ti
culi & offi-
cia.

neficium? Quodnam verò est Sacra-
tis (maximè Curatoris animarum)
ficium? Nónne Regis Regum esse
carium, divinæ Majestatis Minis-
cum potestate Legati à latere Nun-
legis ipsius promulgatorem, an-
rum S. Scripturæ interpretem, re-
in terris gerendarum plenipoten-
rium, mediatorem, & sequestrum
inter & homines, mysteriorum
dispensatorem, rectorem immortalium
animarum, Domini gregis pastorem,
Ecclesiæ sanctæ custodem, specula-
rem domûs Israël, & vineæ Domini
baath cultorem? Quàm igitur
piabilis culpæ, quantæ in supremo
um Principem injuriæ, quàmque de-
nabilis negligentia, in gravissimis
commisissis negotijs deesse à debita
râ, soliciudine, studio, vigilantia,
re; verbum divinum assidue præca-
di; tribulatos, ac viduas consolari,
pauperes sublevandi: visitandi infirmos,
administrandi sacramenta, reducere
errantes, arguendi, obsecrandi, &
crepandi peccatores, & quovis
possibili modo innumeras Deo am-
lucrandi, illiusque promovendi hono-
rem & gloriam? Hoc nempe est Sa-
dotis officium, hoc illius esse debet
quotidianum exercitium; non curare

Gravis cul-
pa negle-
ctus.

vel (uti in superioribus jam monui, & tunc iterum omnes præsertim Curam animarum habentes, per æternam animæ salutem precor) ne velint totis pœnè diebus & medijs noctibus, artificum, aut mercatorum officinas, tabernas, atria, compita, vias, domos suspectas, pontes, vineas, diversoria, vel hospitia vagari, deambulare, discurrere, tempus terere, colludere, commessari, seu compotare, (quod utinam nullo- rum, vel paucissimorum duntaxat Sa- cerdotum, vel Parochorum esset.)

Et otiosæ
vagationis!

IX. Expendant (per vilcera Chri- sti eos rogo) quàm innumera Gregis ipso- rum gratiâ Dominus fecerit. Annon po- tuerit sanguinem pro eo suderit, ipsi verò re- quem querant, & otium? Dicant ama- bõ, si stillantem è latere Christi san- guinem collegissent, illumque in vitreo vase repositum circumportare in pericu- losissimis locis, & tempestatum pro- cellis oporteret, eâ quidem severissimâ cautione, & lege, ut si per incuriam sua- illius divini liquoris vel unica gutta peri- ret, æternæ maledictionis rei esse de- berent; quid animi habituri essent in tanto discrimine? num talem thesaurum circumferre, ac custodire pro ludibrio, vocatione, vel otio reputarent? annon
anxij

S. Chryf.
hom. 29.
in Epist.
ad Rom.

Sanguis
Christi in
ampullâ vi-
treâ quâ cu-
râ portan-
dus?

anxij omni die, loco, periculo, le-
tissimam adhiberent cautelam, cu-
diam, ac vigilantiam? Atqui sciam
tutelam se id accepisse servandum
quidem in vasis fictilibus, pro quo
genitus Dei, non tantummodo
nem suum semel profudit, (an-
nempe immortales) sed etiamnum
ratus esset pro earum singulis rursus
ginta trium annorum labores, febres
& algores (si opus foret) cum cruce-
simâ morte subire. Et isti improvi-
stores requiem affectent? otia querunt
aut, quod dicitur, in utramque
dormitent? Dolendum esse, an-
ctor Oper. imperf. Multos esse Sacerdotes

Sic animæ
curandæ,

In Matth.
hom. 43.
3. Reg. 20.
39.

& paucos Sacerdotes: multos nomine,
cos opere; multos stipendiarios; paucos
operarios, multis dictum esse: *Custodite
rum istum (gregem commissum) quod si
sus fuerit, erit anima tua pro anima illius*

Pro quibus
reddenda
ratio.

multos autem, à suomet grege pastores
hilominus illud Caini replicare, si non
verbis, suo saltem torpore, otio &
gligentia: *Nunquid custos fratris mei sum?*

Gen. 4. 9.

Deplorat idiplum Divus Gregorius
verbis: *Messis quidem multa, operarii
pauci.*

Greg. hom.
27.

*Ecce mundus Sacerdotibus plenus
sed tamen in messe Dei rarus invenitur
rator; quia officium quidem Sacerdotale
cipimus, sed opus officij non implemus.*

X. PHILOTH. Dic, age THEOPHOBE. Quid Sacerdoti Curato, vel non Curato post omnia divina ritè expleta, ne otiosus sit, toto reliquo diei & longarum noctium tempore agendum; nunquid aucupio, vel venationi se dedit? Nunquid assiduè simul deambulando colloquantur? an non liceat, ad hominum consortia domo exire & exelle recreationis, fallendique temporis gratiâ?

THEOPH. Neque honestæ, & Clericum condecetes prohibentur occupationes, neque animi relaxationes. At aucupia, vel venationes sectari, Sac. Concil. Aquileiense primum Clericis inhibuit: Indignum existimans clericali modestiâ, qui paulò ante Breviarium manibus trahabat, publicè accipitrem deferre (vel Scelopetum) quique cum Angelis laudes Deo perolvebat, eum inter canum latratus versari. Esau venator erat, quoniam peccator erat. Et penitus non invenimus in Scripturis sanctis sanctum aliquem Venatorem, inquit Purpuratus Eccles. Doctor, Piscatores quidem sanctos novimus, at Salvator noster potiùs voluit, eos esse hominum, quàm piscium piscatores.

XI. Illud verò penitus improbat melleus Archiepiscopus, Sacerdotes nihil suam dignitatem, authoritatem & Maj-

Venatio-
num gene-
ra Clericis
prohibita.

Concil. 22
Aquil. de
Vit. honeste
Cleric.

S. Hieron
in P. 1. al.
2º.

*3. Ambr.
Epist. 6.
ad Ireni.*

Valde indecens, Sacerdotem plebeis commisceri.

De hoc ipso redarguitur a sene juvenis Monachus.

*Ex Prato spirit.
Sophr. c.
194.*

Majestatem prostituere per plebem rusticorum, aut aliorum laicorum mias conversationes. Quomodo enim potest observari à populo, qui nihil secretum à populo, nihil dissimulatione? Quid enim in te mirum sua in te recognoscat; si nihil aspiciat, quod ultra se inveniat; si se erubescit, in te etiam offendit? Sobriam à turbis gravitatem (pergitur riam vitam, singulare pondus dignitati vindicat dignitas Sacerdotalis; & inconueniens, lapides Sanctuarij digne esse in capite omnium platearum indecorum, quàm periculosum, de ca, Apostolice, atque divine emittia virum, inter scurras, lixas, rabum (velut inter cacabos & ollas) et rimum procaces, obscenos, & discursus, medium confidentem, dentem inveniri? Qua de causa sima reprehensione corripuit olim Anachoreta juvenem Monachum licam Alexandriae tabernam ingratum his verbis, cuius quoque Sacerdotum tandis: Nescis Frater, quod Angelus stes habitum? Interim tu tabernas ingratum des, ubi multa audis, qua nec decet multa cernis, qua nec cernere licet ibi inter viros ac mulieres. Obsecro te isto, mi Frater, desine his in locis

7i. &c. cum verò juvenis indignãter re-
spondisset: Vade senex viam tuam, Deus non
querit, nisi cor mundum, & purum: subjun-
xit: O Domine Deus! tibi laus, & gloria; ecce
quingenta annis in solitudine dego, & cor
mundum non habeo; hic verò juvenis in lo-
cis dissolutis frequenter agens cor purum, &
mundum illibate conservat. En oppidò be-
nè perstrictam incauti juvenis præ-
sumptionem. Quòd si dein occupatio-
nis Clerico competentis, & utilissimi
impendij temporis modum desideras,
accipe congruentissimum a duobus sa-
cris Doctoribus traditum. Ecce non, di-
cit primus, illa tempora, quibus ab Ecclesia
vacas, lectioni impendas? cur non Chri-
stum revisas? Christum alloquaris? illum
alloquimur; cum oramus; illum audimus,
cum divina legimus oracula: Quid nobis cum
alienis domibus? Alter: Divinas Scriptu-
ras sapius lege, imò nunquam de manibus
tuis sacra lectio deponatur; disce, quod do-
ceas, ut possis exhortari in doctrina sana.
His tempus falle, ne cum irreparabili
damno salutis fallaris à tempore.

S. Ambr.
l. 1. Offic.
c. 20.

Occupationes Sa-
cerdotum
sunt Sacrae
lectiones.

S. Hieron.
ep. 2. ad
Nepotian.

XII. Ultimum mali caput, est Hy-
dre: Mulier videlicet laqueus comptus, &
splend. da facie. collo excelsa, oculis annuens,
genis arridens, lingua dulciter canens, voce
decepiens, sermone pelliciens, veste trahens,
pedibus ludens, formã placens, corpore ad
forni-

S. Ephr.
contra im-
prob. mu-
lier.

Procaecis
mulieris
malitia,

X

fornicationem illiciens, factisq; occidit
 incautos Sacerdotes. O mulier magister
 malum! & quidem pro domus
 ministracione Sacerdotibus necessaria
 quis malitiam tuam sufficienter
 ploret, sive describat? quale sis
 dum tuâ contubernalitate tibi
 liberratis audaciam, & audacia
 tatem: dum sub famulandi
 nunc lacertos denudas, nunc
 detegis colla, nunc blanditias
 nunc cum vestimentis, Sacerdotis
 que verecundiâ herum tuum
 nunc in conclave nocturnum vel
 vel admitteris, etiam ad madentis
 se vino Sacerdotis lectum appropin
 re non erubescens. O Carole,
 cur non redivivus tale
 diaboli ad labefactandam Sacerdotis
 ritatem ingressum expellis,
 dam in juventute tua generose
 O Bernarde! non denuo clamabis
TRONES, LATRONES?
 gelice Doctor! eccur stygiam istam
 gâram, hoc noctium phantasma,
 spectra, has furias nocturnas,
 so titione expellis, Sacerdotis
 tuo candido puritatis balteo
 atque præmunis à negotio per
 lante in tenebris?

Cypr. lib.
 de singu-
 lar.
 Cleric.

A SS. pro-
 pulata.

XIII. PHILOTH. Ignosce, quod
 interrumpam. Ego, inquiet aliquis Dei
 Minister, non nisi mulierum consanguinearum,
 aut alioquin sobriarum, honestarum,
 pudicarum, & spiritualium contubernio,
 famulatu, seu familiaritate utor, proinde periculum nullum
 est, si extra teli Cupidinei jactum, &
 extra occasionem proximam, etsi autem
 familiaritas videretur esse occasio
 quaedam remota, tanto magis habeo,
 quod certem, quod vincam, hostem
 que captivando triumphem; Cum enim
 per Dei gratiam obarmatus, praemunitus,
 & fortis; *Sufficit mihi conscientia mea, s. Hier.*
Deo Deum Iudicem, qui vitae meae testis ep. 47.
 Potuit olim Simplicius Episcopus
 cum conjugē suā iisdem in aedibus, eodemque
 in cubiculo cohabitans, velut cum amore
 intemeratam servare castitatem, prunis
 ardentibus ab utroque in manibus illaese,
 toto spectante populo, perorantem
 gertatis & retentis comprobantem,
 cur non possim & ego, cum amica,
 vel famulā conclavi & mensā a me
 longē remotiorem illaeso pede
 transire callem?

S. Simplicij
 Ep. cum
 conjugē co
 habitantis
 castitas.

MONOPH. Non ita semper proxima
 ardet Vcalegon, etiamsi quis familiaritate
 utatur cum foeminā, praesertim
 si fiat ipsam benè moratam, modestam

S. Vincent.
Ferrar. so-
licitatus à
fœmina,
sed illæsus.

verecundam, & totam devotio-
spiritualitati addictam, siquidem
Ordinis Prædicatorum splendore
centius Ferrerius potuit etiam
positus, non comburi: nam cum
tiæ in Hispania quædam nobilitatis
gis ac venustate, quam honestatis
signas fœmina morbo simulato
quali pro confessione ad se acco-
præsentem, impudentissimè de-
ad detestabile facinus sollicitas
lumniam ipsi attentatæ oppo-
structura, ni consentiret, illo
lapso, nefarius dæmon impudicam
cò dirissimè exagitavit, à nemine
pellendus, nisi à Sancto prædicatorum
qui, uti ipse contestabatur in
hospes, in igne positus comburi non potuit
de adstipulor dictis PHILOTHEI
tati periculum non subesse apud
& spiritualem fœminam, si ab
prostituti pudoris lenam.

Famula im-
proba, sum-
mum Sacer-
dotis infor-
tunium.

XIV. THEOPH. Quemadmodum
ex imis animi medullis comparatur
cunque Sacerdoti, cui fors in-
lam, superbam, clamorantem, pro-
bibulam, & ebriosam (quodque
libiliter semper conjunctum est)
recundam, audacem, effrontem
impudicam, servam (imò magis
nam) in ædes conduxit, ita ex

cordis affectu illi congratulor, qui vel
 spectata frugalitatis, sobrietatis, pudici-
 tate, atque integritatis (raram avem in
 terris) Oeconomam nactus est; vel tan-
 tam etiam in proximâ malâ occasione
 securitatem assecutus, quantam nec Di-
 vus Hieronymus in sylvis & antris, ex
 deformibus horrido sacco membris, in
 squallida cute, in exsucco corpore, &
 præ mortua carne obtinuisse fatetur, quin
 etiamnum illicitis mens desiderijs astuaret,
 atque libidinum ebullirent incendia: Verum
 tamen attende; quàm lubrica spes est illa,
 quæ inter peccati fomenta salvari se sperat:
 impossibile est liberatio, flammis circumdari,
 & non ardere. Nunquid enim, si illam pu-
 dicam, & te fortem, imò ferrum, ac
 ferreum esse periculosè præsumis, illa
 magnes non est, ut attrahat? Tu stu-
 pa non es, & fœmina flamma, ut ac-
 cendat? tu sal non es, & mulier aqua,
 ut dissolvaris, si ferro magnes, flamma
 stupæ, & sal aquæ jungantur? *Quantos*
 (Cypriano teste) *Leones domuit una mu-*
lieris infirmitas delicata? quæ, licet sit
nila & misera, de magnis efficit prædam. Cer-
te us sanctior Davide, nec Samsonè fortior,
nec Salomone potes esse sapientior: hi ta-
 men Cedri libani, & plures altissimæ
 contemplationis homines ex fœmina-
 rum consortio corruere.

XV.

S. Hieron.
 in asperâ
 solitud. ten-
 ratus.

Idem in
 reg. mon.
 S. Cypri-
 an. loc.
 cit.

S. Cypri. de
 singular.
 Cleric.

Exempla
 ruinar. ex
 consortio
 mulierum.

XV. ESTO PHILOTHEE, si
 foemina propinqua, sint sanguine
 sta, nunquid propterea interens
 abesse periculum? aut illam
 columnam Augustinum, sive
 lud æque candidissimum ac frag
 mum Societatis Iesu lilium Al
 Gonzagam trepidasse timore, ubi
 erat timor? dum ille etiam
 sororis, & fratris sui filia contub
 vitavit; ille verò multo tempo
 la Regis Hispaniæ conversatus, in
 dianis Reginam videndi occasio
 nunquam in facie conspexit; in
 cum propria suâ matre solus ac
 bitro stare, colloqui, aut versari
 nuit, mulierum idcirco inimicus
 appellatus. Sit præterea, ut
 sti, sit conscientia tua tibi suffi
 non ignorabis tamen illud
 quòd, licet castitas utut servari queat
 libri consortio, raro tamen bonum
 retineri potest. Non illud Hieronymo
 minarum sexus reprehensibiles exhibet
 te cuncti in publico, te in agro rustico
 ac vinitores quotidie graviter lacerant
 contra depositum fides cum foemina
 riter habitare contendis. Demus etiam
 Monophile, quòd sint illæ foemina
 tuales, devouillæ & sanctulæ; nec

Sancti eti
 am proxi
 mas con
 sanguineas
 vitant.

Saltem ob
 periculum
 boni nomi
 nis.
 Concil. Ca
 merac. c.
 3. de Vir.
 & honest.
 Cleric.
 S. Hieron.
 ep. ad Oce
 an, apud
 concil. A
 quis gran

quia tales sunt, ideo minus cavendæ: quò
enim fuerint sanctiores, inquit Angelicus, ed
magis (ad sui amorem trahunt) & alliciunt,
& sub prætectu blandi sermonis immiscet se
viscus impÿssimæ libidinis: & dat rationem;
nam quamvis principium eorum videatur
esse purum, frequens tamen familiaritas do-
mesticum est periculum, delectabile detrimen-
tum, & malum occultum bono colore depictum.
Quamobrem expedit magis in hac lu-
bricâ materiâ plus benè timere, quàm
vel sibi, vel alijs multû periculosè & ma-
lè fidere. In hoc genere pugnæ non est
securior palma, quàm more Partho-
rum apprehendere fugam, si vis obtinere
victoriam. Quòd si quis è Clero hoc ma-
lo necessario pro familiæ ministerio ca-
rere non potest, illius saltem approxi-
mationem, blanditias, insinuationes,
tanquam Syrenum cantus refugiat, &
tale se præbeat castitatis exemplum, ut & ipse
& familia ejus semper ab omni permaneat
suspensione libera.

S. Tho. 2.
pusc. de
mod. con-
fir. & pur.
consc. art.
22.

Idem ibid.
Conversa-
tio etiam
cum devo-
tis scem.
periculosa
est.

S. August.
Castitatis
præsidium
fuga.

Ex constit.
S. Carol. c.
2. Reg. 7.

MEDITATIO XX.

De conditionibus, & gradibus con-
secrata Deo Castitatis.

Cavendum est malum desiderium, quia
mors secus introitum delectationis posita
est: Textus
Regul. c. 76
gr. 2.

✠ 4

est: (quapropter) sollicitus circa cogitationes suas perversas dicat semper malitiam: tunc immaculatus ero, si observaveris me ab iniquitate mea.

Præclud. Imaginare, te cum meo periculo, & sollicitudine per vias difficiles peregrinantem, quasi in mantibus gestare terribissimum, & nitidissimum speculum, è crystallino tamen vitro compositum, fragile, & levissimo affinitate maculosum. *Speculum sine macula, est virtus* sicutas Deo consecrata.

Sap. c. 7.

Speculum crystallinum castitatis symbolum.

Ex dictis B. Egidij socij S. Fruct.

Punct. 1. *Confid.* Castitatis virtus strictum, esse similem tali speculo purissimo 1. Quia similitudinem Deo se, velut in speculo mundissimo, in se rem suavissimi radij ab ipso Deo gratijs suis influentem suscipit, & sicut speculum est pulchritudinis, vel deformitatis humanæ certissimus index ita accuratam observantiam, vel negligentiam castitatis, quoad cogitationes, verba, & opera esse indicem statim in persona Deo dicata. 2. Quæmodum speculum lapsu frangitur; tactu rei alienæ atteritur; afflatu maculatur, ita se totum habere cum castitate, per lapsum, malum consortium vel afflatum scurrilis sermonis, aut diabolica suggestionis.

O utinam! anima mea consideret

ses, vel adhuc sapius considerares, quam pretiolum thesaurum portes in vasis fragilibus tuorum sensuum, & carnis; plane cautior esses ubique, & semper.

Punct. II. Confid. Sicut templum materiale consecratur Deo quinque modis, sic animam castitatem voventis dedicari in templum vivum, & sanctum Spiritus Sancti. 1. Asperzione: hyssopi pœnitentiæ, & lacrymarum. 2. Inscriptione: scilicet suæ professionis, vel characteris impressione in ordinatis. 3. Vnctione: olei gratiæ divinæ generalis, & specialis. 4. Illuminatione: instructionum, inspirationum, admonitionum & exemplorum. 5. Benedictione tum divinâ, tum Episcopi, Abbatis, aut Superioris.

Væ ergo insensatæ animæ, quæ nesciens, quia templum Dei est, & Spiritus Dei habitat in illo, templum Spiritus Sancti violat, quoniam disperdet eam Dominus.

Punct. III. Confid. Septem assignandi gradus castitatis. 1. Nullâ minùs honestâ cogitatione, vel sensualitate vincendi. 2. Nec minimam moram in tali neccesse. 3. Visâ quâdam externâ specie non alterari in mente. 4. Constantè cum timore Dei, & confusione propriâ resistere motibus sensualitatis. 5. Memoria ejicere omnes rerum auditarum, vel

Cæremonia consecrationis templi castitati accommodatæ S. Bern. serm. 1. de ded.

1. Cor. 3. 17.

Cassian. collat. 12. Abb. Cheronis. Castitatis septem gradus.

vel lectarum, vel antiquarū species
tē subito ad alia divertendo. 6. Dubi-
cis illusionibus non inquietari, aut
immorari cogitando: tales enim
vices contemnendo, quam atten-
do, & cum eis quasi altercando.
vigilantem, nec dormientem ultra
plius motus inordinatos sentire.
ca hos septem gradus examen in
in quoto consistas &c.

Blos. in
regul.
brev Tyro,
spirit.

O infelix ego homo! quam
absūm à tanta puritatis perfectione
rè non est sanitas in carne mea.
Rom. 6. *me liberabit de corpore mortis huius*

Rom. 6.

Saltem ego sciens, mortem esse
introitum delectationis positam,
nia desideria carnis amputare
bo, semperque Dei gratiā comitari
solicitus ero circa cogitationes,
neam immaculatus ab omni in-
mento carnis, & spiritūs &c.

CONSIDERATIO I. ANTI-
MERIDIANA.

De resistantia primarum cogita-
num contra Castitatem.

Genf. 1. 1.
13. 5.

Vigilandum est precipue circa
tentationis, quia tunc facilis huius
citur, si ostium mentis nullatenus intrat
entur; sed extra limen statim, ut pul-

illi obviatur. Nam primò occurrit menti simplex cogitatio, deinde fortis imaginatio, postea delectatio, & motus pravus, & assensio. Sicque paulatim ingreditur malignus hostis ex toto, dum illi non resistitur in principio. Et quanto diutius ad resistendum quis torpuerit, tanto in se debilior fit, & hostis contra eum potentior.

Resistencia ad primam malam cogitatio.

CONSID. II.

De otio pestilenti vitando.

Non est homo securus à tentatione totaliter, quamdiu vixerit: quia in nobis est, unde tentamur, ex quo in concupiscentiâ nascimur. Quare, accinge te sicut vir, contra diabolica nequitias. Nunquam sis ex toto otiosus, sed aut legens, aut scribens, aut orans, aut meditans, aut aliquid utilitatis pro communi laborans.

Ib. n. 3.
Fuga otij. Ib. c. 15. 4.

CONSID. III.

De cavenda extraneorum, & maxime mulierum familiaritate.

Charitas habenda est ad omnes, sed familiaritas non expedit. Non sis familiaris alicui mulieri, sed in communi omnes bonas mulieres Deo commenda. Putamus ali-

Et familiaritatis mulierum. Ib. c. 8. 2. n. 1. ali-

aliquando alijs placere ex conjunctione nris
& incipimus magis displicere, ex morum
probitate, in nobis consideratâ.

DIGRESSIO XIV.

*De reliquis Castitatis præfatis
nempe studio Orationis; Puritatis
scientiæ; Sobrietatis; & discrete mor-
tificationis corporis.*

THEOPHOBUS (1.)

PRæter recensita Castitatis præfatis
superfunt alia, ijs, quibuscumque
quor, accommoda, in præfenti Digres-
sione discutienda; videlicet Orationis
nis; puritatis conscientiæ; Sobrietatis
& corporalis mortificationis studii
quia enim castitatis hostes alij interni
sunt, atq; domestici, alij verò extrinseci
& adventitij; idcirco contra eos certandum
nûs, & eminûs assiduè pugnandum est.
Nonnunquam enim à naturali castitatis
complexione prosiliunt, frequentius
cibi, potûsque superfluitate, nõ raro à
negligentia, ac debiti puritatis incuria
plerumque verò à maligni spiritus
gestione: quod postremum facile ab-
tinetur.

Castitatis
hostes.

inde dignoscitur, quando tentationes
 insurgunt sine ulla respectu, vel sa-
 cro in loco, vel orationis tempore;
 aut cum quis omnium minime velit.
 Id verò his verbis ipsemet Christus luæ
 lectissimæ Sponsæ Virgini Senensi ma-
 nifestavit dicens. *Frequenter diabolus ora-*
tionis tempore animam varijs imaginat o-
nibus, & phantasmatibus magis infestare
conatur, quàm extra tempus orationis. At
 mox ita subjunxit præsentissimum O-
 rationis antidotum docens: ORATIO,
 quæ in vilitatis propriæ, & bonitatis
 meæ cognitione peragitur, est *armatu-*
ra fortissima adversus omnes inimicos; ar-
matura, dico, impenetrabilis, flagellum
dæmonis, certum perfugium, securus
portus, tutissimum asylon. Hæc una
 mala omnia tollit, pravas concupiscen-
 tias extinguit, effrænatas animi passio-
 nes domat, hostes prosternit, tentatio-
 nes superat, cogitationum muscas ex-
 pellit, phantasias corrigit, & carnis de-
 sideria proffigat.

II. Quòd si stygius molossus pro
 more suo impuris latratibus vos oran-
 tes infestet, quantocyùs signum S.
 Crucis efformate, & Angelicâ salutatione
 purissimæ Virginis opem implorate,
 certo certius victores evasuri, majora-
 que gratiæ, castitatis & meritorum per-
 cepturi.

*Blos. in
 monil.
 spir. c. 3.*

*Orationis
 antidotum
 contra eas.*

*Idem in
 canone
 vit. spir.
 17.*

*Blos. in
 farrag. u-
 tiliss. in-
 stit.*

cepturi incrementa. Deinde plurimum contra periculum obortus delectationis diabolum instigantē, qui si præsentem corporaliter, confectus in faciem suam, & illudere vel blasphematis dicendo: apage cruenta bestia deformis, immunda, & fœtens. Obsecra te sce canis impudens; non te audiam hil mihi tecum, ô infelix. Tu nefaria apostata, ex purissimo Angelo propter tuam rebellionem in turpissimum & abominabile monstrum conversus es, dejectus es, maledictus es, damnatus es, & ecce velles quoque animam meam pretiosissimo IESU Christi sanguine dealbatam, tuis immundis inquinare, & tui similem facere. Abominabile: abi sus lutulente, & grunniens multiplicentur tibi pœnæ tuæ quæ quægesies centies, pro tam abominabile tentatione mihi immissa &c. Hisce similibus objectis, cum impudenter spiritus inveterato superbia typho tumens, illicò omnis confusio exprobrationis, ac vilipendij impudenter, ringendo, & crepando, quasi si fulmine ictus evanelcet. Quod si verò etiamnum impudenter rediret, aut suis lordibus spiritum vestrum afficeret.

Diabolum
spuere im-
properan-
do.

Blos in
can. vit.

spir. c. 2.

Trith. in

cap. 7. re-

gular. 6. &

Rodrig.

part. 3.

tr. 4. c. 8.

Blos. loc.
cit.

get, quamvis fortè per nonnullos prioris vitæ actus (uti cæteroquin evenire potest) occasionem eorum, quæ nunc patimini, dedissetis, ne cadatis animo, neque enim vobis Deum reddet offensum, quidquid præter voluntatem vestram sustinetis, si, quod sordidum est, ejiciatis; & antea actæ vitæ sarcinam deposueritis. Quare voluntates vestras solummodò à consensu servate liberas, & finite deinceps diabolum & carnem furere: quod magis pro juniorum informatione, aut solatio scrupulorum, quàm ad vos, hîc dixerò.

III. Orationis præsidium firmabit conscientia nitor, candor, & puritas, illiusque diligens studium per Sacrae Confessionis lavacrum. Qua in re duos Sacerdotum errores præterire non possum. Prior illorum est, qui quidem nullâ mortalis peccati lue Sacris peragendis indignos se reddunt; cæterum cum in sæculo, tanquam Cimmerijs tenebris obvolutâ Ægypto, vel quasi in putidissimâ Sodomæi incendij fornace versentur; vix adeò immaculato calle (quantâvis etiam diligentia adhibitâ) transire possunt illæsi: quin vel tenebris illius nonnihil obfuscentur, vel istius quaversum exhalantibus scintillis, aut fumo attingantur; veniales tamen macu-

Confessio frequens.

Incuria nitoris conscientia.

maculas flocci habentes, rarissimi
mologesi consciētiæ lux latebras
ri, sordesque contractas expiare
dent. Ejusmodi inprimis illa
rum Digressionum contenta de
noxarum gravitate, & curâ
rum replico; dein illud Divi
stomi pronuntiatum inculco:

*Hom. 87.
super
Matth.*

Venialia
magis vi
tanda,
quam gra-
via.

quiddam, & inaudium dicere audeo.
mibi nunquam videri, non tantum
magna esse peccata vitanda, quanto
& vilia. Illa enim ut aversemur, quæ
cæci natura efficit: ad hæc autem, quæ
va sunt, desides sumus, & dum conu-
tur, non potest ad expulsionem conu-
mus generosus insurgere.

IV. Vnde ob talem venia-
peccatorum quandoque etiam fati-
um, & de mortali gravitate dubi-
neglectum, & confessionis dilatio-
nimis pronâ facilitate in expressis
talia prolabuntur: & nisi insuper
Dei miseratio parceret, cum tot
infecta animâ (etsi non penitus
celebrantibus, vel alia gravis, vel
tē cælestis vindicta frequentius
geret, quæ refertur in vitâ S. C.

*Polland.
in Vit. 20.
Mart. n.
24.*

berti Episcopi cuidam Presbytero
disse, qui de nocte cum muliere
parum honesto usus commercio

de mane, ad aliquorum nobilium instantiã, Missam sive sub dubio, sive sub conscio mortalis impedimenti reatu, non præviã confessione, celebraret, in sacra communione Corporis Domini citavit particulam hostiæ calici immisam in terribilissimam picis formam, sanguinem vero sensit in amarissimum fellis potum esse mutatum.

V. Alter error, imò non error, sed sacrilegium immane, atrox, & nefandum ludæ scelus eorum est, (ah factus Deus! ut nulli similes toto orbe reperiantur) qui, quod horreo dicere, non horrent, nec contremiscunt, cum gravata certo mortali crimine conscientia necquidquam murmurante, rodente, reclamante (aut, quod desperatissimi maliforet, callo jam obducta) sine prævio

imparati animi, & corporis lavacro **SANCTA SANCTORVM** introire. Ad vos, ô Sacerdotes! dicit Dominus **Malach. 2. 7. & 7.** *exercituum, qui despicitis nomen meum, & dixit: In quo despeximus nomen tuum? Offeris super altare meum panem pollutum, & dicitis: In quo polluimus te? At quæ dico, ratione panis ille polluitur, aut pollutus offertur, qui nullâ potest contagione labefactari? Imò (quod horribile dictu, quomodo Dominus ipse, quomodo immaculatus, & Virginis Dei, & Virginis*

Vindicta in celebrationem sine prævia confess.

Sacramentum polluitur ab indignè celebrantibus.

Y

Filius

Filius pollui dicitur, nisi quando
 cerdotes foedissimo libidinis
 os, linguam, labia, manus, cor,
 pus, & animam contaminati, atque
 rupti, praesuntunt panem illum,
 nem illam, qua omnigena
 fons est, illoti contrectare, offerre,
 videre, sumere, ac populo indigni-
 me administrare?

VI. Quod si Africanus Praesul

*s. August. mat. Si quis agnoscens reatum suum
 serm. 152. se se humiliter ab altari Ecclesiae pro
 de temp. datione vitae remove voluerit, ad
 illo, & caelesti convivio excommunicari*

Abstinendum ab in- digna cele- bratione.
 non timebit: Ergo e contra, quicquid
 agnoscens suum mortalis sceleris
 tum, ab Altari divino se non subtra-
 rit, eundem ab illo caelesti commu-
 nione excommunicari penitus contingeret.

s. Hier.
 de, va tibi (invehitur Purpuratus
 clerae Doctor) Va tibi Sacerdos! qui
 dem ore oscularis filiam Veneris, qui
 ante sumpsisti filium Virginis. O impius!

Gyldas Sa- piens. tom. 5. Biblioth SS. PP.
 osculo Filium hominis tradis? Tales
 dignius, multoque rectius ad carcerem, quam
 talem poenalem, quam ad Sacerdotium
 tracti fuissent. Quapropter o Sacerdos

o Religiosi ad tantum dignitatis
 gium evehti; o populus acquiesce
 divinae! recogitare, (per salutem

stram) recogitate, quia membra Christi, templum estis Spiritus Sancti, nolite ergo facere membra meretricis. Non enim corpori vestro injuriam facitis; quia non est vestrum corpus, sed Christi. Et ideo Fratres charissimi, unusquisque consideret conscientiam suam, & quando se al quo crimine vulneratum esse cognoverit, prius confessionis lavacro, orationibus, jejunijs, & elemosynis studeat emundare conscientiam suam, & sic Eucharistiam presumat accipere.

VII. Ad tertium, & quartum Capituli munimentum contra tentationes ex ipsamet hominis carne provenientes digrediamur, quod est sobrietatis; & corporalis afflictionis seu discretæ mortificationis, liquidem enim a planta pedis usque ad verticem capitis non est in homine sanitas, quam non inficiat concupiscentia, & lex peccati adeo regnet in omnibus membris, ut unusquisque suum circumferat laqueum, carnem scilicet totius nequitiae fomitem; de peccato natam, ipsa origine sua corruptam, peccatis innutritam, illecebris infectam, libertate effrænam, & quædamque prava consuetudine vitiatam, plane sine continuo, & diligenti mortificationis studio, quocumque se verteris homo, proficere non poterit. Ipsa enim est hollis internecinus sine pace, intus

82

per

S. Chryso.
in 1. Cor.
3. hom.
18.

S. Aug.
loc. cit.

Confessio
celebratio
ni præmissis
sequenda.

Caro corruptelæ
illecebra.

perniciosissimè blandiens, foris
 culosissimè saviens, cui si plus,
 oportet, tribuas, inimicum nutris;
 tra si necessitati ejus plus, quem
 res, subtrahas, civem necas; unde
 quid agas, illam cum spiritu in
 tiam conciliare non potes, semper
 hi duo conjunctissimi fratres,
 quidem liber, rationis compos,
 dens, alter verò totaliter infans
 stultus, ac servus inter se dissiden-
 cente quasi altero ad alterum, *non
 sum tecum vivere, nec sine te.*

Abstinen-
 tijs morti-
 ficanda.
 Eccli. c.
 33. v. 25.

go in tam ancipiti contentione
 dum? si Scripturam sacram con-
 ecce tibi oraculum: *Cibaria, &
 & onus asino; panis, & disciplina, &
 servo.* De onere & opere contra
 (pulvinar diaboli) dictum superius
 cibarijs & pane, de virga, &
 na restat agendum.

VIII. Nōsti, duobus modis
 tes flammās restingui: materiae
 cer, ac fomenti subtractione; &
 affusione aquarum, vel quavis
 suppressione. De primo ita Mag.
 gorius; in durissimis omnium
 tis praelijs nullus palmam spiritalis
 taminis apprehendit, qui in semetipso
 per afflictam ventris concupiscentiam
 incentiva non devicerit. *Lamentati*

S. Greg.
 30. mor.
 6. 26.

solet de innumeris mundi illecebris, de infinitis occasionibus malorum, de prava societate, de diaboli astutia, de carnis infirmitate, de humanae naturae fragilitate, dicendo: castus esse vellem, sed nequeo; irritat mundus, instigat daemon, occasio suadet, societas impellit, natura provocat, fragilitas deficit resistendo: miserum me, & infelicem; quis me liberabit de corpore mortis hujus? Sed agis incassum, quisquis es, cui Deus est venter, pulmo templum, aqualiculus altare, Sacerdos coquus, Spiritus Sanctus nidor, condimenta charismata, & ructus Prophetæ: incassum; ubi Fides in culinibus calet, Spes fervet in cacabis, Charitas aestuat in cadis, & poculis, devotio flagrat in potu, extatici excessus fiunt in ebrietate, patientia, & abstinencia exercentur in distenti ventris nausea. Tu ipse excessibus tuis carnis fragilitatem confortas ad vitia, tu roboras, tu armas, tu facis potentem, cum eam carnibus satiam vino nimis inundas, omni mollitie palpi, & ad illecebras nutris.

Castitas undique impugnata.

Rom. 7: 24.

Tertul. l. de jejunij.

Gula libidinis fomentum.

Origen. hom. 9. in Lev.

Polland. in Vit. Apr. n. 23. Beda Jun. Sacerdos in aulica vita femperans.

IX. Volve, mi chare Philothee, vitam Bedæ junioris, Sacerdotis primò secularis, dein Regularis, qui in aulâ Caroli Magni, inter mundanas delicias, occasionum illecebras, aliorumque societates. pro castitate inviolatè servanda

omnia haec recensita remedia
 fuerit iose ac studiosè executus, suo
 plo docuit, etiam regales aulas (vnde
 domicilia) posse fieri castimoniarum,
 tumque virtutum sanctuaria. Is enim
 elemosynis largus, in victu parca,
 sobrietate exercitatus, in jejunijs
 us, in vigilijs pernox, à cultu carnis
 alienissimus, à foeminarum concubi-
 profugus, orationibus ad eò indelectus,
 ditus erat, ut durissimo brachia
 sua callo fuerint obducta. Eccen-
 ter dore teississimam puritatis cry-
 Simile tibi ob oculos pono M. O.
PHILE, ex innumeris Religiosis
 unicum hinc B. Dodonem, uti O.
 Pramontratenfis, ita & corporalis
 tificationis pro castitatis tutela
 lum: praterquam enim quod
 diebus & noctibus quingentas
 das fecerit genuflexiones; corpore
 um medium septem circulis ferretur,
 brachia duobus circumcinxit, et
 desuper cilicio, superinducta eni-
 lorica, cum duabus tunicis lan-
 interula & extima veste praedicta
 periente: non nisi matta pro strato
 pro cervicali, ligno concavo ad
 miendum usus. Vnde, quia concupis-
 tias carnis vivus sic crucifixus,

*Phil. in
 Vit. 30.
 Mart. n. 3.
 S. Dodo
 mortificati-
 onis. Specu-
 lum.*

it, ut etiam in mortui corpore sacra
vulnerum Christi stigmata appaerent.

X. Sed si vobis hæc admiranda po-
tius, quàm imitanda videantur exempla,
en **MONOPHILE** imitabilia quoad
abstinentiam ex SS. Hilarione & Hie-
ronymo, qui carni suæ, & corpori, tan-
quam jumento insipienti frequenter in-
geminârunt: *Ego aselle, faciam, ut non cal-
citres; non te, hordeo pascam, sed paleis,
fame te conficiam, & siti, gravi onerabo
pondere, ut cibum potius, quàm lasciviam
cogites.* Ita saltem ordinata tuæ Religio-
nis jejunia cole, vigiliis ama, quandoqui-
dem sicut somnus somnum adescat, ita vigilia
vigilias pariunt; inordinatos superfluitatis
in cibo potuque appetitus coerce, famem
duntaxat in mensa communibus, non
gulam delicatioribus ferculis obsonare
assuesce, & faciliè obtemperantem tu-
um senties asellum. Tuque **PHILO-
THEE** prudentissimum sobrietatis,
frugalitatis, & abstinentiæ modum pro
castitate conservanda disce à Purpurato
Antiltite Carolo, qui primò unius per
hebdomadem diei jejunium inchoans,
successivè adjiciendo secundum, dein
tertium hebdomadatim diem, & quartū,
abinde gradatim progressus ad negle-
ctum carniū, quandoque ad vini, &
melioris ferculi carentiam, ita sese ad

Facilis mo-
dus mortifi-
cationis
Religiôsæ.

Abstinen-
tia S. Caro-
li gradatim.

perfectæ abstinentiæ rigorem afflicto
ut deinceps non nisi semel in die,
plerumque solo pane, & aqua com-
tus, nullâ interim pastoralium fun-
num parte intermissâ, reficeret. Non
non ignorabant hi Sancti, quid ab-
stinenti procedunt castæ cogitationes,
voluntates, salubria consilia, ac per-
taria afflictiones; caro concupiscen-
tur, & virtutibus spiritus innovatur.
quoad remedium subtractionis for-
ad restinguendum ignem.

XI. Superest, ut de affusione
in voracissimam Veneris flammam
ter insinuata priore N. VII.) ali-
adijciamus, quæ est afflictatio corporis
per vigiliâs, humi cubationes, algæ-
æstus, urticas, flagella, cilicia, lortæ,
aliaque similia; quibus imprimis
memoratus Sacerdos, & Pontifex
rissimè castigavit corpus suum, &
solum asserebus nudis, aut paleis in-
miendo, somni que tempus nocturnum
ad quatuor duntaxat horas restringens.
sed etiam savissimis flagellis dor-
purpuram proprii quoque sangui-
ostro tingendo, in servitute re-
Alijs stupendis mortificationibus ubi
cratissimi Religionum Antesignanis
Benedictus impudicâ tentatione re-
tum juvenile corpusculum in ven-

S. Leo
serm 2 de
ieiun.

Illius, alio-
run que SS.
mortificat.
corporal.
exempla.

Seraphicus P. Pranciscus in nives ; S. Ignatius Lojola non proprij , sed alieni incendij causâ in stagnantes, gelu que rigentes fluvios , prodigiosissimus Paduensis Antonius in ardentibus prunas titillata corporis membra conjicientes, per ignem, aquam, & effusum largissimè cruorem eduxere in castitatis refrigerium. Quibus denique Thymaturgus ille Dominicus accensendus, qui non modò ter singulis noctibus flagellando, sed per quadragesimam ad prolixissimas preces quadragies quinquies mille ictibus in innocentes suos artus desaxiit. Quid tu ad ista PHILOTHEE? Ecquid tu MONOPHILE?

XII. PHILOTH. Sit verbo venia, dicam, quod censeo, videntur hujusmodi Sancti nimis atroces, ac proflus inhumani carnis suæ tam teneræ, tam amicæ, tam inseparabilis, & individui comitis ocores fuisse, pœnè dixerim, tyranni? neque enim caro humana (*caro aenea est.*) Vnde existimem, *Iob. c. 6^a v. 12,* illos debitæ discretionis terminos excessisse.

MONOPH. Quamvis istos proceros Sanctitatis Gigantes, aliosque plurimos vitam multum rigidam duxisse agnoscamus (nam illi à Spiritu Sancto plenius illustrati sciebant, Deo placere

Blof. 1. in-
stit. spirit.
c. 2.

Rom. 12. 1.

Mortifica-
tionis dif-
cretio.

cere, ut ita viverent) docet tamē-
simus Blofius, inultatam vitæ
ritatem non esse temerè amplecten-
dum. cum enim *rationabile obsequium* nos
se debeat, multi autem fervorem,
in initio suæ ad Religionem con-
nis secuti, naturam ultra modum
parte gravârint, seque ad vacan-
Deo, & proximorum saluti per publi-
functiones, ineptos reddiderint, in-
centes, in omnibus discretionem
tum matrem esse observandam.

XIII. THEOPH. Vt patet
opinionem vestram replicem; car-
tatis) recentissimæ etiam animalium
nes sale conspergi solent?

MONOPH. Arbitror, ne pro-
ter humorum abundantiam foetent
putrescant.

Carnes sa-
le resper-
gendi usus.

THEOPH. Rectissime judicatur
Sed eodem prorsus modo, nisi
na caro flagellis atteratur, cilicij
cetur, heroicis actibus exercentur
tificationum sale conspergatur,
nentijs, jejunijs, inedijs siccetur,
tim in mollitiem, & foetorem luxu-
peccati que putredinem diffundit:
tanta sit carnis, & animæ propin-
imò conjunctio, necesse est, al-
vitijs alteram quoque infici, vige-

que, ac florescente juvenili carne in-
domita, spiritum quoque incrassari,
dilatari, & recalcitrare: ideoque præ-
dicti, & alij Sancti, & Sanctæ corpo-
ra sua tam dirè coërcebant. Sed neque
cogites, velim, me adduxisse præacta
exempla, ut tibi per ea quidquam ex-
traordinariæ, ac similis austeritatis
consulere velim, ad discretionis termi-
nos excedendos; verùm æqui, boni-
que consule, quæ dicam; optarem, ut
te examinares, an non fortassis tuæ cu-
ti plus æquo timeas, quæcunque mi-
nima, corpus, carnemve morsicantia,
non jam dico, cilicia, aut thoraces cili-
cinos, catenas urticas, aut siagra, sed
levissimum quemque dentium, capitif-
ve dolorem, sive (ut ita loquar) pu-
licis morsum abhorrendo, veluti conti-
nuè fatalem tibi morbum, aut mor-
tem, allatura essent inmeritam, vel im-
maturam. Valde vereor, ne aliquo-
rum Religiosorum, quam sic vocant,
INVSITATA vitæ austeritas, vel
VSITATA potiùs laxitas hæc sit, de-
siderare, cibo, somno, otio, jocis,
recreationibus, alijsque corporis com-
moditatibus ad plenam satietatem pos-
se indulgere, & è contra studium, labo-
rem, cellæ solitudinem, silentium, &
si quæ sunt carnis libertati adversantia,
abhorreere.

Sancti cur
sibitiam ri-
gidi?

XIV. Et te, PHILOTHEA-
pam sanctiora de sanctissimis viti-
criter in corpus suam savientibus
tite, quam ut discretionis modum
excesserint, cum alij pro obli-
torum peccatorum conversione,
pro animarum purgatorij refrigerio
nocentis sui sanguinis rivulos cre-
rint, multi in memoriam crucem
passionis Christi, omnes autem ex-
ternâ divini Spiritus motione, & in-
tabile, pro modulo saltem cujusque
emplum id fecerint. De reliquis
verem lubens quemcunque de Cla-
ro Ecclesiastico, ab omni crimine
cessus, aut imaginariæ indiscretionis
ga seipsum, etiamsi verbi gratia,
excutiendo nimij somni tempore
turius manè corpus è plumis ex-
ret, quam sol matutinus per fenestram
ad interiora cubiculi illuxisset, &
de nobili Canonorum numero
tius ad divina Chori officia fe-
ret, quam tantam temporis moram
otiosis negotijs traheret, donec
num signi minutum elapsum fu-
non ita delicatè aqualiculo curando
tenderet, quin saltem feriâ festi-
Sabbato in Iesu Christi pro se cru-
xi, ejusque sanctissimæ Matris An-
cata suæ honorem, hebdomedario

Faciles mo-
di pro Cle-
ricis se mor-
tificandi,

nio gulam defraudaret, ac præterito-
rum fortè exceſſuum noxas expiaret.
Vel ad utiliſſimum temporis impendi-
um quotidie unâ ad minimum ſacratif-
ſimi Roſarij parte, vel ſupererogatorio
B. Mariæ Virginis officio, ac piâ quâdam
meditatiunculâ, exactoque ſuâ conſcien-
tiæ examine faciendis & perſolvendis
ô quàm ſanctè! ô quàm fructuoſè &
ſuaviter ſe aſſuefaceret, uti multos è Sa-
cerdotibus illius longæ æternitatis me-
mores, agere nullus dubito. Imò ne-
que ulli foret pertimeſcendum, quòd
caſum reſervatum committeret, ſi ſe-
mel, aut bis in ſeptimanâ pro utiliſſi-
mo, & fortè etiam neceſſario caſtita-
tis remedio, aut lumbos ſuos cilicio frica-
ret, aut robuſtum & juvenile dorſum
flagello exercens, bullientes carnis pru-
ritas compesceret. S. mum Antiftitem
Vdalricû, maximè ingruente carniſ ten-
tatione, imitando, qui à puero omnes fœ-
minas fugit, appropinquantem Cupidi-
nem cilicio abſterrui, Veneris flammas,
miſſo in accenſum lumen digito, ex-
tinxit. Quid, quæſo, inuſitati rigoris
in ſimilibus facillimis, ſanctiſſimiſ-
que exercitijs ſubefſet? Et tamen per
hæc exigua reſpectivè, ingentia ſibi vir-
tutum, perfectionis & gloriæ merita com-
pararent Sacerdotes; certamque ſu-
am

Pia Sacerdo-
tum exer-
citiâ

S. Vdalri-
cus veneris
domitor.

Moderatæ
carnis mor-
tificationes

am facerent prædestinationem. No-
te ergo Dilectissimi (ut concludam)
temeratum castitatis liliū quærent
in mollibus plumis & pulvinaribus
in tricongijs & ferventibus cal-
quam præfati Sancti non nisi in aqua
in spinis, in cilicijs & flagris inven-
runt.

MEDITATIO XXII

De alijs medijs, & adiumentis
castitatis, à doctrina, & exemplis
Christi, & Sanctorum.

Text. Reg.
c. 4. instr. 2.
35. 36. 37.
6. 64. 13.
21. 37.

Delicias non amplecti: Non esse trito-
tum: non multum edacem: non in-
nolentum; non concupiscere: amare castitatem
amare jejunium: corpus castigare: orationem
frequenter incumbere.

Matth.
17. 20.

Prælod. Imaginare, qualiter Chri-
stus suis Discipulis conquerentibus
non potuisse ex oblesso juvene, in-
quenter in ignes, & aquam præcipitem
diabolum eijcere, responderit, hoc genus
demoniorum non eijcitur, nisi per orationem
& jejunium. Scilicet Alimodæus, laxavit
spiritus.

Modi ex-
tinguendi
ventris ig-
nem,

Punct. 1. Confid. 1. Sicut ignis de
bus modis extinguitur; subtrahendo
materiæ, & superfusione aquæ, ita ve-

neris flammam restingui 1. per fugam
 occasionum, conversationis, familiarita-
 tis, aspectuum, tactuum. 2. Per sub-
 tractionem alimenti, gulæ superfluita-
 tis, crapulæ, otij, somni, tepiditatis,
 & negligentia rerum divinarum. 3. Per
 vigiliis, cilicia, disciplinas, jejunia,
 duriores cubationes, aliaque corpus
 molestancia.

Ah, Deus ! agnosco jam causam,
 cur mihi quandoque accrescat tam dif-
 ficilis pro castitate lucta, quia corpus
 meum, hostem domesticum nimis tene-
 re foveo, & curo ; sed aliter inposse-
 num tractabo illud, ceu asinum, pascen-
 do non hordeo, sed mortificationibus
 castigando, ut in servitutem redigam.

Punct. II. *Confid.* Altero modo ig-
 nem extingui, scilicet aquâ infusâ, sic li-
 bidinis flammam oratione ad Deum.
 Hæc autem debet 1. esse humilis, uti
 publicani. 2. Frequens, sicut Apost. Pau-
 lo dicentis: *Datus est mihi stimulus carnis &c.*
propter quod ter rogavi Dominum &c. 3.
 fervens, & pœnitens, sicut Mariæ Mag-
 dalenæ. 4. Perseverans, sicut Cana-
 nez. His enim quatuor qualitatibus in-
 structa oratio, omnia tela nequissimi
 ignea retundet.

Verè fateor meam hîc orandi negli-
 gentiam. Fuit David sanctissimus, Sa-
 lomôn

Per oratio-
 nem cum
 suis qualita-
 tib.

Luc. 18.

13.

2. Cor. 12.

7.

Luc. 7.

Matth.

cap. 25.

lomon sapientissimus, Samson fortissimus, & tamen lapsi sunt: & ego timeam? Christus dicit: Non egestas illam torpescam? *genus &c. nisi in oratione &c. Et ego illam torpescam?*

Christi &
B. Virginis
mortifica-
tiones cor-
porales.

Punct. III. Confid. Christi Domini exemplum. 1. In mortificatione innocentissimi corporis, in nativitate, circumcissione, fugâ, exilio; in jejunio quadragintadiali, laboribus, detractionibus &c. 2. Quando integras noctes duxit insomnes in oratione. 3. Respice quoque immaculatam MARIAM Virginis exemplum, jejunia, abstinentias, vigiliis, solitudinem, oculorum constantiam, modestiam, orationis frequentiam, cui quotidie tertiam diem precum impendit. 4. Respice Sanctos communitate supra memoratos, in spinis, aquis, ignibus & flagellationibus castitatem custodierunt & conservantes.

Erubescere mea anima, si sub talibus spinis, & Ducibus cuperes membrum esse delicatum. Ecce Christum in cunis, in caula, in ligno, in Crucibus, & tu mera peccati lentina post illam securam fore in plumis in ingluvie, & pleno ventre? Quid

Est aliud, quam ignem velle extinguere; & ligna, vel oleum apportere?

Vade igitur, & sancte in corpus tuum excandescens, discite lectionem S. P. BENEDICTI in initio præscriptam, & ut ab illicitis præserveris, etiam licita nonnunquam tibi præscinde.

CONSIDERATIO I. POMERIDIANA.

De Orationis presidio contra tentationes Diaboli.

Quamdiu in hoc mundo vivimus, sine *Ex Gers. l. 1. c. 13. 16* tentatione esse non possumus: ideo unusquisque sollicitus esse deberet circa tentationes suas, & vigilare in orationibus; ne Diabolus inveniat locum decipiendi, qui nunquam dormitat. Verum ideo non debemus desperare, cum tentamur, sed eo ferventius Deum exorare, quatenus dignetur nos adjuvare.

CONSID. II.

De refrenandis carnalibus Concupiscentiis.

Quam breves, quam falsæ, quam inordinatæ, & turpes sunt omnes delationes carnis! *Id. l. 3. r. 3. n. 3. 45.* Ex eadem te, unde homines

nes sæculi sibi delectationem concipiunt,
de doloris pœnam frequenter recipiunt. Tu
runtamen præ ebrietate, & cecitate
intelligunt, sed velut muta animalia
ter modicum corruptibilis vite delecta-
tum mortem animæ incurrunt. Tu
Fili, post concupiscentias tuas non
remurmurabit caro, fervore spiritus
bitur. Si instigabit, & exacerbabit te
antiquus, oratione fugabitur.

Die Octavâ.

De Voto Obedientiæ.

MEDITATIO XVII.

De eminentissima præ- lentia virtutis Obedientiæ.

Textus
Reg. in ini-
tio Prolog.

Vsculta, ô Fili! præcepti
gistræ, & inclina aurem
dis tui, & admonitionem
Patris libenter excipe. Pro-
ficaciter comple: ut ad om-

per OBEDIENTIÆ laborem redeas, &
per INOBEDIENTIÆ desidiam recedes.

Præludium. Imaginare Regem
i. Reg. 25. lem Dei mandatis inobedientem,
contra multas ipsi victimas offerentis
redargutū fuisse à Samuele Propheta

verbis : Melior est OBEDIENTIA, quam
victima: regnōque eapropter privatum
excidisse.

Punct. I. *Consid.* Meliorem esse O-
bedientiam omnibus victimis, & sacri-
ficijs. 1. Quia victimæ sunt oblatio
spontanea, Obedientia verò est neces-
saria de præcepto. 2. In victimis offe-
rebatur sacrificium mortuum; & caro
bestiarum, per Obedientiam sacrifici-
um fit vivum voluntatis rationalis, ac
propriæ. 3. Esse quoque meliorem ip-
sâ Paupertatis, & Castitatis virtutē,
nam per paupertatem offerimus quasi
flores arboris, scilicet bona tempora-
ralia; per castitatem fructus arboris,
per Obedientiam verò arborem totam
cum radice, & fundo. 4. Illic relin-
quantur bona externa fortunæ, hîc bo-
na delectabilia corporis; per Obedien-
tiam verò bona intima intellectûs, judi-
cij, & voluntatis. 5. Per illam supera-
tur mundus, per istam caro, per hanc
homo ipse à seipso.

Præstantia
obedientiam
super omni-
nes victi-
mas.

Et super
virtutes
paupert,
castitat;

O holocaustum medullatum Domi-
no in odorem suavitatis! dicam Deo
meo: *Sacrificium, & oblationem noluisti, Psal. 39*
mares autem (ad obediendum) perfecisti
mibi: tunc dixi, ecce venio, & in auditu au-
ris obedio.

Punct. II. *Consid.* Obedientiz inesse

Z 2

1. mi-

Obedien-
tia poten-
tia.

1. miraculosam potentiam in
firmè creaturas, patet in exem-
pulo Mauri aquis inambulantis, & in
proximè in Digressione adduce-

2. Aliquam insuper quasi omnipoten-
tiam contra ipsum Omnipotentem
Deum, patet in Iosue, qui non prater-
iussit *universis mandatis Dei, ne unum quidem
verbum, solis cursum stitit, obediens
Dei hominis obedientis.* 3. Magnam
que securitatem: obediens enim
nihil sollicitudinem, curam, &
in suos Superiores reijcit.

Gerf. l. 1.
9. 3.
Idem l. 3.
23. 2.

Agnosco sanè hanc esse ipsius
veritatem: *Audivi etiam sapere, secum
audire, & accipere consilium, quod
sed quia nimis adhuc inordinatè me
ideo me plenè aliorum voluntati
trepido.*

Illius meri-
tam in-
gens.

Punct. III. *Consid.* Obedienti-
ritum esse etiam incomparabile. 1.
superat omnia spontanea opera
tra tamen obedientiam facta. 2.
am reliquas virtutes, ipsumque
ritum nullius pretij esse, nisi referentur
in ordine ad exequendam Dei
tatem. 3. Econtra minima, & in-
rentia opera, uti sunt comedere,
mire, ambulare, per obedientiam
ri maximoperè meritoria. 4. Sicut
la ingrata esse Deo omnia alia opera

quamvis ardua, in quibus invenitur voluntas propria.

Quin igitur ex hac hora intentionem meam, & votum meum renovo, & rursus, o Domine Deus! omnem meam voluntatem, & possessionem illius tibi soli, ac propter te Superioribus meis sacrifico?

Ita faciam: & hæc addat mihi Deus, ut semper cogitando, me non venisse, ut facerem voluntatem meam, sed tuam Domine, qui fecisti me, & Superiorum meorum, qui susceperunt me, revertar per obedientiæ laborem, fructum, & meritum, unde per inobedientiæ desidiam recessi.

DIGRESSIO V.

De eadem præstantia, merito, & perfectione obedientiæ.

THEOPHOBVS.

(1.)

Quod olim Hraelitarum Dux Moy- Exod. 6. 26.
ses Pharaoni suggessit dicens: De-
us Hebræorum vocavit nos, ut eamus viam tri-
um dierum in solitudinem, & sacrificemus Do-
mino Deo nostro. Hoc ipsum vobis ex Æ-

73 gyp-

gyptiacâ mundi, & peccati servium
egressis statuendum, iter nempe via
luminativæ trium dierum spatio con-
ciendum, ut acceptabile Deo sacri-
cium offeratis. Emensi estis hacten-
bidui viam; sacrificastis Domino tem-
porales substantias sive per paupertatem
sive per rerum mundanarum contemp-
tum, consecrastis carnem per calici-
tem: restat, ut ipsum quoque proprium
judicij, & voluntatis caput in victimam
offeratis per obedientiam in præceptis
ac per patientiam in adversis. Hoc
nim solo nullum Omnipotenti gratum
æquè ac dignius sacrificium est. Vult
nôsse, quàm dignum, quàm gratum, &
supereminens? attendite diligenter ad
sequentia puncta.

Primum ita se habet: Parati sitis sem-
per ad obediendum, melius enim est
ex simplici obedientia quisquillas col-
ligere, urticas, & zizania extirpare,
quàm ex propria voluntate, suble-
rerum cælestium contemplationi opor-
tam dare; & plus divini favoris ob-
net, qui ex pura obedientia sobriè
continenterque ad laudem Dei impu-
ducat, quàm qui rigidissimam abili-
nentiam ex propria voluntate am-
ctitur.

Sacrifican-
da propria
voluntas.

*Hof. in
spec. spirit
e. 2. Et ta-
bella spi-
rit.*
Meritum
obedientiæ
ex minimis
actibus.

Secundum: Posset aliquis sub uno momento tam humiliter, ac purè propter Deum obedire, propriamque exire, & abnegare voluntatem, ut amplius veriùsque in Deum sine medio duceretur, quàm si toto decennio in proprijs conceptibus, atque institutis magna cum devotione vixisset.

*Taulerus
apud Blos.
in Apolog.
c. 6.*

Tertium: Si quis Dei munere ad tam altum dignitatis gradum pervenisset, ut Deum re ipsâ semper visibiliter præsentem, secumque habitantem haberet, is, si ad aliquod opus obedientiæ evocaretur, humiliter Domino dicere deberet: Eja suavissime Deus; permitte me, obsecro, hanc obedientiam tui amore perficere. Certè humilis ista propriæ voluntatis abnegatio in illo homine multò gratior, jucundiorque Deo esset, quàm si ille idem tunc cum omnibus beatis Spiritibus cælum penetraret.

*Idem loc.
cit.*

MONOPH. Sublimia hæc, & planè meo cordi altissimè inscribenda sunt Obedientiæ elogia. Verùm circa hanc virtutem duas enodari cupio obscuritates; prima est, cur B. P. Benedictus obedientiam appellet *Arma fortissima*. Secunda, cur itidem *Arma præclara*?

PHILOTH. Cupio & ego non minus informari, quomodo Obedientiæ præclarissima virtus etiam Sacerdotali statui

An obedi-
entia solis
Regulari-
bus com-
petat?

statui congruat? hæc enim omnia, in illius encomium attulisti, solos Religiosos attingere videntur. Facilius enim quis dixerit, Sacerdotes, præcipue Præpositos, Decanos, Canonicos, & animarum Curatores potius dominari, quam subesse, & regere regi; unde & Rectores passim vocantur.

Omnes
creaturæ
habent sub-
jectionem.

THEOPH. Satisfacturus vestris queritis, ante omnia scire vos volo, obedientiæ virtutem omnibus omniumque tibus mundi, nullo profus excepto, competere, siquidem perfectissimorum creaturarum hierarchia ita a summo Moderatore constituta est, ut omnes, a minimâ quavis, altera tibi alteri per subjectionem quandam, inferioritatem subordinentur, usque ad absolutissimum solius Dei dominum.

Subditi de-
bent Superi-
ori amo-
rem.

III. Debet itaque (ut Philotheus respondet) debet quilibet superior, respectivè subditus Sacerdos videlicet Capellanus in ordine ad Parochum, Canonicus ad Præpositum animarum Pastor ad Decanum) superiori imprimis Amorem, & obsequium non secus, ac brachia, & manus ipsi cooperantur, ac deserunt. Sed putet e contra providè manus, & brachia

tractat, fovet, atque conservat, non
 tanquam aliena, sive mancipia, sed ne-
 cessaria sibi commembra. *Amorem comi-*
tetur Reverentia, honor, respectus, ac
bona existimatio; cum enim justitia
virtus sit, quod suum est, unicuique tri-
buens, tribue ergo tribus, quæ sua sunt:
Redde Superiori, redde inferiori, redde æ-
quali cuicumque, quod debes. Redde reve-
rentiam Prælato & obedientiam; quorum
altera cordis, altera corporis est; nec enim
sufficit exterius obtemperare Superioribus, ni-
si ex intimo cordis affectu sublimiter sentia-
mus de illis. Reverentiam compleat O-
bedientia in exequendis prompta, ac fa-
cili voluntate ordinationibus sui Super-
rioris: de quo ita Basilus Mag. Si Pau-
lus Apostolus Christianos, & Dei Fi-
lios jubet subditos esse etiam infidelibus,
& impijs, qui humanâ lege imperandi
potestatem acceperunt, qualis obedi-
entia ei debebitur, qui a Deo ipso con-
stitutus Præses, à legibus divinis po-
testatem accepit? Vides ergo nec Sacer-
dotes ab immenso supra adducto Obe-
dientiæ merito excludi, quando ordi-
nata sibi, Amoris, Reverentiæ, & Obedi-
entiæ intuitu exequuntur, quorum te-
nentur obligatione.

IV. Ad primam MONOHPILI
 propositionem dico, eâ de causâ di-

Ac Reve-
 rentiam.

S. Bern.
 serm. 3. de
 Adv.

Et obedi-
 tiam.

S. Basil.
 Constit.
 Mor. c. 23.

Obedi-
entia actus
cur dican-
tur arma
fortissima

Participat
de omni-
potentia Dei.

Obedi-
entia miracu-
la grandia.
Ex Menol.
23. Aug.

Ex eod.
23. Janu.

vum Legislatrorem Obidentia
Arma fortissima, vel quia diabolus
plus odit, & magis in subito
impugnat, quam obedientiam
tanquam validissimam contra se
tutam: vel quia magnis cogitationibus
possibilia quævis aggreditur, oblitus
omnia perumpit, nihil sibi in via
tat, elementa transcendit, creaturis
nibus imperat: vel dicas, Obidentia
ma esse fortissima, quia ipsa, nescio
de omnipotentia divina participat
invincibilem Deum vincendo, & legi-
do Omnipotentem. Si enim, sicut
Gregorius Mag. *Obidentes eritis pro-*
fitis vestris, obediēt Deus orationibus,
voluntatibus vestris. Quod si hoc
supererogatoriè probari cupis; cum
bi pauca è millibus Omnipotentis
dientia exempla. Chagnoaldus Benedi-
ctinus ex Abbatis jussu solitudinem
stissimam ingressus, ferocissimam
luam sibi occurrentem adortus, circum-
reddidit, & quasi rationis capax
lo, quo voluit, nutu circumduxit.
Maurus Placidum aquarum imperator
tum à Diyo BENEDICTO de
& interitu jussus extrahere, sine
succurrit, & ecce unda præcepit
ci obedientia, quasi firmissimum

rem, se solidam præbuit, atque calca-
bilem. Paulus (postea Virodunensis
Episcopus) ne deficiente ad cœnam pro
Fratribus pane, in pinsendo moram fa-
ceret, ejecto raptim igne clibanum æstu
serventissimum ingressus, pro scopis
eandem cucullo illæso, & illæsus repur-
gavit, panes aptè composuit, & cura-
vit, in ipso furno existens. Quid dicam
de beatissimo illo S. Galli Discipulo, ac
sociore, & nomine, præcipuè autem
Obedientiæ virtute MAGNO, qui
vino ex dolio hauriendo detentus, cum
Abbate vocante, mox ex occupatis manibus,
& quod agebat (dolio nondum occluso)
imperfectum reliquens, vicino obedientiæ pe-
te jubentis vocem sequeretur, ipso stupen-
te, & attonito quasi ad tantæ promp-
titudinis miraculum vino, redux, nec
gurgulam in terram fluxisse invenit. Hæc
sunt ergo fortissima illa Obedientiæ ar-
ma, quibus bestia, ignis, aqua, & cun-
ctia elementa triumphantur.

V. Quid dico de elementis, & be-
stis, si vel ipsis mortuis omnipotens
imperat obedientia, & morem gerunt.
Præcepit civi Glaronensi in Helvetia Vr-
lo nuncupato, dudum mortuo, S. Frido-
linus Abbas, ut ad dandum sibi de cer-
tis bonis Monasterio legatis coram ju-
dice testimonium è tumulo surgeret;
obe-

*Ex eod. &
Febr.*

1b. 6. Sepa

*Ex Reg.
c. 5.*

*S. Fridolinus virtute
obedientiæ
mortuum
suscitat.*

obedijt mortuus, prodijt, ad dila-
 pagum cum Sancto processit, dicitur
 contra proprium suum fratrem et
 na denegantem, testimonium, et
 iterum repetijt tumbam. Epoca-
 mulo B. Stanislaus Cracoviz in
 niâ Episcopus Petrum quendam
 antè sepultum, ad perhibendam
 Boleslai Regis tribunali fidem, de
 gro a se vendito & pretio rite
 Episcopo persoluto. Obtemperavit
 ennalis mortuus, & redivivus ex
 Antistitem sanctum ad Regium
 tur tribunal, dataque desuper
 cã fide, rursus in pace quievit.

PHILOTH. Si licet & non
 conferre symbolam. Vidi aliquando
 hinc annis Bononiæ in Italia
 Corpus Beatae Catharinæ dictæ
 ensis (de quâ jam supra mentio
 est) per ferrea clatra mihi ostentatam
 ornatissimâ sede collocatam, quâ
 penitus incorruptum, quod, ramentis
 per flexibilibus membris esset, in
 novum sedile quatuor infra rotas
 fultum, ut quasi in currili rheu-
 lius huc vel illuc transvehi posse
 poni deberet, totum quantum ob
 nullo flexibilitatis membrorum
 indicio. At cum Superioriffa illi
 gâisset, ut sub Obedientiâ se in

Sic S. Sta-
 nislaus Ep.
 triennalem
 mortuum.

Corpus
 mortuum
 obedit jus-
 tiori Super-
 ioris.

sedem locaret, mox Corpus erectum,
& rigescens de se molle & flexile red-
ditum ultra subsedit, & se aptissime in
dictum sedile accommodavit. Ita li-
bellus de ejus vita, cum particulis tu-
mescit, & veli capitis istius Beatae mihi ab
illis Sanctimonialibus dono datus per-
hibet. Ideo lubens veneror absolu-
tum & potens S.^a Obedientiae in om-
nia creata viventia & mortua domi-
nium.

VI. THEOPH. Optimè ad rem
interlocutus es. Sed quid foret, Ec-
clesiasticum, seu Regularem Christi mi-
litem obedientiae merito de feris, debel-
latis, de caelo, vel terra, de vivis & mor-
tuis praclaras reportare victorias, nisi
eandem haec praestantissima virtus jam
omni panoplia instructum, & obarma-
tum doceret, semetipsum generosè vin-
cendo, motus omnes sub rationis im-
perium fortissimè subjugando, adver-
sitates quascunque invictissimo Marte su-
stinendo longè praestantiùs, quam de
ipsis elementis triumphare? Sanè

Fortior est, qui se, quam qui fortissima vincit
Mania:

Docet ergo Obedientia Magistra Re-
ligiosos immanem mundanorum in se
affectum catervam prosternere, atque
indoc-

Obedien-
tia docet
seipsum
vincere.

Quid doceat Regulares? quid Sacerdotes.

indomita propriae voluntatis, & cij (ceu Hydra) capita amputare. Docet Sacerdotes bonitatis, & dilectionis militiam prius in se ipsis exercitantes per scientiam, & praxin calleant. Commisos ad spirituales pugnas mittere. Docet Religiosos veterem mentem, qui corrumpitur secundum defensionem, deponere. Sacerdotes veterum animarum regimen acceptare docet, quae Ecclesiae Dei diligentiam adhibere quando, subactis in se tentationibus, intimam tranquillitatem securi domus praesse didicerunt. Docet, dico, Religiosos in nulla ad se non spectantia, vel negotia saecularia immittunt. Clericos vero, non affectare, ut sint, sed virtutibus pollere, ut probentur, & ad animarum curas assumantur, nisi vocatos a Deo, adscitos a populo, impulsos a Spiritu Sancto, & velut viros venire.

Regul. c. 4. instr. 61.

c. 5. Obedientiae Religiosae capita. c. 7. gr. 4. c. 68.

VII. Docet, ac jubet Religiosos praeceptis Abbatis IN OMNIBUS OBEDI-
DIRE, & quidem, SINE MOROSITA-
moram nescire, & quod jubetur, non
non tepide, non cum murmure in ore,
corde, non cum malo animo facere: in
obedientia duris, & contrariis rebus patienter
amplecti, non laescere, vel discedere, nisi
cui aliqua forte gravia, aut impossibilia

inguntur, suscipere cum omni mansuetudine, & obedientia jubentis imperium, non resistendo, non contradicendo: Neque solum Abbati, & Superioribus se promptum, velocem, & hilarem exhibere, sed etiam sibi invicem certatim pro Dei amore OMNI OBEDIENTIA se subdere, scilicet non uni solum, non duobus, nec pluribus, non ista solum vice, non hac tantum in re, sed OMNI excogitabili, sine lege, sine termino, sine fine, sine mensura, ita ut non sit alius Obedientiae limes, quam terminus vitae, juxta Unigeniti Filij Dei exemplum, qui factus est Patri obediens usque ad mortem.

c. 71. &
72.
c. 7. gr. 3

VIII. Postremo docet Sacerdotes superiores suos (quos Divos Carolus Borromeus Congregationum Praefectos, intellige Capitulorum Praepositos, & Rectores; appellat) observare; quasi vicarium Dei gerentes; illis obedire promptum, & interno animi affectu mentem suam conformare, ita ut non sint proprii sectatores; mutationes, quibus eorum autoritas laedatur, vel susurrations, quibus mutua charitas refrigerari posset, non aliter, quam pestem Congregationis, & omnis disciplinae fugere: quanto animo suscipere, si ea, quae in ipsis nominantur, Superiori manifestentur; etiam animo

Obedientiae Clericalis puncta. Ex ejusd. constit. c. 3. reg. 2. s. 4. s.

inograto suscipere, si corrigantur & repen-
dantur, & quantum in se est, etiam
aliorum correctionem: temeraria de consi-
deratione iudicia summè cavere, omnemque
laudem malevolentiam, amaritudinem
que invidiam. O insignia talis Magistri
documenta!

Zelosi Sa-
cerdotes
persecutio-
nibus obno-
xij.

2. Tim.
4. 5.

Ezech. 23.
& seq.
Sint animo
fortes.

2. Cor. 4.
6.

IX. Et quoniam strenui in
Domini operatores, ac populi
plurimorum censuris, calumniis,
tractationibus, imò & persecutio-
nibus expositi sunt, maxime eorum,
Ecclesiæ jura, sive immunitatem,
bona sacrilegè invadunt, vel avertentes
auditiu avertentes, sanam quoniam
nentes doctrinam, ad sua libertatis
sideria coacervarent sibi Magistrorum
rientes auribus; idcirco hujus
virtutis *Arma fortissima* eosdem ita
muniant, ut constanti, invictosque
tis, ac spiritus robore non verentur
etiam inter gentes apostatras, duras
indomabili corde, irritatores, subversores
credulos, domum exasperantem, ac
nes, instando opportunè, impetore
arguendo, obsecrando, & increpando
se murum æreum, atque civitatem
nitam pro domo Dei opponere
exhibere in omnibus sicut imperatores
Dei Ministros **IN MVLTIS PERSECUTIONIBUS,**
TRIBUTIONIBUS, in

in angustijs, in plagis, in carceribus;
 in laboribus, in longanimitate, in suavitate,
 in Spiritu Sancto, in verbo veritatis, in vir-
 tute Dei: qui si mundo placere studuis-
 sent, si blandiri nobilibus, si adulari
 vitiosis & scandalosis, Deo non placu-
 issent, si non placuissent, non placuis-
 sent; Christi servi, Mediatōres Dei non
 fuissent, multo minus Vicarij, Specu-
 latores, animarumque Pastores; sed
 mercenarij fugitivi, declinantes ad avari-
 tiam suam, speculatores cæci, canes muti, Isaiā 56:
 non valentes latrare, dormientes, & aman-
 tes somnia.

X. Ex his jam solē meridiano clariùs
 elucet, quàm præacta Obedientiæ arma
 non modò fortia nuncupata sint, sed æ-
 que præclara. Præclara nempe, ac præcla-
 rissima; quandoquidem Obedientia om-
 nis justitiæ, & perfectionis origo voca-
 tur, virtutum dux & magistra, mater
 charitatis fraternæ, concordia genitrix,
 tranquillitatis portus, securæ mentis ju-
 ge convivium; recta ad cælum via, Spi-
 ritus Sancti domicilium, castitatis um-
 braculum, innocentia ornamentum, om-
 nium bonorum operum fidelissima cu-
 stodia, Christianæ perfectionis consum-
 matio, Monachorum gloria, veri Reli-
 giosi tessera, unicum Ecclesiasticæ &
 Monasticæ disciplina firmamentum, ve-

Obedien-
 tiæ insig-
 nia præco-
 nia.
 S. Aug. l.
 4. de civ.
 6. 10.
 S. Hier. &
 Trithem.
 loc. cit. &
 hom. 20.
 de vera
 Obed.

Aa

ri Chris

ri Christiani signaculum, Apostolici
 vatoris discipuli character, certa
 mentis securitas, & æterna salutis
 Omnium salus fidelium, omnium
 virtutum, omnium cibus Sancto-
 rum per quam Martyres ad palmam
 tyrij pervenerunt. Quodque rei
 est, Obedientia maxime Religio-
 rum est sine sanguinis effusione
 rium, nam quia arduum valde
 boriosum nimis certamen, &
 carnis tormentum est, liberum
 nem seipsum despiciere; ad per-
 se Religionis Obedientiam
 se totum, & voluntatem omnem
 sub imperio, ac potestate alterius
 petud resignare; hinc coronam
 Sanctis martyrium pro Christo
 dam contulit, hodie veris Christi-
 toribus Obedientia parat, ita ut
 vore moriatur securus, & ab omni
 da rationis timore liber, qui sub
 moris sui fideliter militavit. In quibus
 B. Bernardi discipulus Gerardus
 mortem tridui spatio in extasi
 ac tandem in se reversus dixit:
 bunal Christi ductus fui, ipsumque
 faciem Angelorum Regem conspexi
 mihi: Ecce locus tuus inter Fratres
 mox circumspallentibus Monachis

Est incre-
 entum
 Martyrium

*Trithe.
 loc. cit.*

Æternæ
 gloriæ tes-
 tera.

*Ex Menol.
 s. Mart.*

mis verbis exclamans : BONA EST
OBEDIENTIA, ad illius aureolam
capescendam evolavit.

XI. Quid illū (si Religiosorū exempla
desideratis) inter illustrissima sui tempo-
ris sidera , solem purissimū lacidissimè ac mi-
risicè exsplendescentem, & insolentissimo fulgore
orbem terrarum percellentem , simulque illu-
strantem universum , Sanctum Anselmum
tam celebrem , tantoque nomine dig-
nam effecit , ut Obedientiæ Martyr vocetur,
nisi quòd (triumphatis Romæ per
publicam disputationem Schismaticis
Græcis , ideoque ab Urbano II. tali
applausu exceptus : *Benedictum sit cor tu-
um , spiritus tuus ; os & sermo oris tui be-
nedictus :*) in Angliam reversurus Pon-
tificem accesserit , lamentabiliter con-
querendo , se fuisse e cœnobio extra-
ctum ad Archiepiscopatus dignitatem,
in quâ Obedientiæ fructibus, & merito
privatus esse debeat : neque rogare
desisterit, ut aliquem sibi viæ comitem
assignaret , cuius iussis humiliter ob-
temperaret , donec obtinuerit Edine-
rum Monachum, cuius (licet servi sui)
voluntati , ac nutui ad eò se subjecit
tantus Archipræsul , ut iussus aliquan-
do ob nimiam ab itinere defatigationem
in lecto quiescere , ac remanere, ne la-
tus quidem unquam ad commodiorem

Ex Menol.
21. Apr.

S. Ansel-
mus Obedi-
entiæ Mar-
tyr appella-
tus, &
cur.

quietem invertere aliter attentari
in sanctæ Obedientiæ virtute jussu
trâ quod pro Ecclesiæ legibus & ma-
nitate contra impia Regum
decreta ceu murum æneum oppu-
bis Sede & regno expulsus, quot
cutiones, tot incruenta passus sit
Sed nec desunt cruenta.

Ex Menol.

2. Maij.

Conradi
Engelber-
genfis Mo-
nach.

XII. Quid enim B. Conradus
gelbergensem nobilissimâ martyri-
mâ decoravit, nisi Obedientiâ
à suo Abbate missus ad tuendam
sacrilegos invasores rem domo
adacto in utrumque latus per
crone, & seipsum purpuravit, & bonis
frequentibus miraculis illustravit.

Ex menol.

11. Jul.

Placidi Dif-
fertinensis.

denique Placidum Disertinensis Comi-
structorem, tam stupendum, tam
reddidit prodigiosum, ut abscissis
Rætia Comitis satellitibus capu-
trâque manu sustollens, velociter
tum tanquam nobilissimum jussu
Obedientiæ trophæum, applaudens
suâ sponte campanis, Abbati suo
lerit, & præsentarit, nisi eadem
ra Obedientiæ arma? quibus com-
farium Comitem, Monasterij bo-
jura tueri jussus, sacrum vertice
us subjecit per humilem Obedien-
Abbatis imperio, quam parricidii
ferro.

XIII. Sed num Regale Sacerdotium ab Obedientiæ martyrio, à martyrij laureolâ, vel cælestis laureæ coronâ exfors maneat, dum plures veritatis Doctores & Prædicatores, invictissimi Christi pugiles, imperterriti animarum Pastores in arenam descenderint pro Ecclesia, pro justitia, pro Religione & fi-

Episcopi
Veritatis &
Obedien-
tiæ Chri-
stianæ max
tyres.

decontra lupos, Reges, Imperatores, Tyrannos, quàm olim ex equo Troiano prodierint milites. En Athanasium pro Dei Filio toto pœnè orbe factum extorem, quia totum pœnè orbem in Arianismum collabentem unicus quasi Athlas sustinuit. En Chrysostomum contra nobiliorum hominum vivendi licentiam, ipsamque Imperatricem Eudoxiam insuperabiliter decertantem, & incredibiles in exilio sustinentem ærumnas. Ecce Thomam Cantuariensem pro Dei Ecclesia contra sacrilegas Henrici II. Angliæ Regis sanctiones: Stanislaum Polonum (de quo supra) contra illius alterius Herodis Boleslai notam libidinem: & S. Desiderium contra illam Galliæ Iezabelem: omnes hos summos Pastores & Archi-Præsules potentissimis lupis usque ad animæ suæ positionem heroicâ constantiâ resistentes: Ecce demum de communi Sancto- rum Sacerdotum numero Aquilinum

A a 3

Me-

Mediolani, Hippolytum Antiochia,
 stachium Nicomedia, Theodorum
 sareæ in Cappadocia, Crescentium
 Africa, Eulogium Corduba, The-
 quillinum Romæ lapidatum, Valde-
 num ibidem decollatum, Nithardum
 Sveciâ propter prædicandi ardorem
 confossum; qui omnes enarrantur
 res Presbyteri, præclaris hisce & lu-
 tissimis Obedientiæ armis muniti,
 illa Principis Apostolorum tessera
 tari: *Obedire oportet Deo magis, quam ho-*
nibus; animosè provocati, generose
tra impietatem dimicantes, gloriose
vincentes, Martyrij, & Doctoratus
fectæque Obedientiæ laureolas
consecuti.

XIV. Quapropter MONOPES

LE finaliter ad te jam meus sermo
 tur, qui abrenunciâs propria voluntate
 mino Christo vero Regi militaturus, Obedi-
 entia Religiosæ fortissima atque pura
 arma assumpsisti: nec non ad te
 L O T H E E, qui non solum in locis
 SS. Ordinibus Episcopo interrogatus
 Promittis mihi & successoribus meis
 verentiam & Obedientiam; respondisti
 Promitto; sed etiam sanctæ Ecclesiæ
 nonibus & Decretis, tuam personam
 officia, & functiones concernentes

Sacerdotes
 pro Religio-
 ne, obedi-
 entia & ve-
 ritate Mar-
 tyres.

Obedientia
 est Marty-
 rum tesse-
 ra.

Actor 5.
 20.

Ex prolog.
 Reg. S. Be-
 ned.
 Clerici in
 Ordinatione
 nib promit-
 tunt Episc.
 obedientiam.

obedire teneris; quatenus consideretis uterque statum, quem assumpsistis, dignitatem atque felicitatem, quas assecuti estis, vocacionis gratiam, quâ Vos Deus ter Opt. dignatus est, pactum, quod spondidistis, fœdus, quod pepigistis, conditionē, quam elegistis, & Obedientie characterem, quo estis signati; & discute propter Deum Superioribus vestris subesse; *quando omnipotens & altissimus, qui cuncta creavit ex nihilo, se homini propter vos humiliter subiecit.* Alias Inobedientiam damnatio in iudicio Dei ignis æterni tormenta sustinebit, qui Ecclesiastica decreta, sive sua Religiosa statuta neglexerit.

Hortatio
ad illam.

Genf. l. 3.
c. 13. n. 1.

S Clemens
Epist. 1.

MEDITATIO XXIII.

De Gradibus, Moti-vis, & Conditionibus virtutis Obedientia.

Primus humilitatis gradus est, Obedientia sine mora. Hæc convenit his, qui &c. *Regul. c. 52.*
mox, ut aliquid à majore imperatum fuerit, ac si divinitus imperetur, moram pati nesciunt in faciendo.

Prælud. Imaginare tibi Abraham, *Gen. 22.*
gravissimo Dei mandato immolandi proprium filium, unicum, & charissimum, de nocte, sine mora, discussione,

Aa 4

ne,

ne, excusatione, aut contradictione obtemperantem.

Obedi-
tia gradus.

Punct. I. Confid. Obedientiam de-
versos habere gradus. 1. Facere im-
rata externo opere. 2. Cum in-
no voluntatis consensu. 3. Cum co-
tivatione proprii intellectus, iudicii
& voluntatis 4. Perficere non solum
jussiones, sed etiam ipsa consilia,
& nutus voluntatis Majorum. 5. Enim
minima, atque levissima, aequè ac-
xima, difficilia, & inclinationi propria
adversa. 6. Obedere Superioribus
actu reverentiæ, & justitiæ; am-
bus ex charitate; inferioribus ex
militatis virtute.

Insignes planè gradus: utinam
istis tam longè non abessem, & non
adeò frequenter mecum tergiver-
disputarem, discuterem, excusarem
vel occultè contradicerem!

*Reg. loc.
cit.
Ejus con-
ditiones.*

Punct. II. Confid. Assignatas à
tre Benedicto veræ Obedientiæ con-
ditiones esse: Vt quis sine mora ex
tis manibus imperfectum relinquendo:
Obedientiæ pede jubentis vocem factis sequi-
tur. 2. **NON TREPIDE**, sed
titer, vincendo contrarios naturæ ex-
gentes motus. 3. **NON TARDI**
sed, ut uno veluti momento prædicta Ma-
stri jussio, & perfecta discipuli opera in velo-

ate conveniant. 4. **NON TEPIDE**,
aut pigre, ac obiter, sed ferventer,
& strenue. 5. **NE CCVM MVR-**
M VRE, vel responsione nolentis, quo-
miam peccatum ariolandi est repugnare, &
quasi scelus idololatriæ, non acquiescere. 6.
Sit etiam ipsa simplex, & cæca, ambu-
lando alieno iudicio, & imperio. Fiatque
bono animo; quia hilarem datorem di-
ligit Deus.

1. Reg. 25.

2. Cor. 9.

Vellem quidem libentissimè, ut om-
nes semper istas condiciones explevis-
sem, sed grave est, assueta dimittere, gra-
vius est, contra voluntatem propriam ire. Ve-
ramtamen, vim mihi inferre studebo,
nam certè regnum calorum vim patitur,
& violenti rapiunt illud.

Gers. l. 2.
c. 11.Matth.
11.

Punct. III. *Consid.* Plurima ad ta-
lem Obedientiæ perfectionem motiva,
sunt 1. expressa Dei voluntas, &
præceptum. 2. Obligatio ex voto, re-
gulis vel Ecclesiasticis, & Episcopalibus
statutis. 3. Exempla Sanctorum in præ-
fata Digressione adductorum, & alio-
rum. 4. Multiplex utilitas; conscientia
quies, securitas, & immunitas à decep-
tionibus diaboli. 5. Meritorum copia, quia
plumbea, & ferrea opera, nempe indiffe-
rentia in aurea, & meritoria vi Obe-
dientiæ vertuntur. 6. Gloria æterna,
dicente Deo ad Abraham: *Quia obedisti*
voci

Motiva &
commoda
Obedien-
tiæ.

Gen. 22. *voci meæ &c. ego protector tuus ero,*
 23. & c. 15. *merces tua magna nimis.*

O Deus meus! Ecce paratum sum
 meum; quid me vis facere? ego autem
 nihil magis desidero, quam totum me
 subjectum exhibere, ut omnes ambiciones
 super me possint: quid ego miser petam
 conqueri, vel indignari possem, si id fieri
 loc. cit.

2. Cor. 9. *necessitate, sed ex amore Dei obedien-*
 tissimus esse, ac si omnia divinitus
 rent imperata. Et quia Obedientia in
 majoribus præbetur, verissimè Deo præbe-
 ribetur, habebit illa in me oculos com-
 ptos, pedes veloces, manus paratas, ter-
 nitatem vultûs, dulcedinem in sermo-
 nibus. Ita fiat per gratiam tuam, Deus
 meus! & Dominus meus!

CONSIDERATIO I. ANTE
 MERIDIANA.

De bonis Obedientia spontanea, & prompta.

Gen. 1. 22. *Valde magnum est, in Obedientia*
 5. 6. 7. 8. *sub Prælato vivere, & sui prælati*
 esse. Sed multò tutius est, stare in sub-
 26. c. 27. *jectione, quàm in Prælatura. Igitur co-*
 3. *ta, quòd ad serviendum venisti, non ad*
gendum; ad patiendum scias te vocatum.

ad laborandum, non ad otia dum, vel fa-
bulandum. Hic ergo nemo potest stare, nisi
ex toto corde se voluerit propter Deum humi-
liare, & obedire.

CONSID. II.

De malis Inobedientia, seu
obedientia coacta.

Fili, qui se subtrahere nititur ab Obedi-
entia, ipse subtrahit à gratia, qui non
libenter, & sponte sua Superiori se subdit,
signum est, quòd caro sua necdum perfecte
sibi obedit, se sæpe recalcitrat, remurmurat.
Disce ergo celeriter Superiori tuo te submit-
tere: atque ad veram subjectionem, & hu-
militatem te jugiter dare, patienterque pro-
prium contemptum ferre.

Id. l. 3. c.
13. l. c. 2.

DIGRESSIO XVI.

De pessimis vitijis Propria Vo-
luntatis; nec non pertinacia proprii Ju-
dicii: ac zeli indiscreti; murmu-
ris, & refractaria Inobedien-
tia.

THEOPHOBVS.

(I.)

Et la agite, quotquot estis sacrae mili-
tia Tyrones, Candidati, Triarii &
Eme-

Emeriti : adeste armati ad ingentis vo-
 menti expeditionem : siquidem huius
 infernus cum suâ cohorte est expugnan-
 dus & destruendus, nempe Proprietas
 & voluntas, cum omni suâ stygia vitiorum
 hærentium phalange : de quâ illud
 ac eruditi Blosij : *Si non esset propria*
voluntas, infernus quoque non esset : idem
 confirmante lactiflavo Doctore : *Cassio*
voluntas propria, & infernus non erit.
 voluntatem autem propriam dico, quæ
 non est communis cum Deo, & ho-
 minibus, sed particularis tantum, quan-
 do aliquis ea, quæ vult, propter hono-
 rem ipsum facit, non intendens placere Deo,
 & prodesse proximo, sed satisfacere
 proprijs motibus animi. Porro hæc vo-
 luntas non Dei, non aliorum, sed ho-
 minis, quærens vivere arbitrato, est superbia,
 immorigera, pertinax, & contentio-
 sa in omnibus aversio à Deo, & non
 malitiæ fundus : in cælum perire
 non potest, in terris pacem non habet,
 in inferno sepelitur, ejusque spiritus,
 invisa recalcitratio, & spiritus contumacia
 etionis est. Hinc ex ea velut omnium
 malorum radice, & scelerum semina
 profuit in Religioso, ac Sacerdote tu-
 mulditas progrediendi in spiritu, fove-
 tepiditas, spiritus discretionis extinguitur,
 rationis oculus clauditur, cor lo-

Voluntas
 propria vo-
 catur Infer-
 nus.

*Blos. in ta-
 bella spiritus
 corollario.*

*S. Bern.
 serm. 3. de
 resurrect.*

Dom.

Quæ dica-
 tur volun-
 tas propria?

*Blos. loc.
 cit.*

Quot ma-
 lorum sit
 causa?

veritur, audacia obfirmatur, mens induratur, contentiones miscuntur, rixæ propagantur, minæ intentantur, vindictæ cupiditates coquantur, oriuntur odia, generantur scandala, gignitur desperatio, creatur apostasia, damnatur anima, spoliatur cælum, & inferius repletur. Etenim quid odit, aut punit Deus præter propriam voluntatem? Aut in quem ignis ille deservit, nisi in propriam voluntatem?

Est fomentum ignis inferni.
S. Bern.
loc. cit.

II. Sed quo furore hæc eadem Dominum Majestatis impugnet, audiant, & timeant omnes propriæ voluntatis sectatores. Nam primò dum talis voluntas eorum refractaria est imperio, quorum tanquam divinæ subdita est potestati, seipsam divinæ subtrahit obedientiæ, cujus vice funguntur, & imperant Superiores. Sed utinam, ait S. Bernardus, non majores ipsi irrogaret injurias, nam in ipsum quoque, cui inservire debebat, suum deservit Auctorem, dum efficitur sua, & propria ista *crudelis bestia, fera pessima, rapacissima lupa, & truculentissima leona*. Secundò, propriæ voluntatis amatores communitati Fratrum, aut publicis conventibus, collegijs, capitulis, vel conversationibus sunt omnium perniciosissimi, quia dum zelum justitiæ, & veritatis præferunt, sed non

S. Bern.
loc. cit.
Injuriola
Deum.

idem ib.

Perniciosa
communitati.

Amatores
illius pesti-
mi sunt.

non secundum scientiam; sequuntur
tantum pertinaciter opinionis ductum
errores defendunt, obstinate moni-
tibus, seu melioribus informationibus
reluctantur, omnibus ordinationibus
contradiciunt, Obedientie jugum re-
cutiunt, dissolvunt concordiam, ter-
ternam quietem perturbant, unitatem
divisores, inimici pacis, charitatis es-
perantes, vanitate tumentes, superbia
typho inflati, placentes sibi, & magis
in oculis suis, aliorum facta crimina-
tes, famam traducunt, ignorantem
justitiam, pro incorrupta divini obedi-
entia suam corruptam perversitatem obedi-
entissimè manuteneere contendentes.

Merita su-
or. bonor.
operum
perdunt.
S. Bern.
Serm. 72.
p. Cant.

III. Tertiò. Qui omnibus alijs ma-
lus, quomodo sibi bonus erit? Idcirco
tales sibi meritis, uti flagitiosissimi
sunt damnosissimi; in primis quod
ratione lucri cessantis, sive omnium be-
norum operum jacturæ, quod S. Ber-
nardus ita declarat. Si in die jejuni
invenitur voluntas mea, non tale
elegit sponsus, nec sapit illi jejunium
quod non lilium Obedientie, sed vinum
proprie voluntatis sapit. Idipsum vero
de jejunio solum, sed & de silentio, de op-
eribus, de oratione, mortificationibus,
observatione Religiosi, in qua est voluntas
sua, & non obedientia Magistri sui, est

tiendum. Vnde observantias tales, & in se bonas, inter virtutes tamen minimè censuram deputandas. Sic grande malum propria voluntas, quâ fit, ut bona tua tibi bona non sint, quia nihil omnino, quod propriâ inquinatum sit voluntate, gustabit is, qui pascat inter lilia. Hæc ille, de cujus calamo nil nisi mel, & lac effluxit.

IV. Ultra quod voluntatis suæ proprietarius manifesti sacrilegij & fœdij reus esse convincitur, quemadmodum enim Religiosus pecuniarum proprietarius usurpator contra suum Votum fœdisfragus & perjurus, contra Religionem & Monasterij communitem sur, raptor, sacrilegus & Iudæ similis esse dignoscitur, quia sibi appropriat, quæ non sua sunt, sed Monasterij, quæque solemniter à se perpetuò abdicavit, ita suæ voluntatis proprietarius Regularis omnibus præactis sceleribus eò fortius innodatur, quia re sui corporis & animi, intimam, ingentam, connaturalem, omni auro, argentoque millies pretiosorem, suæ scilicet voluntatis libertatem spontè Deo, Religionem, ac Superioribus donatam, resignatam, Voto consecratam, scripto proprio firmatam, & subsignatam, iurisque Dei æternaliter factam sibi appropriat, rapit, furatur, prædatur, &

Sunt fœdisfragi perjuri.

Proprietarij prædones rei alienæ.

ex

ex merâ superbiâ ac obstinatione ad
 um arbitrium abutitur, in Dei ter
 contemptum, Religionis contumeliam
 & suorum injuriam Superiorum, quibus
 adeo totum suum velle & nolle
 nâ & absolutâ traditione consignat
 ut sibi jam, suisque interniis animi
 tentijs non vivat, sed immortalis
 ac sapultus.

VVa.
 ding. ad
 annum
 1221. n. 27.

Obedien-
 tia Regula-
 ris sit mor-
 tuo similis.

V. Vnde incarnatus ille Seraphinus
 suos docuit, obedientiam Religionis
 portare esse sicut corporis mortuum,
 illud sine proprio motu, movetur, sed
 ab alio duntaxat: os habet, sed non
 oculos tenet apertos, sed cum ijs
 fasciâ ligatis nil respicit; laudatur, sed
 non extollitur; opprobrijs excipitur,
 non excandescit; calumnijs contumelias
 tur, aut vituperijs, non responderet
 volvitur ad dextrum latus, sustinetur
 truditur ad sinistrum, tolerat; pro-
 nè aut supinè collocatur, non ob-
 gannit; pedibus conculcatur, & non
 murmurat, neque reclamatur: qui om-
 nibus potentijs ac sensibus cruciatus
 mortuum atque privatum est: omni
 proprio velle & nolle, moveri &
 tire, videre, loqui, disponere, & pro-
 cipere destitutum. Et hoc est perfecti
 Obedientiæ exemplar, sicut è contra
 le agere, aut nolle pro sua duntaxat

Voluntatis & proprii iudicii pruritu, dam-
nabilis est superbia, fastus, & arrogan-
tia Luciferiana.

VI. Prædictæ Medusæ sororem dix-
eris alteram Megæram, scilicet proprii
iudicii pertinaciam, ac pertinacem
immanationem; quæ quidem multorum
proliū fecunda mater, uti suspitionis, iu-
dicii temerarij, zeli indiscreti, impruden-
tæ, iracundiæ, præcipitantiæ & pessimæ
murmurationis &c. hic in præsentem pri-
mo consideratur, quatenus subditus non
præceptum, nec in illo Deū præcipientē,
sed personæ duntaxat præcipientis dis-
cernit qualitatem; itē quando man-
dati materiam; levitatem, seu gravita-
tem, utilitatem, sive necessitatem,
possibilitatemque examinat; arriden-
tia ambabus manibus amplectitur,
duplicitatē verò explodere, reiice-
re, aut frivole excusare præsumit. Ne-
que his contentus etiam mandantis in-
tentionem penetrare, mandati causas,
rationes exposcere, inquirere, ac dis-
cutere præsumit, quæ omnia veræ Obe-
dientiæ perfectionem elidunt, quam
simplicem & cæcā, non sciolam, cu-
riolam, ac temerariam, esse oportet. Nes-
cit enim iudicare, quisquis perfectè didicit obe-
di. Hinc præclarè Angelicus Doctor
in Regula c. 5. explanans: *Mox ut ali-*

Proprii iudicii pertinacia.

Mater vitiortum.

In quo consistat illius malitia.

Obedientia cæca & simplex.

S. Greg. I. 14. c. 40. in 1. Regum 1. 2. q. 13. A. 5. ad 2.

Bb quid

quid imperatum fuerit: ideo, inquit, nihilominus tentandunt esse, si Præceptum aliquid impossibile præceperit, cum an aliquid sit impossibile, subditur debet suo iudicio definire, sed in quoque Superioris stare iudicio. In rem Abbas Nestero Religionem ingressus, ita secum statuerat: *Posthac ego, &*

Obediens
fit ut asinus

asinus unum sumus, ergo debeo esse sicut asinus. Quidquid ei imponitur, hoc portat, non potens, à quo, vel quare, aut ad quem facit. En utile de stupido jumento didicimus.

VII. MONOPH. *Alte*

animo sedet, quod de B. Pauli simplicis cæcâ, ut ajunt, at in sapientia illuminatissimâ obedientiâ me legisse memini, & id ipsum velle, & imitari mulotties mihi adjacet, perficere autem non invenio. Hic in disciplina

Rom. 7.
Pauli simplicis obedientia à S. Antonio variè probata.

Monasticam Magni illius Antonij serviturus, jussus est funem quindecim annorum longum texere: finitam texeram Antonius, ceu malè, & dissolutè nimis factam cum vituperio præceptum

Polland in
Vir. S. An-
to. 17. Jan.
à n. 52.

solvi; & abs obediante Paulo rebellata est. Indixit ei septem dierum arduum jejunium, jejnavit Paulus; & elapso septimo die, pane in mensâ apposito reficere jussus, dum protensâ manâ eodem sumere vellet, famemque septem

duanam obsonare, novo Abbatis Antonij de mandato, panem duntaxat alpicere, non verò atrectare, multò minus degustare Christianus hîc Tantalus compulsus est. Sed neque hîc vel Senioris jussib, vel discipuli quievit obedientia; etenim de novo jussus urnam seu vas mellis frangere & conterere, aquam toto die hautire, haustamque effundere, consuere vestem, & rursus omnes consutas dissuere commissuras, in omnibus & per omnia, sine discussione, sine murmure, aut contradictione obtemperavit.

VIII. THEOPH. Valde congruens nostro proposito, aut hisce temporibus nostris exemplum. Quis enim alius tyronum, aut discipulorum sancti illius Anachoretæ, non imaginatus sibi fuisset, aut non pronuciasset, senem hanc delirio, seu stolidâ cerebri verberge laborare, tam exotica, tam ineptâ, tamque inurilia, & contraria cum sui mentis instabilitate præcipiendo? Quis discipulorum, nisi fuisset alter Paulus simplex; non illius scholæ valeat cum indignatione, in qua & summi pro stultis haberentur, fame conficerentur, & non nisi inutilissima temporis dispendia fierent? Sic nempe multa mundi sapientia præcipientis ar-

Perfecta
discipuli in
omnibus
obedientia.

Judicia
mundi per-
versa in rebus
spiritualibus.

Cælestis
philoso-
phia doctri-
na munda-
na contra-
ria.

Quomodo
doceat obe-
dientia per
fectam for-
mam.

Hæc sola
facit Reli-
giosum.
Polland.
ibid.

Diversa 2
diebus An-
tonij no-
stra tempo-
ra.

gueret fatuitatem, & obedientis deni-
ter simplicitatem. At divina Religio-
rum Philosophia longè alijs termin-
utitur, docetque ad faciendum exor-
dano & terreno novum cælette con-
situm in sacra Obedientiæ peripatetico
docet, inquam, per qualitates e diamo-
tro sensui & humanæ rationi penitus
contrarias, omnes physicas, metaphy-
cas, seu etiam meteoricas proprietas
bri qualitates expellere, inde materiam
suâ veteri formâ spoliare, sicque m-
mem, nudam, cæcâque redditam
omni sibi ingenito & connaturali co-
petitu privare, & tum demum, sibi
formi, spoliata & privata, per causas
cundas (Superiorum scilicet imperio
novas dispositiones, & dispositionibus
jam inductis, novas incorruptibiles
que cælestes superinduere formas, se-
ce irrefragibilem dictorum probatio-
nem ex ipsomet illuminatissimo dis-
ceos Magistro Antonio, ita loquentem
prædictum Paulum, sic tentatum, pro-
batum, & omnia ad amissum execu-
tum: *In nomine Iesu, ecce jam factus
Monachus, mane demceps in cella.*
IX. Necesse est, hie ingemiscendo
exclamare cum illis posteriorum latorum
lorum Eremitis. *ô quam longè absum
diebus Antonij; dum hisce temporibus*

multorum fortè Superiorum (ijs maxi-
mè in locis, ubi disciplina Regularis
parum viget) præcipua sollicitudo esse
debet, ne vel novellis Religionum can-
didatis ob modernos delicatos genio-
rum mores, aspera seu dura prænunci-
entur; vel ne Novitij solidioribus mor-
tificationum cibus, sed lacte duntaxat,
propter spiritûs infirmitatem enutrian-
tur; ne professorum quorundam hispi-
da enascens lanugo vitiorum, novacu-
lâ radatur, propter menti, mentisq; teneri-
tudinè, sed sapone duntaxat illita prius,
spongiâ deinceps molli abstergetur; ne
finaliter aliquorum Veteranorum æru-
go asperiori limâ radatur, ut non fran-
gatur vas. O Superiorum talium cru-
ciatus & labor! Qui omnia sua iussa
prius ad libellam & unciam humoris ali-
eni trutinare, quàm plurima oculo con-
nivente præterire, omnes quascunque
justissimas correptiones ad gustum pa-
latûs suorum subditorum melle & sac-
caro condire debent, ne delicatos ni-
mis nonnullorum stomachos irritent,
exacerbent, vel tantâ amaritudine re-
pleant, ut ad insulsas contra se eructa-
tiones erumpant; ac ipsimet Superio-
res minori cedere consultius judicent.

Moribus
irreligiōsis
coguntur
nunc con-
nivere ali-
qui Super-
iores.

X. Sic longè absumus à diebus Anto-
nij; at multò magis dolendum, quòd

Bb 3

tam

tam longè absumus à diebus Pauli Sim-
 plicis: (non jam ad te, tuoque locum
MONOPHILE chare, meus sermo
 vergit, quos, non dubito, à sequentibus
 vitijs esse alienos; sed sparsim late
 diffunditur ad emendandos reos, si
 reperiantur) dum eò miseriarum (quæ
 nam non multorum) Religiosorum
 prolapta esse videntur, ut hinc nati-
 do proprii judicij crimini vel additi
 vel assueti, lynceo oculo omnia locorum
 Superiorum acta scrutari; consilia
 cutere, sensus exenterare, animum
 re mandata, quo sine, intentione
 dõve emanarint: & nunc appropin-
 pauca, nunc plura sugillare, jam ita
 prudentiã, jam hæc melius, alia
 lius, aut pulchrius, & comodiùs
 tuisse disponi & ordinari; chimerarum
 non dubitent. Quodque pejus est, et-
 am discretè, prudenter & salubriter
 acta, vel omissa, vel jussa, intemp-
 præcipitantia, passionis & partialitas,
 nimij rigoris, aut indulgentiæ fugere,
 insimulare, & sequius interpretari.
 Omnium verò pessimum, & à Religio-
 subdito, pro! horrendè absonum, con-
 tra Superiores, Dei personam immen-
 te agentes, audacter insurgere, ve-
 bis refractarijs eos lacerare, adu-

Proprij ju-
 dici est, om-
 nia Superio-
 rum acta
 discutere.

Malè inter-
 pretari.

Murmura-
 re, detrahe-
 re.

rentias aliorum sibi vel procurare, vel
 provocare, linguam in murmuraciones,
 cavillationes, detractionesve exerere
 &c. Tales, ô Deus immortalis! non
 modò toto cælo distant à simplici, cæ-
 cã, mutã, & promptã Pauli prædicti
 obedientiã, imò juxta superiorem S.

Antonij conclusionem à vero statu Mo-
 nachii, vel Religiosi, ideoque è numero
 & albo, & cellis excludendi, sed insu-
 per convincuntur esse tumultuosi, rebel-
 les, votifragi, & secundùm Divum Gre-
 gorium Deum negantes, quem propria
 obedientia crucifixit, seu juxta Trithemium
 perjuri, impij, mendaces, transgressores, &
 falsissimi Apostatæ; imò monachi sine obedi-
 entia, mera monstra diaboli.

Murmura-
 tores & re-
 fractarij
 sunt mon-
 stra diaboli.

Trith.
 hom. 20.
 de verã
 obed. Mo-
 nach.

XI. Quanti autem piaculi quantæ
 vindictæ calitus sint obnoxia hæc crimi-
 na unicũ sequens exemplũ reos, & noxi-
 os absterrendo, innoxios autẽ præservan-
 do & præcavendo sufficiens erit. Cùm B.
 Bernardus nonæ Congregationis Bene-
 dictinæ Tironiensis vocatæ Fundator in
 Galliã, ingenti perfectionis zelo inflatna-
 tus reformationi magno studio insiste-
 ret, inter odoratissimos pullulantium
 rosarum flores, reperit quoque pun-
 gentium spinarum aculeos, linguas nem-
 pe obloquentium quorundam, qui san-
 ctas & salubres optimi Abbatis in-
 tentio-

Poll. in
 Vit. 14.
 Apr. n. 1. 5.
 Bernardus
 Tironien-
 sis, Refor-
 mator.

Patitur ob-
locutiones.

tentiones, variè pro suo quisque gen-
discutientes, temerè judicantes, similes
interpretantes, nunc clandestina tractant
consilia, nunc palàm improbare ejulantes
actiones, nunc, verò clam obmurmurare,
rare, traducere, & tandem audaciorum
quendam è suis animare, ut Abbatem
in faciem exprobraret istas novitates in-
troducitas. Is cum sui impotens, omnino
que reverentialis obedientiæ immemor
præcipitantiùs in Superiorem incedens
(quod vir Sanctissimus summa cum
patientia supportans Deo soli commissa
rat) postea ad reliquos conspirantes
referret, applaudentibus alijs, & non
nullis de re bene gesta arridentibus
ecee risum in gravem luctum conver-
sum, dum Coriphæus factionis illius
cum horrendo nunciatae suæ damna-
tionis eiulatu corruit exanimis: ceteri
deinceps proprias suas voluntates & ju-
dicia faciliè abjurantibus, & divina pro-
vidè pertimescentibus. Hæc ad novorum
terrorem & emendationem.

Digr. 41.
n. 5.

XII. PHILOTH. In superius
Digressione mentionem feci de do-
to mihi libello vitæ beatissimæ Catho-
ricæ Bononiensis, in quo, si hinc proba-
re & interloqui concessum est, signifi-
ter ponuntur ejusdem Beatae Virginis
documenta circa prænotatam materiam

de non iudicando & traducendo acta Superiorum, suis Religiosis a vivente tradita similibus verbis : Væ illi animæ, quæ non reverenter ac piè sentit de suis prælatis : non expectet à Deo ullam consolationem, aut gratiam, sed potiùs gravem vindictam, licet enim videntur officium suum non præstare, nunquam tamen eos diiudicare, vel taxare oportet, sed iudiciù Deo relinqui. Non sit ergo (replicabat illa aliàs) in vobis deliberata mala voluntas, nec prodeat ex ore vestro verbum contra vestros Prælatos : possunt incidere nobis cogitationes vel invitis, quia cogitationes non sunt in nostra potestate, oportet tamen, continere voluntatem, & suppressere suum iudicium, ne consentiat voluntas, ne iudicium temerè assermet, & linguam, ne perperam mala loquatur. Quæ quidem, etsi directè & propriè Regulares duntaxat personas concernere videantur, mihi tamen, & alijs meis collegis etiam respectivè ad nostros Superiores, imò & Laicis in ordine ad suos Magistratus, aut proximos, documento esse possunt.

XIII. Valde appositè, mentem meam, narrata à te, ad tuum, & etiam sæcularium statum applicando præoccupasti; verùm duo supersunt dicenda:

Monita Ca-
tharinæ
Bonon. de
non fugil-
landis Su-
perioribus-
Polland.
ad 9. Mar.
n. 123.

cenda : Vnum, quodd sive Ecclesiarum
 Cathedralium, aut Collegiarum, sive
 Parochialium Rectores Ecclesiarum
 am non modicè in propria volumi-
 vitium impingere queant, quando
 lationem Dei habentes, sed non scientiam,
 ordinant, agunt, decernunt,
 præcipiunt, invehuntur, sive castigant
 inconsulto suos vel Collegas, vel
 commissos pro lubitu, aut sicut volun-
 tatis propriae, ac præcipitantis
 dentibus maximè iracundiæ motibus
 dictamen suadet, vel imperus, zelum
 putando, quod passio mera, vel ira
 motus, aut indiscretionis excessus est.
 Unde duo mala resultant: Primum in
 teros, quando videlicet ex tali im-
 derato zelo, aut publicè in personas cas-
 gis, quàm vitia detonando, (ac sæpe
 non satis exploratâ rerum veritate) vel
 corripiendo privatim, elatis, tumulis,
 despoticis, falsisque multâ acrimonia
 verbis ulcus exasperant, quod sanare
 debebant. Alterum abinde malum re-
 dundat in ipsorum personas: exalta-
 te enim indiscreto propriae voluntatis
 zelo, Superior quivis auctoritatem su-
 am in tantum risui, vilipendio, ludibrio-
 que, & odio exponit, ut etiam
 quandoque decernens & sancta, nihil
 obtrineat spiritualis emolumentum. Ex his
 em

Rom. 10.

v. 2.

Zelus in-
 discretus
 Superiorum
 Ecc. fiast.
 perniciosus

enim natura importabilis est sine scientia, insulsus sine discretione zelus; ac non tantum inutilis prorsus, sed plerumque perniciosus valde. Duobus igitur zelum virtutibus stipatum esse oportet, quem admodum Divus Mediolanensium Antistes Carolus docet; prudentiam nimirum, quae eundem per scientiam, atque discretionem moderetur; & charitate, quam novit aliorum infirmitatibus compati, non indignari. Ita enim hortatur: In omnibus functionibus prudentiam, & discretionem servent, & caveant, ne zelo indiscreto in actionibus, & verbis sevantur, etiam in suorum subditorum correptione, aut correctione; sed ex paterno agendi more satis agnoscant omnes, desiderio salutis agi, quidquid contra eos agitur.

S. Bern.
serm. 49.
in Cant.

Sit prudens
& charitativus.

Ex constit.
S. Caroli
c. 2. reg.
10.

XIV. In proprii quoque iudicii lapidem offendit, quisquis Praelatorum, Praepositorum, Rectorum, aut Pastorum existimat, se nullius egere consilio, vel in sensu suo abundans, propriae opinionis pertinaciter nimis acquiescit; quasi aut solus optima quaeque in medium afferere queat. Hoc itidem innumerabilium ritarum, dissensionum, contentionum, odiorum, scandalorumque uberrimus fons est, sive in conventibus, Capitulis, aut publicis consultationibus; sive in

Rectores
Eccles. aliorum
consilij urantur;

Pertinacia
opinionis
mala.

in privatis, ac familiaribus colloquiis
 conversationibus, animi relaxationibus
 serijsve negotijs, neutro (v. g.) in aliquo
 asserto de sua opinione vel hilum certe
 volente: cum tamē (ō quoties!) ob an-
 rem proprium, passionum vehemē-
 am, humanæ fragilitatis, labilitatis
 memoriæ, ac rationis imbecillitatis
 & sensus illudantur, & menti obfusca-
 tur caligo, vel cæcitas tanta, ut pro-
 prium iudicium graviter hallucinetur,
 & erret. Debet ergo, qui præter, ca-
 cum inspectionis, ac prudentiæ oculis in-
 te, & foris (quemadmodum illa Eze-
 chielis animalia) totoque in circum-
 plenus esse, veruntamen, non plus scire
 re, quam oporteat sapere, sed sapere ad so-
 brietatem, aliorum opiniones, sive con-
 silia lubens audiendo, & gratanti illi
 animo deferendo. Ita enim secutus
 erit, ne decipiatur, si idem alij sensum
 & quidquid cum prudentum iudicio
 cerit, si minus bene, quam sperabatur,
 successerit, minus etiam impudenter;
 siquidem magis aliorum sensui, quam
 proprio obsecutus est.

XV. Quamobrem etiam atque
 etiam vos adhortor, & precor, ut pro-
 pulsata, eliminata, proscripta, & radi-
 cus extirpata propria veteri voluntate

Execch. 1.
 12.

Petiti con-
 filij bona.

atq; iudicio, exhibeatis de cætero Obedientiam, quibus obligati estis, prudentiæ luce perfusam, intentioni rectæ innixam, discretionis moderamine perspicuam, charitatis flammâ succensam, humilitatis decore ornâtam, constantiæ virtute roboratam, perseverantiæ bono circumseptam. Sit Obedientia, ac vitæ vestræ ratio prompta sine dilatione, devota sine dedignatione, voluntaria sine contradictione, simplex sine discussione, perseverans sine cessatione, ordinata sine singularitate, hilaris sine turbatione, strenua sine pusillanimitate, & universalis sine ulla exceptione, ut sic fiat toti quanti Deo, Ecclesiæ, & Religioni acceptabile sacrificium, præcipuum munus, immaculata hostia, victima salutaris, & fragrantissimum thymiama Domino in odorem suavitatis.

Horatio
ad obed.

B. Laur.
Justin. l.
de Obed.
c. 9.

Qualitates
perfectæ
obed.

MEDITATIO XXIV.

De alijs motibus Obedientiæ, maxime ab exemplo Christi.

Tertius humilitatis gradus est, ut quis pro Dei amore omni Obedientiâ se subdat majori, imitans Dominum, de quo dicit apostolus: Factus est obediens usque ad mortem.

Text. Rom.
gul. c. 7.
gr. 34

Præ-

Gen. 22. 6.

Prælud. Imaginare tibi Isaac Patrem obedientem, mansuetum, faciturnum ligatus humeris portare, super quibus debebat immolari, & patienter sine contradictione caput gladio Patris offerre.

Obedientia exemplar Christi.

S. Ansel. l. med. c. 4.

Suarez tom. 2. in 3. p. D. Th. q. 28. sect. 8.

Punct. I. *Consid.* Principalissimum perfectæ Obedientia motivum esse Dominum IESV exemplum: nam 1. ex Obedientia Patris de caelo descendit: non quod ad hoc eum Pater coegerit, sed quod Patri æterno placiturum sibi sponte per liberam Obedientiam suscepit. 2. Obedientia Matris illum concepit. 3. Ipse in primo conceptionis instanti, votum Obedientia fecit monendi in Cruce, omnesque actiones suas ad redimendos homines offerens Patri caelesti. 4. Circumcisus, & in templo presentatus fuit ex obedientia Legis, ad quam non tenebatur. 5. Inventus in templo, officium, munus, & locum sanctum reliquit, ut esset subditus parentibus, suis licet creaturis.

Qualem ergo excusationem habebis, o anima! si non raro privatus, & commodis, vel negotijs vacas, & non subito sive ad communia curris seu animarum, & officij tui pastoralis curam tractas? o quantum est inter te, & IESV Filij Dei obedientiam discrimen! (Examina.)

Punct.

Punct. II. Confid. Obedientiam Christi fuisse 1. indifferentem ad omnes officiorum functiones, nam puerulus mensam instruxit, leetulos stravit, aquam apportavit, scutellas eluit &c. adolescens fabri lignarij in domo, & foris in Synagoga discipulus erat. Factus vir, medicum, doctorem, concionatorem, exorcistam, ministrum, pastorem, & hortulanum se exhibuit, ut suo exemplo discerent etiam Sacerdotes, omnibus sibi commissis omnia fieri ad salutem. 2. Illius Obedientiam fuisse quoque patientem, nam subdidit sese Matri, Iosepho, Discipulis, Iudicibus, Regibus, Pontificibus, militibus, Gentilibus, Iudæis, ac Deicidis. 3. Fuisse longissimam & perseverantem à primo conceptionis momento usque dum *inclinato capite emisit spiritum.* (Scrutare, qualis sit officij tui obedientia, & perseverantia.)

Obedientia Christi
qualitates.

Io. 19. 30.

s. Ansel.
loc. cit.
c. 5.

Ecce! anima mea, hæc obedientia Christi, est virtus salvationis tuæ, hæc est causa liberationis tuæ, est pretium redemptionis tuæ: age gratias pro exemplo, & sicut ille fecit, tu facere semper esto parata.

Punct. III. Confid. Duo alia perfectæ Obedientiæ adjumenta. 1. Vivacissime semper imaginari sibi, omne mandatum

Adjumenta
ta illius servandæ.

datum Superiorum esse tale, ac si
 nitus esset imperatum; unde in Su-
 perioribus, si plures sint, semper respic-
 endæ sunt personæ non hominum, sed
 sanctissimæ Trinitatis; vel Christi Do-
 mini, si sit unus immediatus Superior,
 quasi tecum loquerentur, atque pro-
 ciperent, 2. Illis manifestare cogitationes,
 & humiliter omnes cogitationes, &
 motus obedientiæ contrarios, à volun-
 tate, & proprio judicio exsurgentes.
 Hoc idem Religiosis potissimum obte-
 viens, (vel etiam Ecclesiasticis respectu
 proprii Patris spiritualis) S. BENED.
 docet hoc modo: *Si omnes cogitationes
 malas cordi suo advenientes, vel mala ab-
 sconsè commissa per humilem confessionem
 Abbati non celaverint suo.*

*Regul. c.
 7. gr. 5.*

Ah! fateor, ita esse, nec dubito
 magnos inde profectus percepturum
 re, si modò ea, quæ dicis, præstare.
 Sed quis ò bone IESU! tollet meam
 habituatam, & refractariam omnibus
 bonis propositis naturam? quæ tam
 dem seriò cogitabo, mihi quodlibet
 sinuans: ad quid venisti? an ut eam le-
 cteris injustam, pessimam, stolidamque
 voluntatem?

O Obedientissime IESU! expro-
 lia in me veterem hominem, ad
 meam infirmitatem, ut imitans te
 obed

obediencia usque ad mortem Crucis, me
subdam libentissimè (omni Obedien-
tia) omni imperio, tanquam divinitus
a te promananti: subdam me propter
te, & per te IESV Salvator clemen-
tissimè &c.

CONSIDERATIO I. POME-
RIDIANA.

De malis Obedientia coacte.

Multi sunt sub Obedientia, magis ex
necessitate, quam ex charitate; & il-
li penam habent, & leviter murmurant.
Nec libertatem mentis acquirunt, nisi ex to-
to corde propter Deum se subjiciant. Curr-
atque vel ibi, non invenies quietem, nisi in
humili subiectione sub Prælati regimine.

Genf. l. 1.
c. 9. n. 1.

CONSID. II.

De proprij Iudicij abnega-
tione.

Quidem verum est, quod unusquisque
libenter agit pro sensu suo, & inclina-
tur ad eos magis, qui secum sentiunt. Sed
Deus est inter nos, necesse est, ut relin-
quamus etiam quandoque nostrum sentire
propter bonum pacis. Potest etiam con-
tingere, ut bonum sit uniuscuiusque sentire,
sed nolle alijs acquiescere, signum est super-

Id. l. 1.
p. 2.

Ib. n. 3.

Cc bia

bia, & pertinacia. Ergo noli nimis in
 su tuo confidere, sed velis etiam libenter
 eorum sensum audire.

CONSID. III.

De abnegatione totali propria
 voluntatis.

Fili, dixi tibi sapissime, & nunc iterum
 dico, relinque te semper, & in omni
 re, sicut in parvo, sic in magno; nihil co-
 cipio; sta sine electione, & omni proprie-
 te: alioquin quomodo poteris esse meus, &
 ego tuus, nisi fueris ob omni proprie-
 tate intus, & foris spoliatus? Quam cele-
 rius hoc agis, tanto melius habebis. &
 quanto plenius, & sincerius, tanto amplius
 lucraberis.

CONSID. IV.

De perfecta Obedientia ab exem-
 plo Christi Domini.

Fili, ego factus sum omnium humillimus,
 & infimus, ut tuam superbiam non
 militate vinceres. Ita nunc discite
 rare pulvis: discite te humiliare terra, &
 mus, & sub omnium pedibus incurvare. Dis-
 ce voluntates tuas frangere, & ad omni-
 jectioem te dare. Exardesce contritum
 patiaris tumorem in te vivere.

FINIS VIÆ ILLUMINATIVÆ.